ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

80ст.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 15 ЮЛИ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 160 (5666)

Глоби и затвор за неплатени осигуровки

Стр. 5

Румен Овчаров:
Спорът за газа потъна в безотговорно плямпане

Стр. 10

Само професорите и доцентите - задължително на пенсия, другите по желание

Стр. 23

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

Държавата оставя Шипка на вандалите

Заради решение на кабинета след седмица МВР изтегля охраната си от паметника

Само след около седмица мемориалният комплекс на връх Шипка остава без охрана. На 23 юли МВР ще изтегли хората си, които в момента охраняват паметника. Причината е постановление номер 4 на Министерския съвет, с което Шипка е изключена от списъка със стратегически обекти, охранявани от служителите на реда. Мотивите на управляващите са налагащи се икономии.

Като доста сериозен проблем определи случващото се директорът на комплекса Данчо Данчев. В музейната експозиция на Паметника на свободата има стотици ценни експонати от Руско-турската освободителна война. Освен това част от експозицията е на открито и така ще се превърне в лесна плячка за крадците, обясни той.

За да не попаднат експонатите в ръцете на вандали, МВР и Министерството на културата могат да подпишат споразумение за охрана. Засега обаче от ведомството на Рашидов не са дали положителен отговор на офертата на МВР. Силно изненадан от новината се оказа прясно избраният зам.-председател на парламента Анастас Анастасов. Той се ангажира веднага да постави въпроса пред зам.вътрешния министър Веселин Вучков.

Стр. 2

Няма с какво да сравня това чудо - на магьосника магии му правят, възкликна прочутият фокусник Астор, когато вчера с тържествена церемония бе приобщен към 20-те известни българи, чиито имена са изписани върху звезди в Алеята на славата пред кино "Арена Младост"

Стр. 25

НЯКОЛКО ДУМИ

Опозиция без смисъл

Велиана ХРИСТОВА

Твърдата досегашна управляваща коалиция в НС се пропука вчера при гласуването на предложеното от МС платено обучение в държавните висши училища *(стр. 3)*. Рамо до рамо срещу абсурда, непознат в държавите от ЕС, застанаха "Атака", Синята коалиция, БСП, ДПС. Та дори един гербер гласува против и един се въздържа! Това е радостно, защото за пръв път в името на разума парламентарните сили се опълчиха на ГЕРБ. Защото 65% от българите са против платеното. Защото студентите протестират. Защото частно обучение в държавен вуз означава преливане на държавни средства за издръжка на частни студенти и безпринципно облажване от "пренаселени", но атрактивни специалности.

Въпреки това замисленото бе прието на първо четене със... 73 гласа на ГЕРБ. За да бъде съборено, не стигнаха 25 гласа. И къде бяха те? Защо при 40 депутати от КБ едва 17 са били в зала и са гласували "против"? От 38-те на ДПС там се оказаха само 15. От 12-те на "Атака" - само 5. Единствено от 13-те сини депутати липсваха двама.

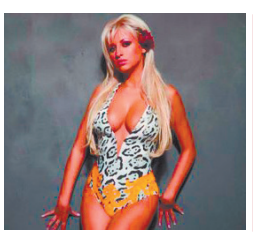
В тази ситуация всеки, който на изборите не е гласувал за ГЕРБ, е в правото си да попита: какъв беше смисълът? Какъв е смисълът от опозиционните действия изобщо, когато те са ликвидирани напълно от факта, че в решаващия момент "моите" депутати са отишли да пият кафе, да се видят с някого, да си свършат нещо свое?

Размахването на юмруци извън боксовия ринг е безсмислено. Опозицията става безсмислена.

29
4

Румънка основа партия на красивите

Лидерката Санзиана Буруян предлага да се въведат глоби за хора с наднормено тегло и неверни съпрузи

Стр. 25

В Гърция смъкват цените

Намаления и бонуси при заплащане в брой ще раздвижат пазара

Стр. 9

ISSN 0861-1343

България

МВР иска 13 бона за Шипка

Христо ХРИСТОВ

Над 13 000 лв. месечно струва издръжката на 9-те униформени полицаи, които досега са охранявали Храм-паметника на връх Шипка, пресметна директорът на ОД на МВР - Стара Загора, главен комисар Алекси Алексиев, като уточни, че в сумата са включени и осигуровките на служителите. След отпадането на паметника от списъка със стратегическите обекти, които МВР охранява безплатно, е проведен разговор с директора на национален парк-музей "Шипка Бузлуджа" Данчо Данчев за намиране на решение на проблема. Засега от Министерството на културата не са дали положителен отговор на офертата, отправена от МВР. След промените в нормативната база в Старозагорска област са отпаднали територията на Тракийския университет и Радио Стара Загора. Техните ръководства могат да подпишат договори за платена охрана с МВР или да потърсят по-евтина услуга от частни фирми. На този етап от университета са съобщили, че нямат достатъчно финанси, за да ползват услугата на униформената полиция. От 23 юли полицията няма да има отношение към опазването на уникалната експозиция на открито по билото на Стара планина.

"Още днес ще поставя въпроса за охраната на мемориалния комплекс на връх Шипка пред зам. вътрешния министър Веселин Вучков", заяви новоизбраният зам.-председател на парламента Анастас Анастасов, който се оказа крайно изненадан от новината. Според Анастасов вероятно става дума за някакви договорни отношения и за него позоваването на символното значение на националния парк-музей за самочувствието на българина изобщо не подлежи на коментар.

Другият зам.-председател на НС Екатерина Михайлова подмина незаинтересовано проблема с въпроса: "Ама каква Шипка?".

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Повече от 100 жители на квартал "Запад" в Исперих излязоха на протест пред местното представителство на Е.ОН вчера. Обитателите на ромската махала в града твърдят, че са им надписани сметките, настояват електроснабдителното дружество да докаже кога са извършвани замервания на техните електромери

БСП предлага санкции за грубиянството на Цачева

Комисията по парламентарна етика да разгледа поведението на шефката на НС, настояват социалистите

Ира ТОДОРОВА

Поведението на парламентарната шефка Цецка Цачева да бъде разгледано от комисията по етика, настояха вчера от левицата. От началото на мандата тя нарушава правилника за работа на депутатите и конституцията, изтъкна Петър Курумбашев в декларация от името на групата на КБ. Депутатът даде пример с това, че Цачева системно отнема правото на питания на социалистите по време на парламентарния контрол. Курумбашев подкрепи думите си с цифри, като изтъкна, че от 25 питания към Бойко Борисов парламентарната шефка е върнала 14. Като особено фрапантен Курумбашев даде пример със случая на питане на Димитър Горов, който бе посъветван от Цачева да получи нужния му отговор по Закона за достъп до обществена информация. По думите на депутата този парламент ще се отличи с допускане на груб, вулгарен и циничен език в зала. Курумбашев припомни изречените от Волен Сидеров и Искра Фидосова думи - "вибратор" и "кюфтаци", за които не им е направена забележка.

"Когато се нарушава правилникът, независимо дали този правилник се нарушава от представители на мнозинството или на опозицията, следва председателят на Народното събрание да прави забележки. Това обаче не се случва", продължи Курумбашев. Той допълни, че в замяна на това се случват други неща - времето за изказвания на опозицията се следи до секунда, а при мнозинството доста често това се забравя. Цачева непрекъснато прекъсва депутатите от опозицията с това дали говорят по темата или не, а до момента подобно указание не е отправено към нито един народен избраник от мнозинството, даде още един пример депутатът. Курумбашев определи тона на парламентарната шефка като назидателен и даде пример с отправена към Михаил Миков реплика: "седнете си на мястото, г-н Миков. Помнете си мисълта, когато излизате на трибуната." Тук Елочка Людоедката от "12-те стола" би възкликнала: "Ужас!", коментира Курумбашев. Имаме многобройни нарушения по начина на водене. За 111 заседания 45 пъти е възразено срещу начина на водене, каза депутатът.

Два груби гафа в дейността на Цачева отчетоха още социалистите. Единият е едновременното приемане на един закон на първо и второ четене, който е върнат от Конституционния съд. Вторият гаф е с т.нар. наркопоправка, обясни Курумбашев. "Двама наши колеги поемат отговорността си, но пряк контрол и отговорност върху "Държавен вестник" има председателят на Народното събрание", наблегна Курумбашев.

Не на последно място искането си за проверка на поведението на Цачева социалистите мотивираха с допусканата често от нея манипулация с кворума в пленарна зала.

Наркопоправката влезе и в ЕК

Скандалът около поправката в Закона за наркотичните вещества и прекурсорите в "Държавен вестник" влезе и в Европейската комисия. Евродепутатите от АЛДЕ Антония Първанова, Фелиз Хюсменова, Станимир Илчев, Метин Казак и Владко Панайотов отправиха писмен въпрос към ЕК във връзка с грубото според тях нарушаване на законодателната процедура. Пред ЕК евродепутатите са се позовали на факта, че законодателната власт е един от най-важните гаранти за спазването на новото основно право, което с влизането в сила на Лисабонския договор има всеки гражданин на България. Това е правото на добро управление и добра администрация, както е посочено в чл. 41 от Хартата за основните права на ЕС, в редица актове на Съвета на Европа и в практиката на Съда в Люксембург, аргументираха се те. В тази връзка евродепутатите се обърнаха към комисията с въпроса нарушена ли е законодателната процедура в процеса на гласуване и обнародване на тази поправка.

Борисов дава ЕРП-тата на главния прокурор Борис Велчев

Веселка ВЕНКОВА

Данните от одита на ЕРП-тата ще бъдат дадени на главния прокурор веднага. Това обясни премиерът след заседанието на МС вчера. "Докладът ще бъде изпратен на главния прокурор, защото тези нарушения са ставали с мълчаливото съгласие на държавата и с участието на държавни служители в бордовете на директорите", уточни Борисов. От думите му стана ясно, че едно от електроразпределителните предприятия имало около 200 млн. лв. банков влог, от който печелило по 16 млн. лв. годишна лихва. В същото време то било задължено да прави инвестиции за присъединяване на клиенти към мрежата, обясни нервно премиерът. Ние не сме против чуждите инвеститори, но искаме да си вкараме ред в държавата, каза той и вметна, че разни институти веднага ще обвинят кабинета в лоша инвестиционна политика.

ЕРП-тата ще получат констативни протоколи от одита, направен им от ДКЕВР, и наказателни постановления за най-сериозните нарушения. Това пък обяви председателят на ДКЕВР Ангел Семерджиев. Анализът показал, че ползването на консултантски услуги със свързани лица се увеличава с 200 до 400 процента от 2005 г. досега. Не е необходимо на ЕРП-тата да се дават целите доклади от одита, защото данните в тях са взети от самите дружества, отговори Семерджиев на нарочен въпрос. Санкцията за всяко от нарушенията може да бъде до един милион лева, каза той с пояснението, че няма пречка на толкова добре печелещи предприятия да се постанови максимална глоба.

"Имаме основание да смятаме, че за размера на деформациите, предизвикани от ръста на изнесените услуги, може да се съди от сравнение на разходите за външни, включително изнесените услуги, между тяхната величина през 2009 г. спрямо последната година от първия регулаторен период 2007-а, несъпоставимо с инфлацията с натрупване", обясни Семерджиев сложно.

Бойко Борисов организира за представителите на медиите "разпит" на изпълнителния директор на "Булгаргаз" Димитър Гогов, от който "пострада" и Семерджиев. Висока за "Булгаргаз" и ниска за потребителите. Така отговори Гогов на строгия премиерски въпрос: "Цената на газа - ниска или висока?" От началото на годината продаваме на цена, която е по-ниска, отколкото купуваме, каза изпълнителният директор, представяйки доклад за структурата на доставка на природен газ по договорите за внос и към крайния потребител. След всяка констатация Гогов отговаряше на въпроси: защо, кога, как, кой.

От многото цитирани цени и цифри се разбра, че на нашата граница цената на газа е $338,40, а на германската - под 300. Ясно беше казано и че 6,5 на сто отиват в полза на посредниците, което годишно прави по около поне $150 млн. за всеки. Според Ангел Семерджиев справката е от официални данни. Предстоят тежки преговори, заяви Борисов драматично и коментира, че начинът, по който е преговаряно с "Газпром", въпреки твърденията, не бил ясен.

България

Цитат на деня

Лошата практика ме научи да правя разлика между корпоративен и държавен заем

Заварените "безобразия", обясни Бойко Борисов, му помогнали да се ориентира в кредитирането

Платеното обучение разцепи мнозинството

„Атака" и сините зарязаха ГЕРБ при гласуването на поправките в Закона за висшето образование

Искра МИЛЕВА

Изненадващ удар под кръста нанесоха вчера неформалните коалиционни партньори на ГЕРБ - "Атака" и Синята коалиция. Около 10 сутринта в пленарна зала започна разглеждането на промените в Закона за висшето образование, внесени от ГЕРБ, според които 10% от капацитета на държавните вузове може да се отдели за платено обучение, ако не е запълнен, а таксата не трябва да е по-ниска от 70 на сто от държавния норматив за издръжката на един студент.

Не толкова изненадващо за мнозинството пръв критиките си към проекта изнесе Лютви Местан. Малко преди почивката той настоя министърът на образованието за дойде в залата или ако не, дебатите да се отложат. Цецка Цачева оправда отсъствието на Сергей Игнатов със служебна среща в Брюксел. След като депутатите хапнаха, Местан отново взе думата и припомни, че самият Игнатов е имал резерви към платеното обучение. Той попита мнозинството как очакват за нежелани и сега специалности при държавна поръчка да има кандидати да учат срещу заплащане: "Може би очаквате изведнъж у тях да се зароди вътрешна необходимост. Това е абсурдно и тук се съдържа реалният риск за изкривяването на пазара на труда", предупреди Местан.

Изненадата за мнозинството, което до момента не гъкна, дойде от шефа на образователната комисия Огнян Стоичков от "Атака", който призова гербаджиите да погледнат внимателно поправката си с оглед на конституцията. Атакистът попита гербаджиите как си представят в държавно висше училище да се позволява частна дейност. "Все едно след заседанията тук вие да провеждате консултантски дейности", обърна се към мнозинството той.

"Съветвам ГЕРБ да не посягат на закони, приети с национален консенсус, защото това е история, за която те все ще се убедят, че съществува и преди те да дойдат на власт", окончателно попари мнозинството Иван Костов. Той съзря в неприсъствието на Игнатов в НС неговото различно мнение по въпроса.

65 на сто от анкетираните в социологическо проучване през юни са против въвеждането на платеното обучение и смятат, че това ще доведе до спад на качественото образование, не остави на мира мнозинството Огнян Стоичков, който взе думата след Костов. Той не спря с това, а извади наяве законодателната програма на кабинета за тази година, в която е записано още едно "пипане" на закона през октомври. Станислав Станилов от "Атака" веднага призова ГЕРБ да се отложат дебатите. Това изпили докрай нервите на една от вносителките - Снежана Дукова, която се обърна към Стоичков: "Като броите, защо не преброихте неграмотните." Веднага щом си седна обаче, нервите й опъна Янаки Стоилов (БСП), който заяви, че това не е инициатива на един или двама гербаджии, а на цялата партия с протекцията на образователното министерство. "Частпромът във вузовете не е европейска практика", заяви Стоилов. Той наблегна на това, че не може студентите да се делят на бедни и богати. Дукова не издържа и отговори на Стоилов да даде обяснение като юрист що е беден и богат. Вместо това Янаки Стоилов наблегна, че държавата е редно да поеме таксата за образованието на всички студенти, а те да плащат за неща, които са им необходоми - общежитие, библиотека и т.н.

"Не става въпрос за пари, а за знание. Има факултети, които искат да търгуват с "незнание", заяви и Ивелин Николов от БСП. По думите му разиграната се ситуация говори или за това, че определена група иска да бламира собствения си министър, или че кабинетът се крие зад гърба на вносителите. "Ако не оттеглите проекта, срам за тези, които го подкрепят", заключи Николов.

Въпреки критиките от всички страни със 73 гласа на гербаджиите скандалната поправка бе приета.

Запълниха местата на провинилите се гербаджии

Снимка БГНЕС

След като сдаде всички ръководни постове в НС, Лъчезар Иванов излезе покрусен от пленарната зала

Парламентът запълни овакантените от Лъчезар Иванов, Пламен Цеков и Светлин Танчев ръководни постове в НС.

Анастас Анастасов вече е зам.-председател, Десислава Атанасова е шеф на здравната комисия, ще я замества Генова Алексиева. Моника Панайотова ще оглави комисията по еврофондовете. Всички новоизбрани декларираха амбиция да не се поддават на лобизъм като този, заради който напуснаха постовете си предшествениците им.

Промените в НС се наложиха, след като преди около две седмици Лъчезар Иванов посъветва "приятелски" журналист да не излъчва материал. Два дни след това той подаде оставка като зам.-председател на НС и шеф на софийския ГЕРБ. Доста време бе нужно на Иванов да се откаже и от шефското място в здравната комисия.

Другите две ръководни позиции - в комисията по еврофондовете и здравната, се наложиха след скандала със станалата известна като поправката "Мери джейн", либерализираща рекламата на наркотични вещества. ■

Лъчо Мозъка остава лекар на премиера

Отношенията на Лъчезар Иванов с Бойко Борисов били прекрасни. Това обяви самият Иванов и категорично заяви, че остава лекар на премиера. Единствената вина на Иванов за сътресенията в ГЕРБ през последните седмици била прекалената му емоционалност. Иванов допълни, че не се чувства като аутсайдер в парламентарната група на ГЕРБ. "Тук с всички тези колеги, както се казва, обикалях по страната, така че никога не мога да се почувствам в тази роля. Има моменти, в които трябва да се отдръпнеш, да се концентрираш, да събереш сили", заяви Иванов. Той определи случилото се като "всяко зло за добро". Сега Иванов щял да се отдаде изцяло на здравеопазването. Той обаче отказа да отговори на това дали ще си свали имунитета и дали е готов да бъде разследван, както поискаха социалистите.

МС пусна закон срещу проф. Светла Бъчварова

МС съвет е внесъл поправка в Закона за Селскостопанската академия (ССА), с която председателят на академията може да бъде махнат от премиера, а членовете на УС - от земеделския министър, преди изтичането на мандата, без това да се съгласува с членовете на УС от 5-те аграрни вуза, БАН и ССА. В мотивите пише, че това е част от административната реформа и дава възможност на премиера и министъра да управляват "по-гъвкаво". Освен това в текста "председателят на ССА се сменя, ако системно не изпълнява задълженията си", пада думата "системно". В комисията по образование и наука на НС земеделският зам.-министър Георги Костов се изпусна: "Какво искате, като председателят на ССА проф. Светла Бъчварова е член на ръководството на БСП!". Освен това, той призна също, че ставало дума за разпределянето на 30 млн. лв. "по друг начин". Уж сте за децентрализация, а при управленска немощ централизирате всичко в ръцете си, коментра депутатът Ивелин Николов от БСП. Вписването на съгласуването в закона от предишния парламент бе опит да се внесе поне някаква автономия за учените от ССА и защита срещу некоректен премиер или министър, който би поставил неизпълнима задача, за да отстрани председателя на ССА при отказ, заяви и Валентина Богданова (БСП). Проектът бе одобрен в комисията с 9 гласа "за" срещу 6 против.

Борисов към Нова тв:

Ало, сменете ми снимката, че не съм обръснат

Докато правеше поредния си сутрешен анализ върху всичко, случващо се в страната, премиерът Бойко Борисов нахока Нова тв, че са го показали на снимка потен и небръснат. Той бе включен по телефона в сутрешния блок на телевизията. След като коментира напоително оставките в ГЕРБ на депутати-лобисти и изключването на общинската съветничка в Пловдив Дани Каназирева, Борисов се обърна към водещите с думите: "И исках да помоля, ако може, все пак имам доста снимки, в които не съм на футбол и съм бръснат, така че можеше да изберете снимка, която да не съм от свободното си време. Ако не е умишлена." От телевизията реагираха моментално и на екрана се появи негова снимка с официален костюм.

Събират такса „паркиране" на летищата

Концесионерите на обособена част от летище за обработка на товари, багажи и поща да събират такса "паркиране", прие вчера депутатите на първо четене с промените в Закона за гражданското въздухоплаване. Мотивите са, че така концесионерът ще може да изгради и поддържа летищната инфраструктура, да предоставя услуги по паркиране. Предложението е на Министерския съвет.

Авиоотряд 28 от второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към транспортното министерство преминава към МС отново като второстепенен разпоредител, приеха още депутатите. Това означава, че министерствата и администрациите ще трябва да заплащат от бюджета си, ако искат да летят с авиоотряда.

България

Обвиниха Станишев за изчезнали доклади

Политически поръчки няма да ме спрат да критикувам управляващите, отсече бившият премиер

Бившият министър-председател Сергей Станишев официално бе обвинен вчера за изгубването на 7 секретни доклада, съдържащи информация, която представлявала държавна тайна. Документите са изчезнали от деловодството на Министерския съвет в периода от 4 ноември 2005 до 10 септември 2009 г., като три от тях са изготвени от ДАНС, два от МВР и по един от Министерството на отбраната и НАТО. За престъплението, по което е обвинен, е предвидено наказание до 2 г. затвор или пробация. Понеже Сергей Станишев е неосъждан, от прокуратурата предлагат да бъде освободен от наказателна отговорност и да му се наложи административно наказание глоба.

Станишев влезе в сградата на Националната следствена служба 15 минути преди 12 часа на обяд вчера. Бившият премиер бе придружен от двамата си адвокати Ина Лулчева и Васил Василев. Първоначално журналистите не бяха допуснати в двора на следствието. След намеса от пресцентъра на БСП, откъдето позвъниха на шефа на НСлС Бойко Найденов, той разпореди да пуснат репортерите.

Обвинението е политическа поръчка, коментира Сергей Станишев. Той бе категоричен, че е нелепо един бивш министър-председател да бъде съден като деловодител, макар и на секретно деловодство. Попитан очаквал ли е такова обвинение, Станишев отговори: Някой съмнявал ли се е, то се очакваше от доста време. Аз знаех, че още преди съдебната ваканция, това обвинение трябва да бъде повдигнато. Бившият премиер заяви, че следствието и прокуратурата действат под огромен натиск, който се осъществява от изпълнителната власт и е нейна политическа поръчка. Пред следователя той изразил учудване, че за четирите години, докато е бил министър-председател, нито веднаж не е бил сигнализиран, че липсват документи от секретното деловодство в МС. Това бе направено в последните 10 дни, преди да напусна Министерския съвет, отбеляза Станишев.

Според него е било ясно защо ще бъде изправен на съд. Той препоръча да се прочетат изказванията на Бойко Борисов, за да се види как премиерът дава указания какво трябва да се случи.

Не съм губил доклади и не съм ги предавал на никого без достъп до класифицирана информация, категоричен бе Станишев

Сергей Станишев подчерта, че никой няма да му запуши устата да говори това, което мисли, и да изразява несъгласие с политиката на сегашното правителство. Защото то води страната към финансов срив и хората към просяшка тояга. Когато има по-малко хляб за хората, се опитват да осигурят повече зрелище, за да ги развличат и приспиват като с наркотик, обясни Станишев.

Лидерът на БСП препоръча на журналистите да попитат главния прокурор дали в периода 2005-2009 г. върху държавното обвинение е оказван натиск и дали са му давани указания как да си върши работата.

Докато се повдигат обвинения срещу Сергей Станишев за преместени папки, в това време милионите изтичат в частни джобове. Това пък бе коментарът на депутата от левицата Антон Кутев. "При положение, че цялата държава в момента се тресе от лобистките скандали на ГЕРБ, става дума за интереси от десетки милиони на седмица, при положение, че Цветелина Бориславова така и не обясни откъде са се появили парите в нейната сметка през 2001 г. и откъде е придобила собствеността си върху фирмите, да се опява, че прокуратурата се занимава със Сергей Станишев, защото едната папка не била минала оттук и оттам, защото нямало подпис срещу папката - това е нелепо, но очевидно е характерно за тази държава, при това управление", не скри възмущението си Кутев. Според него нещата вървят по определен сценарий. Не мога да разбера как изведнъж се оказа, че Сергей Станишев е по-виновен от Маджо, от Пашата, от един куп други групировки, които не страдат кой знае колко в момента, добави социалистът.

ЧЕСТИТ 50-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ!
на ИВАН ДИМИТРОВ
зам.-председател
на ОБС на БСП - Перник

Позволете ми от името на областния и общинския съвет на БСП - Перник, и лично от свое име да ви поздравя най-сърдечно по повод празника ви. Компетентността и професионализмът ви като областен управител на Перник доведоха до динамичното развитие на общините и намаляване на безработицата до най-ниско ниво. На територията на областта бяха реализирани редица инвестиционни проекти по национални и европейски програми.

Чрез умелото прилагане на различни секторни политики вие бяхте успешен посланик на региона и страната ни в национални и международни форуми.

Бъдете все така категоричен, отговорен и справедлив по отношение вземане решения и отстояване на принципи.

Приемете нашите най-искрени пожелания за здраве и бъдещи успех!

Инж. Ненко Темелков
председател на областния и общинския съвет на БСП - Перник

кратки

Мечка нахапа жена в Смолянско

Жена от смолянското село Оряховец е била жестоко нахапана от мечка. Инцидентът е станал вчера сутринта. Звярът нападнал група хора, които били в гората за гъби. Пострадалата жена е в кома, с опасност за живота. Това е вторият подобен инцидент в Смолянска област за последните месеци. През май загина 65-годишен мъж, нападнат от стръвница.

Спипаха военен, задигнал кубинки и униформи

Военнослужещ от Враца е арестуван, защото се опитал да изнесе имущество от военното поделение. Сержант Ивайло Христов, на 23 години, е задържан при рутинна проверка на лека кола "Опел Вектра", се казва в прессъобщението на МВР. Мъжът пренасял 21 маскировъчни панталона, два чифта кубинки, маскировъчна мрежа за прикриване.

Преливат язовири в Бургаско

Два от питейните язовири на територията на ВиК - Бургас, преливат, съобщиха от направление "Язовири" в местното водоснабдително дружество. Най-големият язовир "Камчия" прелива с дебит от 33 кубически метра в секунда. Това е необичайно за този период на годината и се дължи на многото валежи, паднали през последните двадесет дни. Те са в размер на над 170 литра на квадратен метър, което е една трета от годишната норма дъждове, изляла се само за 20 дни.

Който убие животно, ще посегне и на човек

Насилието над животни означава, че извършителят му е склонен да посегне и на човек. С това предупреждение представители на различни граждански движения и фондации призоваха управляващите да приемат по-строги наказания за насилието над четириноги. Инициативата бе подета от фондация "Четири лапи", гражданска група "Град за отговорни хора", организация "Animal Rescue" и "Заедно срещу насилието срещу животни".

Не покривайте очите си, не се превръщайте в щрауси, призоваха участниците в кампанията. Разберете, че докато един човек стреля на обществено място, може да стреля и по вас, бе коментарът на организаторите. Конкретният повод за срещата бе фактът, че комисията по правни въпроси в НС не е приела законопроектите за инкриминиране на особената жестокост към животните в България. Участниците в кампанията изброиха различни потресаващи случаи на насилие над животни от цялата страна, съпътствани със снимки. Организаторите на кампанията подеха и подписка, целяща инкриминирането на насилие над животни. Те съобщиха също, че само три страни от Европа не са инкриминирали жестокостта към животните. Освен България това са Албания и Босна и Херцеговина.

Пак бистрят въздуха над Стара Загора

Христо ХРИСТОВ

Публична дискусия за състоянието на атмосферния въздух организира старозагорският губернатор Йордан Николов. Тази събота ще бъде представен и доклад на независимия експерт доц. Добринка Лолова, избрана от гражданска инициатива "За чист въздух". Специалистката се е нагърбила да направи проучване за периода 2006-2009 г. и да даде отговор на парливия въпрос кой и с какво замърсява. Сред поканените да вземат участие в разговора са и членовете на работната група, която подготви оперативен план за действие и подобряване качеството на атмосферата, народни представители, НПО, кметове на селища в района на полигона Змейово. По ирония на съдбата изслушването на експертката съвпада с поредното залпово обгазяване на региона, този път с озон в понеделник и вторник. Случилото се от РИОСВ обясниха с природна аномалия.

България

Снимка БГНЕС

Като ми замирише на тиня, спирам. И така вече дълги години съм тук, на устието на Велека, да разхождам туристи, нищо че съм варненец, описва накратко живота си 83-годишният Любен Недков. Сред приятелите си той е известен като Фърчилото, прякор дошъл заради това, че е най-възрастният българин, скачал с бънджи

БОРИСОВ ОТСЕЧЕ:

Без отсрочка за отпуските!

Премиерът Бойко Борисов съобщи вчера в Министерския съвет, че натрупаните отпуски трябва да бъдат "изчистени" до края на 2011 г. Той информира, че това е било решено преди ден на заседание на парламентарната група на ГЕРБ. Моето искане беше до края на 2010 г. да бъдат изчистени отпуските, но след разговорите със социалните партньори приехме, че този въпрос трябва да бъде решен до края на 2011 г., каза премиерът. Помолен да коментира съобщение от партията и депутати на ГЕРБ, че премиерът е поискал отсрочка на периода, в който могат да се вземат отпуските заради негова среща с представители на бизнеса, Борисов каза: "Когато има вето на президента, възпитанието и нормалната практика е да се разгледа това вето. Ако имаше възможност и това не уронваше решението, което сме взели преди това, щяхме да се съгласим, но групата беше категорична, че до 2011 г. е предостатъчно."

Глоби и затвор за неплатени осигуровки

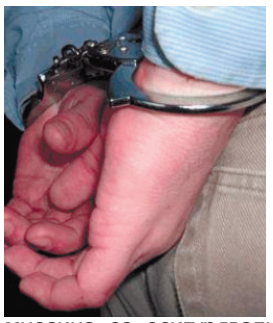
Хората със свободни професии авансово ще правят вноски върху минималния доход - 420 лв.

Неплащането на осигуровки да бъде криминализирано както е с неплатените данъци. Глоба и затвор се предвижда за работодатели, които не са внесли тези пари. Предложението е на МТСП, но синдикатите от доста време настояват за това.

От ведомството на Тотю Младенов искат да бъдат направени промени в Наказателния кодекс. Предложенията са, ако невнесените осигуровки са над 3 хил. лв., глобата за чорбаджията да е 5 хил. лв. и затвор от 1 до 5 години. Ако невнесените в НОИ осигуровки са 12 хил. лв., глобата да е до 20 хил. лв., а затворът - до 10 години. В случай че работодателят внесе дължимите осигуровки до приключване на следствието, ще дължи само 20-процентна лихва и допълнително глоба от 2 хил. лв. Към момента фирми и граждани дължат на НОИ над 300 млн. лв., а лихвите към тях са над 100 млн.

Промените в Кодекса за социално осигуряване (КСО) предвиждат хората със свободни професии авансово да внасят осигуровки върху минималния осигурителен доход (в момента е 420 лв.), независимо колко пари изкарват.

На тази основа ще се изчисляват през годината болнични и майчинство. Ако доходът на самоосигуряващия се е по-висок, той трябва да си довнесе осигуровките върху по-високия доход и след това да получи реалния размер на обезщетението за болест или за майчинство.

Тази стъпка била един вид презастраховане, защото в момента мнозина се осигурявали върху максималния осигурителен доход, независимо че доходите им били много по-ниски, и на тази основа получавали високи суми за болнични и майчинство. А в края на годината пред НАП декларирали ниски доходи, а агенцията им възстановявала пари като "надвнесени вноски".

В момента самосигуряващите се у нас са около 350 хил. души. Често жените, които планират бременност, започват да се осигуряват на максималния осигурителен доход и така получават по-висока сума за обезщетение, твърдят експерти.

Предложенията на правителството за промени в КСО предвиждат още при обезщетение за бременност и майчинство да се взема предвид осигурителният доход 12 месеца назад. В момента се вземат предвид 6 месеца.

МЗ обещава ваксина срещу хепатит

Причината за моментната липса на ваксината срещу вирусен хепатит тип В са възникнали производствени проблеми на фирмата-производител, поради което ваксината не може да бъде доставена съгласно сключения договор.

Това съобщиха от Министерството на здравеопазването във връзка със запитвания по повод сигнали на граждани за липса на педиатрична ваксина срещу вирусен хепатит тип В за имунизация на децата. МЗ е предприело всички необходими мерки и е осъществило контакт с фирмата-производител с цел намиране на своевременно решение на проблема. Установено е, че доставката на наличната в момента ваксина не може да бъде осъществена по силата на подписания договор обаче. С наличните към момента в РИОКОЗ количества ваксини срещу вирусен хепатит тип В ще се покрият нуждите на страната за поставяне на първа доза на децата през първите 24 часа след раждането. МЗ в следващите 1-2 дни ще обяви обществена поръчка за доставка на ваксини срещу вирусен хепатит тип В за покриване на имунизационния календар на страната.

До сключване на новия договор временно ще се отложат имунизациите с втора (на 1 месец) и трета (на 6 месеца) доза. Това няма да се отрази на изграждането на имунитета на децата, уверяват от здравното ведомство.

И колегията в Смолян не приема здравната карта

УС на Районната лекарска колегия-Смолян, не приема по принцип начина, по който се разработва проектът за здравна карта на област Смолян. Това стана ясно на разширено заседание, в което взеха участие и директорите на лечебните заведения в областта, съобщиха от колегията. Оттам смятат, че няма ясни и обективни критерии по методиката, на базата на която се залагат промени в лечебните заведения за болнична помощ.

Проектът, изработен от МЗ, не е предоставен на съответните институции за информация и обсъждане. Сам по себе си той е в нарушение на текстове от ЗЛЗ, Закона за здравето и Конституцията на Република България, обявяват още от РЛК-Смолян.

Според тях не се коментира проблема за адекватен достъп на населението от общините до спешна и неотложна медицинска помощ в областта. Игнорират се инфраструктурните, географските и други специфични особености на региона.

УС на Смолянската колегия препоръчва на директорите на болници на територията на областта законово да търсят дължимите лихви по забавените плащания от НЗОК. Оттам също така препоръчват на синдикалните секции на КНСБ и "Подкрепа" да инициират съгласно Кодекса на труда започването на преговори за колективно трудово договаряне.

Елитни проститутки изкарват до 40 хиляди лева месечно

По 30 000-40 000 лева месечно изкарват красиви момичета и моделки, които правят компания на богати и влиятелни мъже. Това разкри моделът Катрин Вачева в предаването "Код: криминално" по PRO.BG.

Тя призна за наличието на каталог, чрез който популярни фолк изпълнителки, победителки в конкурси за красота или фотомодели, чиито снимки са на корицата на еротични издания, се предлагат като компаньонки срещу заплащане. Според Вачева в "каталога" са попадали дори носителки на титлата "Мис България".

В коментар по темата президентът на най-голямата модна агенция у нас Евгения Калканджиева потвърди, че знае за наличието на подобен каталог, но отрече да го е виждала. "Носят се слухове, че много от българските модели се занимават с проституция, но нищо не съм видяла с очите си", коментира Калканджиева. "Над 100 модни агенции са регистрирани в България. Очевидно е, че няма работа и пари за всички. Това означава, че се ползват едни млади момичета за компания, за излизане с богати и влиятелни мъже", заяви още носителката на титлата "Мис България 1995". Според нея една от причините момичетата от модните агенции да започнат да проституират са ниските хонорари, които получават, между 50 до 300 лв. на участие.

Прокурорът от ВКП Евгени Диков каза, че до момента у нас не е имало случай на доказване на т.нар. елитна проституция. По данни на властите в последно време се наблюдава трафик на български жени с цел проституция дори в страни като Южна Африка.

Не само любопитно

И мумиите имали атеросклероза

Екип от кардиолози, начело с д-р Грегъри С. Томас от Калифорнийския университет "Ървайн" и Адел Х. Аллам от университета "Ал Азар" в Кайро, разкриха, че атеросклерозата не е заболяване на съвременния човек - от него са страдали и през 1530 г. пр.Хр. С помощта на компютърен томограф SOMATOM Emotion 6, предоставен от сектор "Здравеопазване" на Siemens, международният екип стигна до това заключение след изследване на египетски мумии, датиращи отпреди 3500 г. Учените, съвместно с египтолози, предприеха най-обширното компютърно томографско изследване на съдовото заболяване като сканираха 22 мумии в Египетския музей в Кайро в рамките на 4 дни. Учените имаха възможността да локализират и идентифицират проводяща тъкан в 16 от 22-те мумии, изследвани в рамките на проекта, 9 от които показаха видими следи от артериална калцификация, считана за характерна за атеросклерозата. Следи от калцификация бяха открити в мумиите на жени и мъже, живели между 1570 г. пр.Хр. и 364 г. сл.Хр.

ЗА ВАШЕ УЛЕСНЕНИЕ
всички малки обяви
/ поздравления, възпоменания, скръбни вести /
се приемат и в
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР ДУМА
Приетите обяви до 13.00 часа се отпечатват в текущия брой, а след 13.00 часа в следващите броеве.

Икономика

Мирослав Найденов:

Не слагайте в хляба фуражна пшеница и добавки

Земеделският министър прогнозира, че зърнената реколта ще е с половин милион тона по-малка, но ще имаме повече от достатъчното количество

Министърът на земеделието и храните предупреди вчера хлебопроизводителите да прекратят сегашната практика да купуват вместо хлебна фуражна пшеница, и да произвеждат хляб с добавки. Разликата в цената между хлебната и фуражната пшеница е три-четири стотинки, а в крайната цена на хляба става пет стотинки. Всеки би дал пет стотинки повече за един хляб, но да е сигурен, че той е направен от висококачествена пшеница, коментира министърът. Той добави, че следващите проверки за качеството на храните ще се насочат към хлебните изделия.

Възможно е зърнената реколта да бъде с около половин милион тона по-малко от очакваните около 4 млн. тона, прогнозира вчера министърът. За зърнения баланс на България са необходими около 1.8 млн. тона, което означава, че страната разполага с два пъти повече от необходимото, допълни министърът.

В Северозападна България жътвата върви много добре и в Южна България се работи в момента нормално, добави министърът. Той посочи, че за някои региони има данни за покълване на житото от около един процент, което по думите му не е значително на фона на по-тежката ситуация в някои други европейски държави, като например в Полша. Министърът съобщи, че заедно с премиера в петък ще посетят Шумен, а след това ще направи обиколка на региона.

Готова е процедурата във връзка с изготвянето на държавен стандарт за саламуреното сирене. Очаква се до дни директорът на Българския институт по стандартизация да издаде заповед и тя да започне да се спазва. Работи се и по стандарти за месните продукти, допълни министърът.

Няма да отстъпим от позицията си и няма да позволим да храним децата си с боклуци, заяви министърът. В момента се прави преструктуриране на лабораторния контрол и от над сто лаборатории ще останат няколко, които ще правят пълна проверка на качеството на храните. Той допълни, че вече са увеличени глобите и заяви, че ако трябва, техният размер ще бъде удвоен и дори утроен. Найденов отбеляза, че некоректните производители ще бъдат обявени на страницата на министерството.

Министър Найденов заяви, че не очаква сериозен ръст на цените на хранителните изделия, които са произведени по БДС. Очакваме цените да бъдат реални, заяви министърът. Като пример той посочи, че ако се спазва изискването на държавния стандарт, цената на килограм кайма, в която 60 на сто е свинското месо, а 40 на сто - телешкото, би трябвало да бъде осем лева, а не три лева. Ако се предлага кайма, в която има соя, производителят няма да има право да пише на етикета "кайма", допълни министърът.

Експерти ще проверяват опасните дупки в София

Създадена е експертна група между Столичната полиция и агенция "Пътна инфраструктура", която ще извършва проверки на опасните дупки по пътищата в София и района. Това съобщи председателят на управителния съвет на агенцията Божидар Йотов. Експертите са организирани вследствие на подадени сигнали за спукани гуми на ТИР-ове заради опасни дупки. Полицаи ще пазят в тези райони, защото имало ограбени ТИР-ове, допълни Йотов. Той обясни, че е запълнена дупката на пътя София - Калотина, работи се по проблема край Чепинци.

Божидар Йотов допълни, че в агенцията има заделени 11 милиона лева до края на годината за аварийни ремонти и поддръжка на пътищата. Относно нарушената асфалтова настилка на Околовръстния път на София до кръстовището с квартал Драгалевци Йотов каза, че проблемът не е предвиден от фирмата-изпълнител, но тя отстранява щетите за своя сметка. Има разрешение от ДНСК до края на август за временна експлоатация.

Снимка БГНЕС

Сухотоварен кораб от 8100 тона отплува вчера от лимана на "Корабостроителница Русе" за ходови изпитания във Варна. Корабът е построен по поръчка на холандска компания. Има дължина 128,45 м и двигател с мощност 3000 киловата

ЗА ПЪРВИ ПЪТ ОТ 119 ГОДИНИ

Мините в Перник спряха непрекъснатото производство

Най-голямото въгледобивно предприятие в Перник - "Мини открит въгледобив", за първи път в 119-годишното си съществуване прекъсна работата на непрекъснат график и премина на петдневна работна седмица, съобщи вчера заместник изпълнителният директор Огнян Зарев. Мярката е предприета заради свитото производство на въглища, обусловено от спадналото им потребление.

С 45 на сто са намалели доставките на енергийно гориво за пернишката ТЕЦ "Република", която е основният консуматор на продукцията на мината. Сега средномесечно в централата постъпват по 35 000-36 000 тона въглища. В ТЕЦ "Бобов дол" не можем да пласираме въглищата си, защото складът е пълен, а централата работи само с един блок, обясни Зарев. Намалена е с 20 лв. на тон и цената на енергийното гориво за ТЕЦ "Република". От 1 юни мината продава въглищата си на централата по 120 лв. за тон.

Незначително е потреблението от стоковия фонд. Пернишките въглища не се обогатяват, което обуславя слабото им търсене от населението. Битовите консуматори купуват само по 100-200 т месечно. Надяваме се да компенсираме през есенно-зимния сезон, когато нуждата от продукцията ни ще бъде по-голяма, посочи Зарев. Около 1000 души работят в "Мини открит въгледобив". Засега съкращения не са правени, освободени са само работещите пенсионери.

Правителството вдигна капитала си в „Бургас-Александруполис"

Министерският съвет взе решение за четворно увеличаване на капитала на българското дружество, което участва в международната проектна компания за нефтопровода "Бургас-Александруполис". В официалното съобщение на правителствения пресцентър няма посочени мотиви за това решение. То обаче стана факт след изявления на премиера Бойко Борисов за замразяване на проекта, в очакване на оценката за въздействието му върху околната среда в началото на следващата година. От държавния бюджет ще бъдат отпуснати 150 000 лева, които ще бъдат използвани за увеличение на капитала на "Бургас-Александруполис - БГ" ЕАД. В момента то оперира с уставен капитал от 50 000 лева, който се планира да стане 200 000 лева. Държавната компания притежава 24,5% от смесеното руско-българо-гръцко дружество "Трансболкан Пайплайн". Тя дължи за акционерни вноски в международната проектна компания близо 5 млн. евро. Проектът е под прякото разпореждане на финансовия министър Симеон Дянков.

2815 длъжници се споразумяха с НАП да плащат на части

Над два пъти повече разрешения за неотложно плащане е издала НАП през 2009 г. в сравнение с 2008 г. През миналата година 2815 фирми със запорирани банкови сметки са получили позволение от данъчните да извършат неотложни плащания към контрагенти, така че да не фалира бизнесът им. През 2008 г. такива разрешения са получили само 1284 дружества. В резултат на тези действия в хазната през 2009 г. са постъпили 64,6 млн. лв. просрочени задължения. Това е със 133% повече от средствата, които са влезли в бюджета през 2008 г. след получаване на разрешение за неотложни плащания.

Разрешенията за неотложни плащания са договори между държавата и длъжника, според които длъжникът погасява между 10 и 20% от задълженията си, а останалите средства се разсрочват, за да му останат свежи пари, с които да работи. За да се получи такова задължение, фирмата трябва да докаже, че ще работи по действителни договори и парите са й нужни за разплащане с контрагенти.

50 години са нужни за подмяна на столичните ВиК тръби

Водопроводите, които са положени в София, са изградени от качествени и некачествени материали в съотношение 30:70, а темпът на подмяна на водопроводната мрежа, който е постигнат, ще доведе до пълната подмяна на цялата мрежа за период от 50 години. Необходимите средства за цялостната реконструкция на водопроводната мрежа са 1,5 млрд. лв.

По думите на Ивайло Касчиев - началник на отдел "Стратегическо и инвестиционно планиране" в "Софийска вода", досегашната методика на отчитане на загубите на питейна вода в проценти е некоректна и не се използва никъде по света. По-точното отчитане, по думите му, е на подадените и фактурираните количества вода. Според статистиката на дружеството намалението на подаваната вода във водоснабдителната система на София от 2002 г. до момента е 38 милиона куб. м, които в процентно изражение е 14,86%. В София са създадени вече 255 зони, чиято цел е откриването на скритите течове.

Практично земеделие

СЛЪНЧОГЛЕД

В цялата страна слънчогледът встъпи в репродуктивния етап от развитието си. Търговията със слънчоглед е вяла и това се дължи на факта, че количествата са на изчерпване. Средната цена през първата седмица на юли е 554 лв./тон без ДДС.

На европейските пазари в началото на юли се запази тенденцията на спад на слънчогледовото масло. На борсата в Ротердам котировките спаднаха от 900-915 дол./тон на 865-885 дол./тон.

На пазара се появиха и първите количества рапица от реколта 2010 г. Изкупуването е на равнища от 540-550 лв./тон без ДДС. Търсенето е активно, което дава основание да се очаква повишение на изкупната цена през следващите седмици.

ПЧЕЛАРСТВО

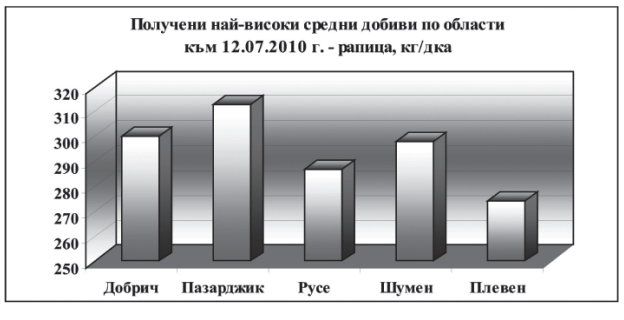
МЗХ разработи Стратегия за развитие на пчеларството, която ще даде възможност за периода 2010-2013 г. да се усвоят средства от ЕС. Трябва да припомним, че предходната програма приключи през 2009 г. и регистрира пълно усвояване на средствата. Очакваме стратегията да се предостави за обсъждане и одобри от Министерския съвет.

В същото време в МЗХ е представен Проект за наредба за специфични изисквания за директна доставка на малки количества суровини и храни от животински произход. Дребните пчелари ще имат възможност легално да реализират своята продукция на пазара, но това ще се осъществява в съответствие с изискванията на Регламент 853/2004 г. Проектът за наредба е изпратен в ЕК за одобрение. С нея се регламентират дейности по: заявяване и регистрация на дейността на земеделските производители; директна продажба до краен потребител. За пчелния мед директните доставки ще се извършват на обособени за това места, включително и на територията на пчелина. Пчелинът следва задължително да е регистриран като животновъден обект, а максималното количество за доставка е в размер на 4000 кг годишно. При проверка от страна на ДВСК пчеларите следва да представят пълна отчетност за извършените продажби.

След като се запознахме с Проекта за наредба, следва да подчертаем, че изискванията са изключително големи и едва ли пчеларите ще имат възможност да ги изпълнят в пълния обем. Вероятно желаещите да търгуват директно до крайни потребители няма да бъдат толкова много, колкото пчелари са регистрирани официално.

По-малко семена ще бъдат произведени

На 1.07.2010 г. в ССА бе проведена работна среща - Семепроизводството на пшеница и ечемик и ценова политика на ССА.

Производство 2009/2010 г. - анализът на ситуацията показва, че количествата произведени семена ще бъдат най-вероятно по-малко в сравнение с предходната година. Причината, особено при ечемика, е в изключително трудните условия, при които се прибира реколтата. В почти всички институти, които се занимават със семепроизводство - ДЗИ "Генерал Тошево"; ИРГР - Садово, ИПТП - Чирпан; ИЗ - Карнобат; ИЗС "Образцов чифлик", се очаква редукция на предварително очакваното производство средно с 10 на сто. Единствено в ИРГР и ИПТП количеството на падналите валежи през юни е по-малко от нормалното и даже е отчетено засушаване. Очакванията на ССА са за производство около 3800- 4000 тона на базови семена пшеница, а на първо размножение - 2000 тона. При ечемика положението е доста тревожно и очакванията са производството на базови семена да не е повече от 600 тона, а на първо размножение - 800 тона.

В ССА почти липсват семена от предходната година и на фона на по-ниските показатели за тази година вероятно сортовете с най-голямо пазарно търсене ще бъдат дефицитни.

Разходи за производство на семена

На фона на очакваните по-ниски добиви себестойността на семената се запазва от равнището на 2009 г. въпреки по-ниските разходи за производство (торове и горива). Цената на препаратите за растителна защита се запазват през 2009/2010 г. Разходите на декар са в диапазона от 145 до 170 лв./дка. Следва да се има предвид, че говорим за високи категории семена, които се отглеждат на сравнително малки площи, стриктно се спазват технологиите, включително и използването на фосфорни торове, което често се забравя от производителите.

Пазарна политика 2010 г.

Ситуацията е сложна и се определя най-вече от това как ще приключи жътвата. През изминалите седмици се появиха цени при фуражен ечемик от новата реколта, което е някаква база за анализи, но те не са достатъчни. При пшеницата все още има много неизвестни. При сега оценяваната ситуация на пазара реално цената на семената може да бъде близка до миналогодишната. Притесненията на семепроизводителите са най-вече в сферата на свободните финансови ресурси, които има в земеделските производители и тяхната нагласа да закупуват семена. В дискусията се отчете по-скоро възможно поведение на зърнопроизводителите в посока на използване на собствени семена за реколта 2010/2011 г. Това съответно намалява разходите им за годината, но е с последствия, които трудно могат да компенсират и да очакват добиви, които да им осигуряват конкурентоспособност. За пореден път се доказва, че при климатични сътресения сортът е най-важен за производството и качеството на продукцията.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

ПАЗАРЕН НАБЛЮДАТЕЛ

	Текущи цени			Прогнозни цени	
	април 2010	май 2010	юни 2010	юли 2010	август 2010
Пшеница					
хлебна, лв/т	205	203	202	200	215
фуражна, лв/т	185	186	189	180	180
Ечемик					
фуражен, лв/т	193	194	181	175	185
Царевица, лв/т	224	225	225	220	220
Слънчоглед, лв/т	560	561	551	550	545

Цените са без включено ДДС.

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

Селскостопанска Академия

Научните институти към ССА притежават и поддържат към 31.12.2009 г. 384 сертификата за нови сортове растения и породи животни, издадени от Патентното ведомство на Република България, съгласно Закона за закрила на новите сортове и породи животни.

От тях за: зърнени култури - 144 сорта; маслодайни култури - 35 сорта; фуражни култури - 29 сорта; зеленчукови култури - 77 сорта; тютюн - 35 сорта; лози - 19 сорта; овощни и ягодоплодни култури - 29 сорта; породи животни- 16.

Сортовете пшеници на ДЗИ Г.Тошево заемат около 65% от всички площи, засявани с тази култура в страната. В сортовата листа за 2009 г. има вписани 21 сорта пшеница, собственост на института.

Сортовете пшеница на ИРГР "К. Малков", Садово, заемат около 35% от площите, засявани с тази култура у нас, а в сортовата листа на страната са вписани 17 сорта пшеница за 2009 г.

Пивоварните и фуражните сортове ечемик, отглеждани в страната, са създадени в ИЗ Карнобат и заемат 90% от всички площи, засявани с тази култура у нас.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД,
Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746,
факс: 0884 12 35 90, www.office@intellect-consult.com

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Свят

Снимки БГНЕС

Войници от тринадесет бивши френски колонии в Африка дефилираха в Париж по случай националния празник на Франция и в чест на 50-годишнината от получаването на независимостта им. Церемонията беше открита с въздушен парад, а веднага след това отряди от по трийсетина военни представители на всяка от африканските страни (Бенин, Буркина Фасо, Камерун, Централноафриканската република, Конго, Габон, Мадагаскар, Мали, Мавритания, Нигер, Сенегал, Чад и Того) преминаха в тържествен строй пред хилядите парижани и гости на френската столица

Прокуратурата срещу „Креди Сюис”

Германските власти проведоха обиски в 13 клона заради служители, помагали на клиенти да избегнат данъци

Германската прокуратура проведе обиски в тринадесет клона на швейцарската банка “Креди Сюис” в рамките на разследване за укриване на данъци, предаде АФП.

От прокуратурата в Дюселдорф съобщиха, че в акцията са взели участие около 150 следователи, посочва Би Би Си. Във фокуса на разследването са твърденията, че служители на банката са помагали на клиенти да избегнат големи данъци. От “Креди Сюис” отказаха коментар за обиските.

По-рано тази година германските власти закупиха диск с имената на около 1100 германски граждани с банкови сметки в Швейцария. Предполага се, че те са укривали данъци. Според появилите се в медиите твърдения германските власти са заплатили на неизвестен информатор сумата от 2,5 милиона евро, за да получат диска.

Информациите в диска дават повод на германската прокуратура да смята, че 1,2 милиарда евро недекларирани доходи са били скрити в швейцарски сметки от въпросните 1100 души.

Първоначално разследващите се съсредоточиха върху индивидуалните разследвания, но сега властите пренасочиха вниманието си към банковите служители, които най-вероятно са улеснили и съдействали на клиентите да избегнат данъци.

През април изпълнителният директор на “Креди Сюис” Ренато Фасбинд заяви, че е твърде вероятно данни на някои от клиентите да са в диск с откраднатa информация от трезора.

Напоследък властите в Европа и САЩ вземат все по-решителни мерки срещу укриването на данъци. Това не е първият път, в който Германия плаща за данни на банкови клиенти. Във Франция и Великобритания властите също закупиха информации за богати спестовници, които най-вероятно са укривали пари в тайни банкови сметки.

През февруари провинция Северен Рейн-Вестфалия, Западна Германия, финализира покупката на диск с над 1000 имена на хора със сметки в банки в Швейцария, укрили данъци. За следващите етапи на съдебната процедура решение трябваше да вземе генералната прокуратура в Дюселдорф, столицата на федералната провинция. Смята се, че купуването на тези данни ще помогне на германската данъчна служба да събере близо 400 милиона евро. Тогава германският министър на финансите Волфганг Шойбле призова нарушителите сами да си признаят укриването на данъци. В Северен Рейн-Вестфалия броят на разкаялите се нарушители нарасна главоломно.

Земляните получиха писмо от „Андромеда”

Учените от американското Планетарно дружество са съобщили, че телескопът на обсерваторията при Харвардския университет е уловил три светлинни сигнала, които са изпратени извън нашата галактика. “Телескопът при Харвардския университет, който е разработен специално за улавянето на светлинни сигнали, днес за първи път улови три светлинни сигнала, изпратени от чужда галактика”, е съобщил пред Smixer планетологът Брус Мюррей. “Сигналите дойдоха последователно, с интервал от 265 звездни минути от галактиката M31, наречена “Мъглявината Андромеда”.

Според Мюррей двата първи сигнала вече са обработени и разшифровани. “Рано е да се говори за сензация, но ние имаме работа с уникално явление”, е заявил Мюррей. Засега учените са установили точно, че светлинните сигнали от чуждата галактика не е нищо друго освен писмено послание, написано с латински букви. Първият сигнал - това е буквата X, а вторият много прилича на Y. Сега изследователите с нетърпение очакват разшифроването на третия символ, след което ще се опитат да разберат смисъла на извънземното послание.

Доверието в Обама спада

Според резултатите от анкета на в. “Вашингтон пост” 60 на сто от американските гласоподаватели имат малко или нямат никакво доверие на президента Барак Обама.

Анкетата показва изменение в мнението на избирателите, 60% от които в началото на мандата на Обама преди 18 месеца са имали вяра в държавния глава. Настоящото доверие в Обама достигна рекордно ниско ниво. На въпрос имат ли доверие, че Обама ще вземе правилни решения за страната в бъдеще, 58 на сто от американците отговарят “малко” или “никакво”. Според вестника проблемите в жилищното строителство, бавният икономически растеж и други икономически въпроси се отразяват върху оценката на Обама. Само 43% от всички американци, включително и една трета от демократите, заявяват, че одобряват работата на президента в областта на икономиката, докато 54 на сто изразяват своето неодобрение.

Медведев и Меркел обсъждат двустранното сътрудничество

Президентът на Русия Дмитрий Медведев и канцлерът на Германия Ангела Меркел в рамките на руско-германските междудържавни консултации ще обсъдят в Екетеринбург развитието на търговско-икономическите отношения въпросите на регионалното и културно-хуманитарното сътрудничество, реализирането на проекта “Северен поток”. Те ще разгледат и възможностите за формирането на стратегически алианси на руски и германски компании, а също въпроси на облекчаване на визовия режим със страните на ЕС, съобщи помощникът на президента на Русия Сергей Приходко.

Според западни анализатори Ангела Меркел под натиска на германските делови кръгове се готви да достигне определени договорености с Русия за двустранно сътрудничество в областта на енергетиката, тъй като редица водещи германски промишленици сериозно се опасяват да не загубят позициите си във връзка с нарасналата активност на Франция и Италия на руския пазар, който представлява огромен потенциал за германските предприятия.

www.duma.bg

кратки

Русия ще доставя гориво на Иран

Руските компании са готови да доставят гориво на Иран, ако има търговски интерес, въпреки неодобрените от Москва едностранни санкции на САЩ и Европейския съюз (ЕС), заяви руският енергиен министър Сергей Шматко. “Санкциите не могат да ни попречат”, заяви Шматко по време на среща с иранския министър на петрола Масуд Мир Казаеми.

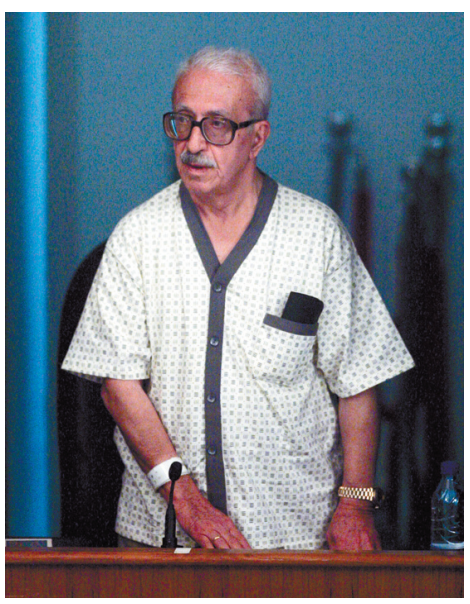
16 млн. германци с имигрантски корени

Над 16 милиона германци от общо 82-милионното население на страната имат имигрантски корени, съобщи Федералното статистическо ведомство във Висбаден. Около 3 милиона граждани с имигрантско минало произхождат от Турция, 2,9 милиона - от страните от бившия СССР, 1,5 милиона - от бивша Югославия и около 1,5 милиона - от Полша. Що се отнася до т.нар. “гастарбайтери” техният брой официално в Германия възлиза на 1,7 милиона, като в тях на влизат пристигналите от Турция и бившите югославски републики.

Британец се призна виновен за шпионаж

Бивш агент на британското външно разузнаване MI6 се призна виновен пред лондонски съд, че е разпространявал информация за техниките за шпионаж. Даниел Хутън (25 г.) призна, че е разпространявал незаконно документи, свързани със сигурността или разузнаването, по-конкретно процедури за събиране на информация и два списъка на хора от персонала. Според Би Би Си обвиняемият, който имал двойна националност - британска и холандска, предложил въпросните документи на холандски агенти срещу 2,4 милиона евро.

Тарик Азис предаден на иракските власти

Бившият иракски вицепремиер Тарик Азис, който се намира в американски затвор близо до Багдад, беше предаден на иракските власти. Според неговия адвокат Азис е под смъртна заплаха, тъй като е “предаден на новите иракски власти в нарушение на устава на Червения кръст, забраняващ затворник да бъде предаден на враговете си”. Тарик Азис, единственият християнин от тясното обкръжение на Саддам Хюсейн, се предаде на американските сили в края на април 2003 г. и беше изпратен в американския затвор край Багдад.

Свят

В Гърция смъкват цените

Намаленията до 80% и бонуси за заплащанията в брой целят раздвижване на пазара

В отчаян опит да привлекат клиенти гръцките търговци се готвят за големи намаления още от началото на периода на летните отстъпки, съобщи в. "Та неа". Спадът от 40-50% в оборота през първото полугодие на 2010 г. принуди търговците да свалят цените с 40-80 на сто при облекло, обувки, електроуреди. С ударното намаление на цените търговците целят раздвижване на пазара.

Магазини дават бонуси на клиенти, които заплащат в брой. Въпреки щедрите отстъпки обаче се очаква до края на сезона на намаленията (31 август) продажбите отново да регистрират най-малко 20% спад. Търговците на дребно, които вече намалиха цените между 30-40%, очакват спадът в оборота да продължи най-рано до първата половина на 2011 г. и особено тежък да бъде септември. Икономическата криза, орязването на заплатите и пенсиите и несигурността за работните места ограничиха разходите на гърците само до най-необходимото. Ниските доходи и шопинг туризма към България и Македония доведе до масово фалиране на магазини в Северна Гърция. Повечето търговски фирми са с нисък оборот, а над 16 хиляди са фалирали от началото на годината.

"Стотици гърци ежедневно преминават границата и ходят в съседна България и Македония, за да пазаруват на по-ниски цени бензин, цигари, алкохол и един куп други стоки", съобщава в. "Ангелиофорос". Покачването на данъците и на ставките на ДДС отвориха ножицата на цените на тези стоки, което накара много гърци от граничните райони - Килкис, Серес, Драма, Еврос и други, да тръгнат към пазарите в България и Македония не само за да купуват горива, но и различни други продукти от супермаркетите в тези страни.

Разликите в цените на обикновения безоловен бензин в Гърция и България достига 40 евроцента за литър, тоест 20 евро струвало зареждането на един резервоар догоре, отбелязва в. "Ангелиофорос". Според изданието цените на цигарите в Македония били с 50% по-ниски, като стек струвал 16 евро, докато в Гърция се продавал за 38 евро. За алкохолните напитки ценовите разлики били по-малки и не надхвърляли 5-6 евро за бутилка. Това обаче не спирало дори търговци да прескочат границата и да отидат за уиски, водка и други напитки, допълва вестникът.

Загубите за гръцката държава обаче са огромни и надхвърлят 150 000 евро, тъй като според бензинаджиите само в три бензиностанции в Свиленград, на три километра от границата с Гърция, миналия уикенд са се образували опашки от коли от Гърция и са били продадени 150 хиляди литра безоловен бензин, пише още в. "Ангелиофорос".

Изданието цитира представител на финансовото министерство, който уверил, че ще бъдат засилени проверките по границата, за да се ограничи вносът на стоки от България и Македония.

Снимка БГНЕС

Кубинският лидер Фидел Кастро посети престижния Център за изследвания на световната икономика в Хавана, където за първи път от три години даде на живо телевизионно интервю. В него той отдели особено внимание на опасността от избухване на нова война в Близкия изток и ужасяващата заплаха от унищожаване на околната среда, надвиснала над човечеството

Европейската индустрия живна, София и Атина пак на опашката

Индустриалният сектор в Европа продължава да се възстановява с бързи темпове от големия спад, който претърпя през миналата година заради рецесията, обхванала световната икономика, сочи поредният доклад на Евростат. Това обаче не може да се каже за България и Гърция, които са единствените страни в Европейския съюз (ЕС), където индустриалното производство остава под нивата си отпреди година.

Индексът, който следи производството на мините, фабриките и компаниите за комунални услуги в 27-те страни от ЕС, нараства с 1% в рамките на май и с 8,7% спрямо май 2009 г. Ирландия, Словения, Полша и Швеция са държавите с най-голям месечен ръст на индустрията от съответно 7,5%, 4,5%, 3,4% и 3,4%. При съпоставка с нивата отпреди година най-силен скок отчита индустрията на Естония (17,2%), Швеция (13,4%) и Латвия (13,2%). Тя отчита ръст спрямо нивата си отпреди една година във всички страни от ЕС, с изключение на България и Гърция, където индексът на индустриалното производство се е понижил със съответно 1,7% в България и 6,3% в Гърция през последните 12 месеца.

За 16-те страни от еврозоната той нараства за седми пореден месец, като стойността му се увеличава с 0,9% спрямо април и вече се намира с 9,4% над нивата отпреди една година. Въпреки тези положителни данни обаче, увеличението на индустриалното производство на еврозоната се оказва по-малко от очаквания от икономистите ръст от 1,2% на месечна и 11,4% на годишна база. През април то е нараснало с 0,9%, а през март - с 1,5%.

Данни на Евростат загатват, че индустриалното производство ще подкрепи възстановяването на европейската икономика през второто тримесечие.

Индексът на потребителските цени за страните от ЕС отчита също нулев месечен ръст през юни и 1,9% скок спрямо нивата си отпреди година.

Бирата също е водка

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Мария ЖЕБИТ

Законопроектът за прилагане по отношение на бирата на същите норми и изисквания като към водката, според плановете ще бъде приет още тази есен. Това заяви на пресконференция членът на комисията на Думата по икономическата политика и предприемачеството Виктор Звагелски.

"Следващия етап на борбата с прекалената употреба на алкохол трябва да стане приемането на законопроекта за бирата", каза депутатът пред кореспондента на "Российская газета". Според него плановете предвиждат върху бирената продукция да се разпростират същите данъчни норми, каквито притесняват и производителите на твърдия алкохол. Освен това законопроектът може да забрани масовата реклама на бирата, както стана навремето с рекламата на водка. Но според думите на Звагелски за разлика от водката няма да се облага с акцизни етикети всяка бутилка бира. И условията по единната държавна автоматизирана информационна система (ЕГАИС), чието цел е автоматизирането на държавния контрол върху обема на производството и оборота на алкохолната продукция, няма да са толкова сурови, колкото са за твърдия алкохол.

Идеята да се приравни бирата към водката се появи още преди година и половина. Но, от една страна, лобито на пивоварите беше достатъчно силно, от друга - законотворците се вслушаха в идеята да се смени водката "в менюто" с по-малко вредната бира. И на производителите на бирата беше оставена свободата. И въпреки неотдавнашното повишаване на акцизите, както казва директорът на руския Център за изследване на федералния и регионалния пазар на алкохол (ЦИФРРА) Вадим Дробиз, обемите на потребление на бира в страната са нараснали в пъти. Според думите му обаче е невъзможно да се смени твърдият алкохол с бира, но може с вино.

Техническият регламент за винопроизводството също се планира да бъде приет през есенната сесия. "Той ще помогне да се организира производството на качествено вино, обяснява Звагелски. Сега повечето от стоките на пазарите са разредени с вода "вино на прах". Между другото от щандовете в магазините ще трябва да изчезне и конякът, тъй като повечето от напитките с това име нямат нищо общо с френския образец. Тогава, по думите му, ще може да се намали употребата на твърд алкохол. Въпреки че, смята Вадим Дробиз, тя не е критична. А проблемът с алкохолизацията е не по-малко остър и в други страни по света.

Експертите единодушно отхвърлиха идеята за въвеждането на "сух" закон. "Това ще доведе само до увеличаването на оборотите на черния пазар", убеден е Вадим Дробиз. Същия ефект очакват представителите на отрасъла и от увеличаване на акцизите. Неотдавна финансовото министерство излезе с предложение още повече да се увеличат акцизите за алкохол.

"Тогава минималната цена на водката ще се увеличи до 150 рубли - казва председателят на управлението на Съюза на производителите на алкохолна продукция Дмитрий Дробов - и руснаците отново ще започнат да купуват ментета." Днес, след половингодишна дейност на програмата на Росалкохолрегулирането, обемът на нелегалната водка падна с 30 процента. Според данните на Дробиз през май оборотът на черния пазар е намалял като цяло с 32 процента. Година по-рано обаче делът на водката "менте" беше почти 60 на сто.

Сега, по думите на Звагелски, трябва да се засили наказанието за производство и продажба на нелегална продукция. Тези мерки са залегнали във втория правителствен пакет. Първият включваше контрол върху производството и оборота. Без налагане на държавен монопол. И по всяка вероятност са се отказали окончателно от идеята за пълен контрол върху производството на спирт. Още през декември първият вицепремиер Виктор Зубков успокои производителите и отрасълът засега няма трудности. Също така по време на тази програма беше установена минимална цена на водката - 89 рубли.

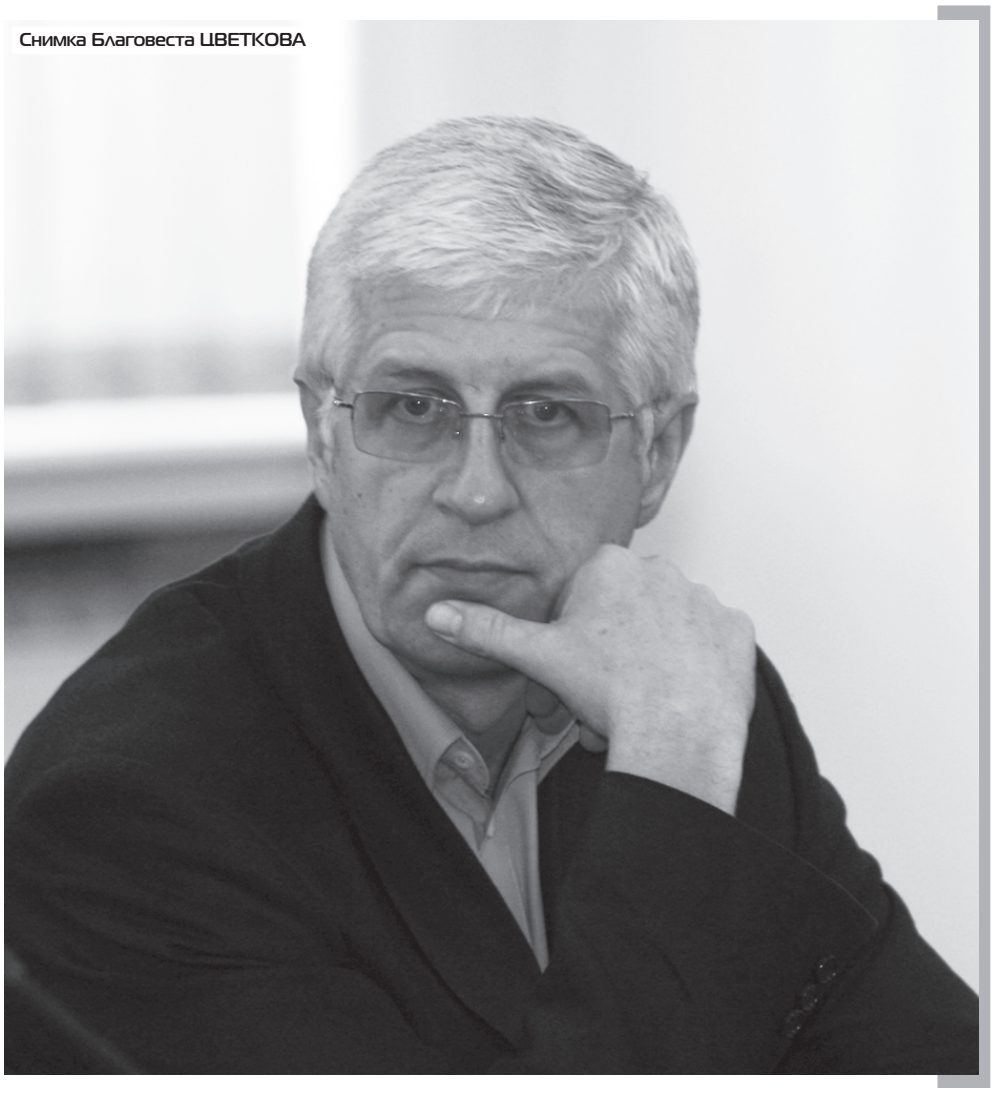
"Вторият правителствен пакет съдържа около 20 законопроекта - казва Звагелски. - Той засяга борбата с ментетата и продажбата на алкохол на деца." Целта на третия пакет е възстановяване здравето на нацията и пропагандата на здравословния начин на живот. Според депутата тази кампания ще изисква огромни финансови инвестиции, които не трябва да идват от Министерството на финансите, а от портфейлите на производителите на алкохол. Депутатите обаче очакват яростно противопоставяне от тяхна страна.

Интервю

Румен Овчаров:

България печели от дългосрочния транзит на руски газ

Увеличението на цената на синьото гориво с 25% от 1 юли се дължи на задържаните увеличения през септември м.г., както и през януари и март т.г., заяви бившият министър на икономиката и енергетиката пред БНТ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Първо да ви питам 339 долара за 1000 куб. метра добра доставна цена ли е, оскъпяването, което се случва заради подписаия договор от 2006 г., актуализацията при подписването ли е, или не е?

- Когато преди две седмици поисках премиерът да проведе т.нар. операция "Плямпачите", имаше отнемане на звука, имах предвид точно това, което се случва в България. Че фактите, сериозните аргументи по една наистина много стратегическа за България тема ще бъдат заглушени от празното плямпане, безотговорното плямпане. За съжаление след включването и на голямата Вувузела вече стана на практика невъзможно да се обсъжда тази тема сериозно.

Какво имате предвид?

- Сам ще се сетите какво имам предвид. Затова ви предлагам днес да говорим, ама не да се замеряме с въпроси, а просто да видим част от фактите. Ето вие сега казахте 25% увеличение на цената на газа от 1 юли. Дайте да видим какво е влиянието на този т.нар. договор върху това увеличение. Аз тук съм си донесъл част от записките, не знам дали ще се видят. И от тези записки, предполагам, ще стане ясно, че от 1 юли 2010 г. увеличението на цената на газа, който идва по този договор, е само 5%. Ако приемем, че това количество е между една трета и една втора от всичкото, което потребява България, не е много сложна аритметика да сметнете, че увеличението на цената за всички количества в България е не повече от 2,5% по този договор. На какво се дължат останалите 23%? Те се дължат на задържаните увеличавания на газа през месец март, тогава министър Трайков издаде специална заповед, с която задържа увеличаването и прокуратурата би могла да се заинтересува кои са аргументите, кои са печелившите от намаляване на газа. Защото това не е простият български гражданин. 8% само от българите ползват предимствата на газоснабдяването, останалото са големи икономически потребители. Задържането на цената през януари и септември миналата година. Те, тези задържания дават по моя преценка, за да се постигне загубата от около 70 милиона, която каза Димитър Гогов, дават около 13%. Останалите десетина процента се дължат на обективното увеличаване на цените на енергийните ресурси. Това е по увеличаването на цената от 1 юли.

Само да кажем, може би правителството се надява на конюнктурна промяна, която да позволи това задържане да не се отрази в това, за което вие говорите, в скок.

- Ето, нали виждате как се задържа, как се отразяват конюнктурните промени и задържанията. Те се задържат, прави се популизъм в определен момент, ето Бойко Борисов се явява на масата заедно с Ангел Семерджиев: аз спирам увеличаването на тока, няма да бъде 5%, ще бъде 2% и след шест месеца ще видим колко ще бъде другото увеличение, което ще трябва да компенсира това. Така че по цената ясно ли е какво е влиянието на договора?

Увеличаването според вас е основно заради това задържане, заради изкривяване на пазара.

- Да, точно така. Дайте сега да уточним кои са плюсовете и кои са минусите от договорите от 2006 г. Предлагам ви да започнем, както каза министър Трайков, да ги контифицираме, не е мой изразът, да не ме напишат пак в "Господари на ефира", че аз го използвам. Това е негов израз. Ще почнем да контифицираме. Добре ли е за България да се увеличи транзитът през страната? Според мен е добре, кажете го сега.

Не, слушам ви, слушам логиката. Трябва да участвам в диалог? Ами по принцип, да.

- През 2006 г. бе увеличен с около 30%, между 25 и 30. Дотогава е 13,14 до 15. Сега е 17,8. Очевидно е добре, 30-40 милиона влизат допълнително всяка година в България. Добре ли е транзитната такса да се увеличава ежегодно с инфлацията в ЕС? Очевидно е добре, само по това до 2030 г. България ще печели около 900 милиона долара. Добре ли е България да има гарантиран транзит до 2030 г.? И то тези увеличения. Очевидно е добре, защото само по него ще имаме около 4,7 млрд. допълнителен приход. Не сте съгласен?

Мога ли да задавам въпроси, докато вие излагате?

- Може, да.

Примерно това не е ли някакъв коз от наша страна? Тразитът на руски газ през наша територия, с който ние бихме могли да играем за цени на доставките?

- Точно така.

Ако играем коза до 2030-а, а пък доставките са, да речем, до 2012-а, 2013-а, и с какво ще играем след това за други цени?

- То няма какво да се играе. Или минаваш на пазарен принцип и сключваш договорите по пазарните формули, или водиш пазарлъци, такива политически. Аз не мисля, че ние трябва да се връщаме в тази посока на политическите пазарлъци. Вие ще ни намалите цената, ама ние ще ви дадем Севастопол, нали. Тези работи според мен могат да ги играят Украйна и Русия, но България според мен само губи от подобни неща.

Не, защото нали имало договор, който бил 83 долара...

- Сега ще стигнем и до него. Ще стигнем и до голямата загуба, в кавички. Това е според мен също добре, защото гарантира един приход, който тези, които твърдят това, доведоха до грандиозни загуби България. Защото Русия, когато ние прекратихме транзита, т.е. намалихме транзита 1998 г., пренасочи транзита си през Черно море, през "Син поток". Тя и сега може да го направи. Така че гаранцията за транзита през България е плюс за България, тя ни гарантира приходи.

Обвързването до 2030 г. според вас е плюс за България...

- Точно така. И то много голям.

... не толкова за Русия.

- Продължаваме нататък. Добре ли е това, че България ще подпише с Русия т.нар. клауза юзърпей, не тейкорпей, а юзърпей, което означава, че Русия ще ни плаща капацитета на газопроводите, 90% от този капацитет, независимо дали го използва. Добре ли е това, че България ще използва транзитната мрежа на страната, за да доставя газ в някои от районите, в които няма вътрешна мрежа? До момента ние нямахме право да правим това, защото те бяха част от старите споразумения от 1986 г. насам, "Северно сияние" и т.н. И за да снабдяваме примерно Благоевград, трябваше да искаме разрешение от "Газпром", трябваше те да ни дават това разрешение и да плащаме такси. Добре ли е, че за първи път по този договор газът идва в България без комисиона за посредник? Без комисиона. Половината от природния газ в момента се доставя без комисиона за посредник. Тя не е никак малка, тя е една от причините за тези разправии по цените. Според мен и това е добре. Добре ли е, че с отварянето на вратата с Русия ние си гарантирахме "Южен поток"? Още 60 млрд. куб. транзит през България, което само по себе си са над 10 млрд. за този период от време. Добре ли е, че си гарантирахме количествата, които ще ни бъдат необходими до 2030 г., като количества и като потребление. Това също е ангажимент, който е поет от Русия. Срещу това се залага аргументът, видите ли, България загуби 700 милиона, 1 млрд., 2 млрд. и т.н.

Някои изчисляват 2 млрд. Защото е имало действащ договор тогава.

- Знаете ли каква е простичката истина? Че такъв вариант, при който се запазва действащият договор, просто нямаше. Ето тука ви нося един документ, не знам дали ще се види, който е с дата 14 декември 2006 г. Само една точка ще ви прочета, в съответствие с контракта от 27 април 1998 г., т.е. същият контракт, за който вие ми говорите, актирането, т.е. фактурирането на природния газ ще се осъществява на принципа на първоначално обезпечаване на задълженията по търговските контракти. Разбирате ли какво означава това? Това означава, че тъй като България не ползва количествата, които е заявила, Русия първо ще фактурира количествата по търговските контракти. Т.е. от 1 януари 2007 г. цената на природния газ в България щеше да бъде такава, каквато сега ще се случи чак 2012 г. Т.е. тези т.нар. загуби, които уж сме претърпели, са всъщност печалба от около 1 млрд., които България не е платила на Русия за целия този период от време.

А действащият договор тогава, който не е бил изтекъл?

- Аз ви обяснявам за действащия договор. Т.е. този действащ договор позволява, тъй като ние дотогава сме си правили сметката малко без кръчмар. Онези, които са го подписвали, големите герои, когато дойдат да го хвалят между другото, някои...

Договорът на Бакърджиев.

- Да, договорът "Бакърджиев" примерно или "Васил Филипов", или не знам, някой друг от героите, като дойде да го хвали, го попитайте защо тогава 1998 г. пазарната цена, на която Русия е изнасяла природния газ, е била 54 долара за 1000 нормални куб. метра, в България тя е била 65, а по транзитния договор е 83 за хиляди нормални. И не е ли тази изключително висока цена за България тогава причината за фалита на "Химко", "Агробиохим", Стара Загора, и да тежкото положение тогава на всички останали химически заводи в България.

Според вас това е било ултиматум от руска страна.

- Не, тогава беше въпрос на избор, политически. Дали вземате тези плюсове, за които ви говорих, които са в рамките на 22 млрд. всичките, ако включим и клаузата тейкорпей, или влизаме в една война, която просто нямахме шанс да спечелим,

Прокуратурата би могла да се заинтересува кои са печелившите от намаляване на газа

** Заглавието е на редакцията*

защото кранът е в ръцете на едната от страните.

□ *Не е било възможно тази цена до изтичане на договора 2010 г., казвате...*

- Ами аз ви чета документ.

□ *Щяла е да го изпълни това нещо, не е било блъф...*

- Включително арбитражите по защита на икономическите си интереси, своите и на международните си партньори, ако това също малко проследите какво означава.

□ *Така. Значи в крайна сметка излиза, избрали сте другото, постепенно увеличаване до пазарната цена.*

- Да, постепенно, което доведе до едно абсолютно нормално равнище на цените. Що се отнася до спекулациите тук, аз не знам къде Семерджиев ги намира тия данни за цените на газа в Германия и някъде си.

□ *По дългосрочни договори, се каза, и това е залегнало в самите договори...*

- Не, няма нужда да се гледат договори, отваряте сайта на Евростат, гледате цена на природен газ за потребител, битов или индустриален. И като отворите този сайт, ще видите простичката истина, че цената на газа в България е около три пъти по-ниска за битовия потребител от цената на газа в Германия. Единствените страни, с които бихме могли да се сравняваме по цени на газа, са прибалтийските републики. И то за битовия потребител. За индустриалния потребител даже и част от тях са значително по-високи от нас. Така че знаете къде се намират прибалтийските републики, чисто географски, те са значително по-близо от България, не плащат толкова много транзитни такси.

□ *Има ли възможност в момента по някакъв начин да предоговаряме цени, да предоговаряме транзит до 2030 г.? Може ли по някакъв начин това, което вие казвате, да се пазарим с руснаците, имаме ли козове?*

- Първото и най-важното е да не допускаме отново да се връщаме в сферата на политическите пазарлъци. Стигнали сме до пазарните признаци при определяне на цената. Ако намерим механизъм, чрез който да налагаме по пазарен принцип пониски цени, да, примерно както го намерихме за увеличението на транзитната такса. Има логика, движим го нататък. Увеличава се транзитната такса и ще продължи да се увеличава. Ама да се пазарим ние сега ще ви намалим цената тука, ама ще ви намалим и транзитната такса за "Южен поток", тази работа е опасна, защото позволява допълнителни политически пазарлъци, а те, когато не са достатъчно равностойни, са изключително опасни. Това едното. Второто, има възможност да се оптимизират цените, ако, разбира се, не се приказва прекалено много. Имам предвид, че част от посредническите такси са изключително високи. Не толкова на "Овергаз", но на другия доставчик комисионата му е над 10%. Така че в тая посока би могло да се мисли за някакво разумно оптимизиране. Но то не може да доведе до 30% намаления на цените. Това са твърдения, които не знам откъде ги вземат. Очевидно пак да създаваме шум в публичното пространство. Може да се търси оптимизация на формулата. Тя сега включва горива, които не са особено актуални - мазут 3%, мазут 1%, може да се търси оптимизация, да се търси вкарване на спот цените. Но вкарването на спот цените е изключително опасно, защото трябва да бъде анализирано. Те сега са по-ниски от дългосрочните договори, но след една или две години, когато тръгне икономиката в Европа, те вече няма да бъдат такива. Може да се търси превалутиране. Т.е. да се направят контрактите в евро, но, така или иначе, валутата, в която се търгуват енергийните ресурси, е доларът, така че пак ще трябва да има някакво пресмятане. И пак ще има ефект от курса на долара. Така че има неща, които могат да бъдат оптимизирани, то такива драматични промени аз не виждам.

□ *Отпадането на посредниците възможно ли е и ще бъде ли усетено от крайните потребители?*

- Аз ви казах, първият такъв случай е договорът, който беше подписан тогава, 2006 г., за който "Овергаз", макар че осъществява услугата по продажбата, получава само 1 долар на 1000 нормални куб.метра и няма никаква комисиона като посредник. Така че това е възможно. Друг е въпросът дали това ще се получи чисто политически. Защото "Газпром" по-скоро е съгласен да се вкара нов посредник, друг посредник, който, образно казано, да дели печалбата с него, отколкото просто да няма посредник. Но пък както ви казах, има случаи, в които сме постигнали това, би могло да се работи и сега в тая посока. Още повече че ние отдавна сме заявили твърдата си позиция по този въпрос, още през 2008 г., когато започнаха тези преговори.

□ *Вярно ли е, че Русия и преди това се е опитвала да предоговаря тези цени, преди 2006 г.?*

- Да, това е 2001, 2004, това е по клаузите на договора, който предвижда на всеки три години възможност за предоговаряне на цените.

□ *А защо тогава не успя, а през 2006 г. успя?*

- В 2001-а, общо взето, тя не беше нищо загубила, тъй като цените, както ви казах, в България бяха доста по-високи, отколкото пазарните цени, а 2004 г., тогава очевидно правителството на Симеон Дянков използва аргумента на предстоящите след няколко месеца избори и по тая причина отклони разговорите. Но ги отклони с твърдото обещание, че те ще започнат 2005. Ние ги водихме 2005 в края, знаете много добре, 2006 цяла година преговаряхме и постигнахме според мен един изключително добър резултат.

□ *Ако сумираме газовата тема, вашата теза е, че не в резултат на договора, а в резултат на задържане на цените от страна на министъра на икономиката и енергетиката това е причината за...*

- ...сегашното инцидентно повишаване на цените.

□ *А това, което Семерджиев говори за възможно намаляване в началото на отоплителния сезон, това как ви се струва? Реалистично ли е, като знаете...*

- Бих посъветвал Семерджиев да не влиза в ролята на говорител на правителството и да играе ролята на главния популист в страната. Неговата роля е да регулира икономически взаимоотношения, а не да политикантства. Той вече малко надхвърли границите на тази си роля, експертната роля, реалната оценка на фактологията. Иначе конфликтите и с ЕРП-тата, и с големите енергийни компании, които са в България, в никакъв случай не създават добрия имидж на България. Напротив, те създават точно обратното. Конфликтът и плямпането, отново го казвам, около АЕЦ "Белене" според мен няма начин да не изостри отношенията ни с Германия. Първо, заради изгонването на RWE като стратегически инвеститор, второ, заради загубата на "Сименс" като доставчик на оборудване за АЕЦ "Белене" и трето, заради E.ON като един от дистрибуторите в България. Няма как да не изостри отношенията ни с "Арева", френската фирма, която щеше да бъде също един от основните доставчици в "Белене", няма как да не изостри отношенията ни с Гърция по "Бургас-Александруполис", няма как да не изостри отношенията ни с Австрия и с Чехия заради EVN и ЧЕЗ. А тези страни, общо взето, като ги сметнем, са над 50% от търговския оборот на България, над 50% от инвестициите в България. Какво точно печелим, като политиканстваме на тая тема, и то доста безотговорно, на мен просто не ми е ясно.

□ *Със сигурност нямаше, ако не бяхме изцяло зависими от доставките на руски газ, ако имаше диверсификация, нямаше да го има този проблем.*

- Диверсификацията е скъпа, тя струва страшно много пари...

□ *Какво става с диверсификацията, пита американският посланик у нас.*

- Не, американският посланик, като говори за прозрачност, да започне примерно с договорите за "Марица изток 1" и да ни обясни защо цената, по която българският гражданин ще купува 15 години електроенергията в "Марица изток 1", е три пъти по-висока, даже повече от три пъти, от цената в АЕЦ "Козлодуй" и два пъти от тази, която щеше да бъде от "Белене". Така че като задаваме въпроси, нека започнем с даването на отговорите. Нямам нищо против да си задаваме въпроси. Диверсификацията започнахме ние. Аз започнах преговорите с Турция и с Гърция за интерконектора с Гърция, турско-гръцкия газопровод, аз започнах преговорите, после ги продължи Петър Димитров за lg терминали. Простичкото е това, че струва пари. Затова моята теза винаги е била енергийна зависимост чрез взаимна зависимост. Когато Русия зависи от нас, когато една трета от нейния износ минава през България, тогава и ние ставаме енергийно независими от Русия. Защото както тя може да спре кранчето, така и ние можем да спрем кранчето. И това е най-евтиният начин за гарантиране на енергийната независимост на България.

„Популизмът е спасение за кратък период от време, цял народ да го лъжеш дълго време е невъзможно"

□ *Евентуален добив на шистов газ в Североизточна България стъпка ли е към диверсификация, реално решава ли проблеми?*

- Това е чудесно, но аз до момента не съм чул за такива възможности. Знам за газификация на външните находища. Имаше американска фирма, на която й дадохме концесия да го прави, която за съжаление обаче нищо не направи за последните четири години по този въпрос.

□ *Няколко въпроса, свързани с политиката. Вие сте политик. Обижда ли ви това, че Бойко Борисов определя като основен политически противник ДПС, а не БСП? Това обидно ли е за социалистическата партия?*

- Не. Бойко Борисов си определя противника, който му е изгоден. Той в момента се опитва, как да кажа, да политиканства вече на цялостната политическа сцена в България, да си избира и политическите опоненти, нека да продължава.

□ *Процесите в ГЕРБ. Между другото, понеже казахте Бойко Борисов, той миналата седмица спомена при най-малкото съмнение за нерегламентиран натиск ГЕРБ сваля от ръководството на комисии, в случая Лъчезар Иванов...*

- Вие така ли го прочетохте това действие на Бойко Борисов?

□ *Даде пример с вас, когато вие престанахте да бъдете министър на икономиката и енергетиката, останахте шеф на, по неговите думи, най-важната комисия в парламента - бюджетната.*

- Не, не. Начинът, по който Бойко Борисов реагира на такива теми, е очеваден. Не говорим по фактите, не говорим по същността на въпроса, замеряме политическия си опонент с нещо, намираме какво. 2006 г. на мен ми е още в паметта. Аз говорих тогава за проблемите в "Топлофикация", за необходимост от когенерация, реконструкция, говорих за това, че има проблеми с топлинното счетоводство, че трябва да търсим общо решение, че не е проблемът само в джакузито и какво беше още на Валентин Димитров. Бойко Борисов викаше: "Румен Овчаров защитава Валентин Димитров". И фалира "Топлофикация", и то така, че държавата трябваше да налее 200 милиона в "Булгаргаз". Сега вие така ли разчитате действията на Бойко Борисов? Аз ги разчетох по друг начин. Той на практика каза, че никой от ГЕРБ няма право да говори с журналисти, "с журналисти мога да говоря само аз". Т.е. - само той.

□ *Имате предвид репортажа на Нова телевизия?*

- Обажда се Лъчезар Иванов, говори с журналистката, това е лошо, обажда се Бойко Борисов на журналистката и казва: "Довърши го този". Това обаче е абсолютно приемливо и не е никакъв натиск върху журналистката.

□ *Ама единият казал "Не пускай репортажа", а пък другият казал "Пускай репортажа".*

- Е, да, другият казал пусни репортажа и го ликвидирай.

□ *Е, чак до ликвидирай не знам. Това е добавка в крайна сметка. Смятате, че това е било...*

- Няма как да приема, че човекът, който изгради и полицейската, и кметската, и сега политическата си кариера на обаждания с журналисти, сега изведнъж вече не се обажда на журналисти и не им влияе. Това просто не е сериозно.

□ *Възможни ли са наистина предсрочни избори? Такива прогнози започнаха да се чуват, че няма да си довърши мандата ГЕРБ, възможни ли са такива според вас?*

- Ами ако не започнат да гледат фактите и да търсят решения за сериозните, реалните проблеми, а не да ги замазват непрекъснато и да надуват вувузелата, това е изключително вероятно. Става все по-вероятно според мен. Популизмът е спасение за кратък период от време, цял народ да го лъжеш дълго време е невъзможно.

□ *А това не е ли тревожно и за вас в БСП, ако има предсрочни избори?*

- Естествено, че е възможно. Тревожно е, защото ще доведе първо до срив на цялата държава, ние вече доста сме доближили до ръба, и, второ, защото в момента няма изградена политическа алтернатива, която ще доведе до поредния спасител в страната. А от тези спасители вече виждаме докъде стигнахме.

□ *Ще бъде ли катастрофално за БСП, ако има предсрочни избори. В смисъл...*

- Не, не, катастрофално няма да бъде, просто ще изпуснем един цикъл. Но БСП е партия с опит. Така че това не е толкова страшно.

□ *Добре, приключваме. Беше номиниран кандидатът от БСП за кмет на София. Изборите ще бъдат заедно, и кметски, и президентски. Време ли е да се обяви и кандидатура за президент от социалистите?*

- Не, не мисля, че е време за президент.

□ *Защо, каква е разликата между едното и другото?*

- Разликата е много голяма. Първо, ние имаме вече ясна кандидатура за кмет, кандидатура, която мина всички възможности на изпитания по пътя, постигна един изключително добър резултат на изборите преди няколко месеца. Второ, ние винаги сме издигали кандидатурата в последния момент - дали сме чакали отгоре някой да ни каже или по разни други причини, ето сега имаме възможност да развием резултата, който постигнахме за този период от една година. Докато с президентите нещата не стоят по този начин.

□ *Не е необходимо отсега да се пуска, да се осигурява име, ще се изхаби, нали?*

- Не, но не е и необходимо, тъй като динамичните процеси са много динамични в страната и след една година ще бъде доста по-различно.

□ *А за кандидат за БСП, за лидер на БСП алтернатива време ли е да се заяви?*

- Ами те според мен са заявени достатъчно алтернативи.

□ *Име ще кажете ли?*

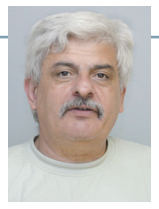
- Е, не е необходимо аз да казвам непрекъснато имена и после да ги...

□ *Преди време очертахте и стана ясно, че Кадиев е един подходящ лидер.*

- Да, той е един от кандидатите, аз не се отказвам от това, но има и други.

С малки съкращения

Общество

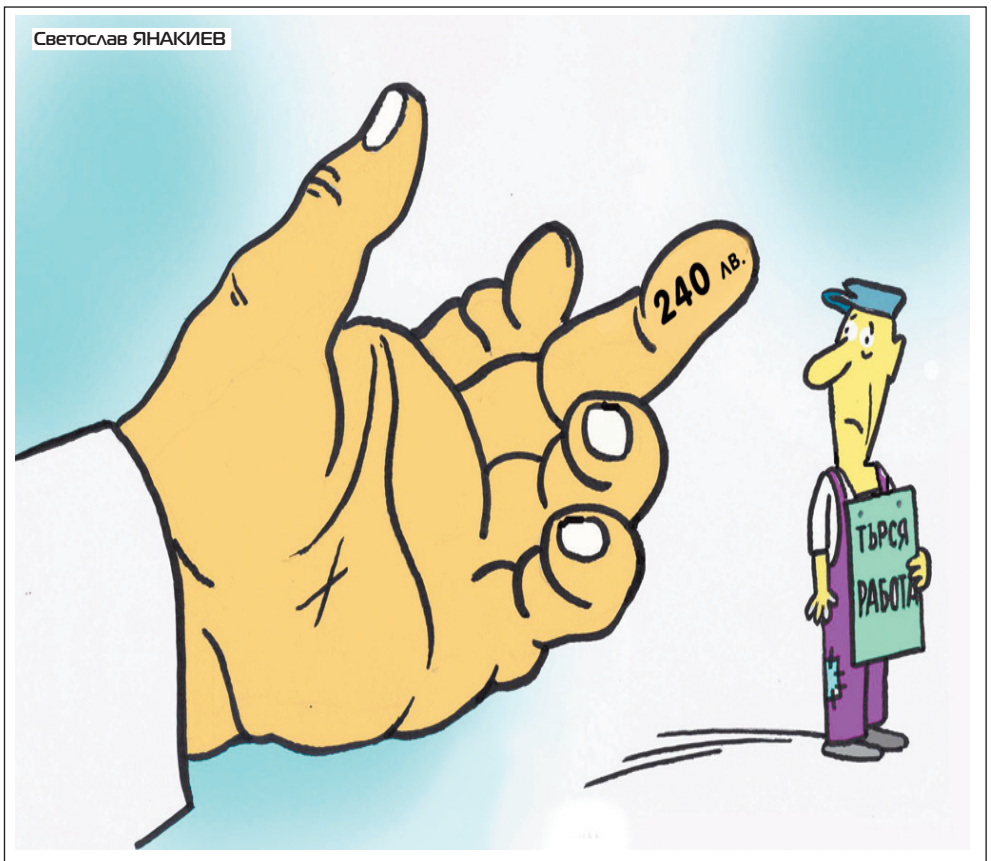
ВАСИЛ ПОПОВ

Тези дни българската общественост е потресена от известието, че Министерството на вътрешните работи иска пари, за да охранява паметника на връх Шипка. От друга страна, ние можем да приветстваме една такава гениална идея. Защо не? Нека всички национални светини, които полицията охранява, да си плащат. В този смисъл меверето на Цецо Цветанов нека да се регистрира като търговско дружество.

Разбираемо е, че в тъжните години на тъй смешния преход полицията поиска да получава пари за охраната на футболни мачове, на митинги, на шествия от различен характер, на протести, на стачки, изобщо на такива събития със струпване на маса хора. Както се вижда, полицията най-активно охранява не само концертите на световно известни групи и изпълнители, но още по-сериозно опазва тъй наречените гей паради. Така е. Това й е работата на полицията и за тия мероприятия полицаите трябва да получават пари. Извън техните държавни заплати. Организаторите на публични прояви с масов характер нека да си правят сметката, могат ли да си плащат за мурафета.

Полицията многократно е доказала, че има избирателно отношение как да формира собственото си поведение. Едно е да размахва палки срещу възбудено множество, или - няма значение - на площад, на стадион или другаде, а друго е да охранява национални светини. Защо да пази светините, ако там не получава полицаят Варадин Варадинов Трети пари за това, че осигурява дълговечност на неповторимото творение "На Шипка всичко е спокойно"? Че как тъй? Нали се сещате, че Варадинов Трети невинаги прави разлика между една национална културна и духовна ценност и между лумпените на стадиона? Тази разлика трябва да я правят неговите началници. Обаче началниците му в момента мислят за друго. И нека да светнем на читателя, че вътрешното ведомство е единственото, което влиза в бюджетната година без орязани пари. Значи получава всичко, което трябва, от държавата, а сега иска да получава и още нещо, което не му се полага. Ние вече обещахме да подкрепим тази идея. Нека държавата да плаща двойно - един път заплата, един път - директно за опазване на националните светини. Това обещава полицаят Варадинов Трети да има още една ниша за корупция. Как си представяте, че ще дойдат туристи да разгледат паметника на Шипка, без да мушнат нещо в джобчето на държавния охранител, който няма да ги допусне до светинята, понеже я пази срещу заплащане? Ето, от корупцията той ще получи и третите си парички за едно и също нещо.

Ние предлагаме към МВР да мине и туризмът. Защо? Защото представете си какви пари МВР ще смъкне от държавата за охраната на стоте национални туристически обекта. Големи пари. И под вещото ръководство на Бойко Борисов и неговия вътрешен министър тези обекти може да станат хиляда. Така, както се пее в една песен, нашата полиция ни пази.

- Хайде, не бъди капризен!

МВР като търговско дружество

За моркова, тоягата и набитите канчета

ХРИСТО ХРИСТОВ

„Ако не се слеят двете болници, университетската и другата, държавната – стотинка няма им дам, ако го сторят – ще ги възнаградя с няколко милиона!, обяви при посещението си в Стара Загора миналата седмица здравният министър Ана – Мария Борисова, като на въпроса „Защо не го решите, та вие сте принципал и на двете дружества?", отвърна с многозначителното „Не желая да администрирам!".Междувременно се лансира тезата, че ако болниците се обединят ще се положат основите на високотехнологично здравно заведение. Като пари за него ще се намерят от 200-те милиона за преструктуриране на системата.

Запознати с предисторията на ситуацията от средите на медиците в Града на липите коментират, че това е чиста проба ...абдикация от страна на министъра и опит да се прехвърли горещият картоф в полето на колегията.

Като несериозно определя изявлението на д-р Борисова шефът на МБАЛ „Проф. Д-р Стоян Киркович" АД д-р Николай Колев и напомни, че съществува решение на Конституционния съд още от 2001 година, което определя един такъв административен акт като ...национализация.Защото в дружеството дялове има не само държавата , а няколко от големите общини в областта.

Никой не е в състояние да каже що ще рече високотехнологична болница, определение в родното законодателство няма, така както няма и критерии, по които лансираните напоследък 5-6 или 8 такива завеедния ще бъдат изграждани.

Като приказки за „нероден Петко" виждат специалистите от Стара Загора обещанията за високотехнологична болница , по думите им това било морковчето на върха на чобанската сопа, която се размахвала от д-р Борисова.

Сливането на двете болници в Стара Загора ще бъде своеобразен триумф за новата министърка, по този начин тя щяла да покаже на премиера, че нещо в областта на така и неслучващата се реформа става.Друг е въпросът, че ползата от това „занимание" ще бъде меко казана неоднозначна за пациентите.

Които и сега плащат „на ръка" за прегледи и лечения , като дори тарифата в университетската е в пъти по-висока от тази в МБАЛ „Проф. Д-р Стоян Киркович". Под сурдинка местни активисти на ГЕРБ признават, че министър Борисова била изключително много ядосана на тукашните партийци, които я убеждавали , че няма да има проблеми при реализация на сливането.Като се аргументирали , че специално за това сменили миналата есен шефовете на директорските бордове с верни тям люде.Борисова си позволила дори да „набие"някои партийни „канчета" и да подскаже в доста прлям словоред – бъдещи кадрови рокади ако не се следва правата партийна линия.

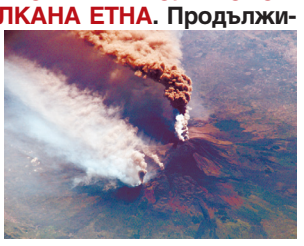
В тази връзка старозагорци припомнят, че май пак е дошло времето, когато структурните промени се извършваха според разпореждането на първия секретар на ОК.

А несъгласните с него били отпращани да обслужват пациентите в селските амбулатории.

Дамата 15

www.duma.bg

1669 - РЕГИСТРИРАНО Е НАЙ-ГОЛЯМОТО ИЗРИГВАНЕ НА ВУЛКАНА ЕТНА. Продължителността на изригването е 4 месеца. Загиват повече от 20 хил. д. Вулканът Етна се намира в североизточната част на остров Сицилия, Италия. Височината му е 3323 м, т.е. това е най-високият в Европа. Възрастта му е около 300 000 г. Първото исторически известно изригване на вулкана е през 475 г. пр. Хр. Последните изригвания са през декември 1991 г., април 1992 г., юли 2001 г. и октомври 2002 г.

1878 - СЪЗДАДЕНА Е БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ. Това е името, с което са известни въоръжените сили на Княжество България (1879-1908), Царство България (1908-1947), Народна република България (1946-1990) и Република България (от 1990). Създадена е под наименованието Българска земска войска от Българското опълчение на основата на "Временните правила за Българската земска войска" от 7 май 1878 г. и със заповед щ 1 от 15 юли 1878 г. на руския императорски комисар княз Александър Дондуков-Корсаков. Щабът на войската по това време се намира в Търново. На 22 юли 1878 г. със заповед щ 3, отново на Дондуков-Корсаков, 12-те пехотни дружини от българското опълчение са преименувани в дружини от Българската земска войска. На 18 ноември 1878 г. с указ на Княз Александър Батенберг I е създадена служба "Въоръжение".

1923 - В СВИЛЕНГРАД СЕ РАЖДА БИНКА ЖЕЛЯЗКОВА, КИНОРЕЖИСЬОР. Завършва театрална режисура във Висшия институт за театрално изкуство в София през 1951 г. След дипломирането си започва работа като асистент-режисьор във филмова студия "Бояна". Първият й филм е "Животът си тече тихо..."(1957), заснет съвместно със съпруга й сценариста Христо Ганев. В края на 50-те години Бинка Желязкова е една от малкото жени-режисьорки в света, снимащи игрално кино. Режисьорският стил на Бинка Желязкова е силно повлиян от неореализма и френската нова вълна, както и от руското кино. Автор е на филмите "Привързаният балон", "А бяхме млади", "Последната дума", "Басейнът", "Голямото нощно къпане", "Нощем по покривите" и документалните "Нани-на", "Лице и опако" и др.

1965 - НАПРАВЕНИ СА ПЪРВИТЕ ФОТОГРАФИИ НА МАРС. Заснети са от американската космическа сонда "Маринър-4". Апаратът с тегло 261 кг е изстрелян на 28 ноември 1964 г. Състои от 138 000 детайла и 28 224 соларни клетки. На 15 юли 1965 г. се включва телевизионната й камера, като в продължение на 25 минути и 12 секунди сондата преминава край Марс на разстояние от 17 000 км и фотографира един процент от повърхността на пустините на планетата, а всяка снимка е с детайлност 40 000 пиксела.

2002 - В СЪН ВАЛИ, САЩ, УМИРА ЛЮБОМИР ДАЛЧЕВ (1902-2002), БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК И СКУЛПТОР. Той е брат на поета Атанас Далчев. Роден е на 27 декември 1902 г. в Солун, дн. Гърция. През 1926 г. завършва Художествената академия в София в класа на проф. Никола Маринов. Две години по-късно завършва скулптура в Римската академия и прави специализация по пластична анатомия в Париж през 1929 г. При завръщането си в България се включва активно в художествения живот в страната, като участва в почти всички провеждани изложби и става член на Дружеството на новите художници. До 1960 г. Далчев прави много паркови скулптури и паметници на историческа тематика, които са изложени в паркове в София, Варна, Русе, Златни пясъци и др. Автор е на проекта Паметник на трите поколения на хълма над Перущица, на мемориалния комплекс Братската могила в Пловдив, паметник на загиналите антифашисти и много други. В този период е удостоен и с ордените "Народна република България" - II степен (1959), "Кирил и Методий" - I степен (1963). През 1979 г. емигрира със семейството си в САЩ.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

15 юли 2010, година 7, брой 7 (68) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Протести разтърсват Тайланд

„Червени“ срещу „жълти“, класови сблъсъци в Банкок

Вследствие на мощните протести на „жълтите ризи“ през август 2008 г. поддръжниците на бившия министър-председател и бизнесмен Таксин Шинаватра бяха свалени от власт. Само две години по-късно Банкок е окупиран от „червените ризи“. Този сблъсък на цветовете е доказателство за дълбоките пукнатини в обществото и за разклащането на кралската власт.

Давид Камру
Филип Голюб*

ВЪЗМОЖНО ли е деветте седмици на масови протести, които разтърсиха Тайланд, да бъдат обобщени като един от онези епизоди на насилие без никакво бъдеще, през които страната редовно преминава? От края на абсолютната монархия през 1932 г. Тайланд преживя единайсет успешни държавни превратa (без да споменаваме неуспешните) и се сдоби с осемнайсет конституции и двайсет и седем министър-председатели. През последните десетилетия изглеждаше, че страната е тръгнала по пътя на демократичното заздравяване, въпреки че през 1973 г., а след това и през1992 г. беше необходимо посредничеството на крал Бумибол Адулядей (Рама IX), за да се успокои обстановката, нажежена до червено от жестокото потушаване на протестите от страна на армията.

Би било погрешно да възприемаме последните събития като временно сътресение в неудържимия възход на *петия азиатски тигър* (1). Тези трусове са по-сериозни от обичайните борби за власт и привилегии сред елитите в региона на Банкок (където са съсредоточени 50% от националното богатство). Вълненията са израз на наслоеното напрежение и социалното недоволство, които се надигат от десетилетия. Този път обаче оплакванията на бедното селско и градско население изведнъж се наложиха над интегрирания елит, който *не цени равенството* (2) и монополизира властта и националните ресурси.

Това класово измерение разграничава сегашните размирици от онези, които белязаха съвременната история на Тайланд. То изостря ерозията на кралската система, тъй като конституционната монархия вече не се възприема като решение на социалното недоволство, а като една от причините за него. Изглежда наближава краят на кралското управление в „страната на усмивките“. Наследяването на престола поражда силно безпокойство сред населението.

Нов, опасен етап в дългата трансформация на феодалния режим, започнала в средата на XIX в. Вдъхновени от революцията Мейджи в Япония, националистическите сили се прегрупираха при управлението на кралете Монгкут (Рама IV, 1851-1868) и Чулалонгкорн (Рама V, 1868-1910) [3], с цел

(На стр. 7)

*Съответно изследовател в Института по политически науки (Център за международни изследвания, CERI) и преподавател по международни отношения в Института за европейски изследвания (Париж VIII), както и в Американския университет в Париж.

(1) Robert Muscat, *The Fifth Tiger: A Study of Thai Development Policy* (Петият тигър: изследване на тайландската политика за развитие), M. E. Sharpe, Armonk, 1997.

(2) Интервю на Pasuk Phongpaichit на сайта New Mandala.

(3) Chris Baker, Pasuk Phongpaichit, *A History of Thailand* (История на Тайланд), Cambridge University Press, 2009 (второ издание).

Мексиканският залив

Как „Бритиш петролиум“ си играе със закона

Не е сигурно дали един ден „Бритиш петролиум“ (BP) ще успее да изчисти нефтения разлив, покрил морето при Ню Орлиънс след експлозията на платформата „Дийпуотър хорайзън“ на 20 април. Застрашени са до 40% от водите в Мексиканския залив. Сама на скамейката на обвиняемите, петролната компания сложи част от печалбата си в блокирана сметка. Дали процесът срещу нея, който обещава да се проточи дълго, ще хвърли светлина върху методите, които петролната индустрия използва вече над 60 години, за да избягва всякакви закони?

Разследване на Хадиджа Шарифе*

В СЕДАЛИЩЕТО на компанията за петролни сондажи „Трансоушън“, в кантона Цуг, Швейцария, експлозията на „Дийпуотър хорайзън“ била отпразнувана в луксозен хотел. На 14 май 2010 г., три седмици след взрива, собственикът на платформата, оценявана преди инцидента на 650 милиона долара, очаквал от застрахователя си първата вноска от 401 милиона като обезщетение за претърпените загуби. В суматохата, на закрито заседание, собственикът на фирмата Стивън Нюмън взел решение да разпредели между акционерите си 1 милиард долара дивиденти. Голям оптимист... и има защо. Всъщност международното морско право разглежда петролните платформи като кораби и адвокатите на „Трансоушън“ могат да изискат финансовата отговорност на компанията за инцидента да бъде ограничена до стойността на платформата след експлозията – едва 27 милиона долара. Юридическа операция, основаваща се на закон от...1851 г. (Limitation of Liability Act), който през 1912 г. позволил на собствениците на „Титаник“ да изплатят на жертвите само 95 000 долара – стойността на спасителните екипировки и лодките на спасилите се.

По време на операциите по запушване на пробива на 1500 метра дълбочина и почистване на брегoвете на Луизиана битката на правораздаването вече е започнала за семействата на единадесетте работници, убити на 20 април и за хилядите други жертви на нефтения разлив – трудещи се по крайбрежието или представители на дружествата за защита на природата. Както разбрахме, „Трансоушън“ се надява да се освободи от задължения с премерен трик. „Бритиш петролиум“, оператор на платформата, обира критиките. Другите големи петролни компании се разграничават от мултинационалната компания от британски произход, като изтъкват, че течът можел да се избегне и че те, от своя страна, не биха *предприели пробиването на този кладенец* (1). Белият дом подготвя споразумение, според което дивидентите на „Бритиш петролиум“ тази година ще бъдат замразени и вложени в депозитна сметка в очакване на оценката на щетите. Наложеният от президента Барак Обама 6-месечен мораториум върху офшорните платформи притеснява петролните компании, които се надяват възможно най-бързо да се върнат в нормалния си ритъм. Ритъм, който обаче е подготвял катастрофата.

Рестън, щата Вирджиния, в околностите на Вашингтон. На хиляди километри от Мексиканския залив, от мазута по брегове-те му и вилнеещото екологично бедствие. Там са офисите на компанията „Интернешънъл реджистрис инк.“ (IRI).

Офисите са малки. Дейността на IRI не изисква многобройна работна ръка. Фирмата предлага на компаниите, които са нейни клиенти, да заобиколят морския правилник, като прехвърля регистрацията на корабите им в страна с по-меки закони: Маршаловите острови, архипелаг с 62 000 жители, разположен в самия център на Тихия океан.

IRI се гордее, че е компанията с най-голям опит в света както в извличането на петрол, така и в транспорта му. Сред клиентите ѝ са компаниите „Трансоушън“ и „Бритиш петролиум“.

През 2009 г. морският регистър на Маршаловите острови отбелязва най-висок ръст в света с общо 221 петролни кораба, четири пъти повече от регистрираните в САЩ – страната на най-големите петролни компании. По примера на Панама и Либерия, Маршаловите острови предлагат „законодателство на дискретността“. Републиката осигурява не само „удобен флаг“, но и данъчен рай и офшорен финансов център.

(На стр. 6)

*Журналистка, съавторка на *Aid to Africa. Redeemer or Coloniser?* (Помощ за Африка. Спасител или колонизатор?), Fahamu Books - Pambazuka Press, Oxford - Le Cap, 2009.

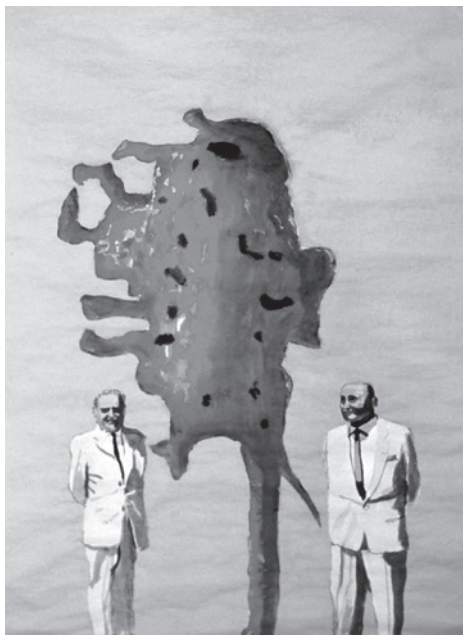
(1) „Oil executives testify“, *The Wall Street Journal*, New York, 16 юни 2010.

Икономиката – отново политически въпрос

Измамната същност на моралния капитализъм

В разгара на финансовата криза, изправени пред безцеремонността на големите банки, ръководителите на капиталистическите държави удариха с юмрук по масата. Най-смелите призоваха към морализиране на капитализма от страх системата да не бъде поставена под още по-голямо съмнение. После… обещанията изчезнаха. Остана единствено мистификацията.

Ивон Киниу*

НЕ Е ЛИ ВЕЧЕ време капитализмът да се морализира? В най-тежкия етап на кризата този въпрос беше формулиран от ръководителите ни, начело с Никола Саркози, т.е. от онези, които порано се впускаха в необмислена апология на либерализма, от който се очакваше да ни донесе „(щастлив) край на историята“. Формулиран по този начин обаче, въпросът е подвеждащ. Щом като трябва да бъде морализиран, значи капитализмът е неморален. Но ако можем да го морализираме, значи *по своята същност* структурите му не са неморални. Поставени са под въпрос само изстъпленията му. Факт е, че неморалността е присъща на капитализма противно на концепцията, според която икономиката е реалност, неподвластна на морала.

Ултралибералният икономист Фридрих Хайек вече направи това възражение през XX в. (1): единствено преднамереното индивидуално поведение може да бъде определено като справедливо или несправедливо – това обаче не се отнася за социалната система, която никой не бил искал. Ето защо Хайек отхвърля самото понятие за „социална справедливост“, обявено за абсурдно, тъй като се съди онова, което не трябва да бъде съдено, например: *Не съществува критерий, чрез който можем да определим кое е „социално несправедливо“, тъй като няма субект, чрез който да бъде извършена несправедливостта* (2).

Във всичко това той вижда дори остатък от антропоморфизъм, пренасящ човешки намерения в една нечовешка (в смисъл на безлична) реалност. Този антропоморфизъм бил в същността на социалистическото течение и претенцията му справедливо да преразпределя благата и средствата за производство. Ето как концепцията на Хайек води до пълна аморалност в областта на икономическата организация на обществото, дори до своеобразен цинизъм. Хайек предварително се е сдобил с необходимите средства за маскиране на злото, което подхранва, тъй като теоретично го отрича, лишавайки го от всяко интелектуално основание (3).

Наскоро тази теза заживя нов живот благодарение на Андре Конт-Спонвил и книгата му *Морален ли е капитализмът?* (4). Въпреки че съдържанието ѝ беше опровергано от кризата, нейният медиен успех онагледява добре стремежа към яснота на либералната идеология. Като различава в рамките на обществения живот научно-технически, правно-политически, морален и етичен (определен чрез любовта) ред, авторът поставя икономиката в първия: *Моралът няма никакво участие, когато се описва или обяснява който и да било процес, протичащ в този първи ред. Това важи с особено голяма сила за икономиката, която е част* [от него], заявява той (5).

Цинизъм по отношение на политиката

ЕТО КАК МОРАЛЪТ се оказва в положението на външен елемент, а капитализмът остава извън обсега му: нито морален, нито неморален, а аморален. Не че моралът няма никакво отношение към него – вече никой не защитава подобна крайна позиция. Но моралът можел да действа само странично, посредством политиката и правото, за да ограничи вредите, без да може, и преди всичко без да е длъжен, да отстрани причините. Освен това, тъй като нито един субект нямал отношение към икономическите процеси, нямало защо да ги съдим според норми, които са валидни единствено за субективни действия. Така Конт-Спонвил отхвърля идеята, че социалната справедливост и несправедливост имат морално изражение, както и задължението да се промени икономиката, ако тя вече не отговаря на критериите за справедливост. Все пак той признава, че капитализмът може да бъде и несправедлив, подобно на природата, когато разпределя заложбите сред хората, но в никакъв случай не е неморален и затова няма нужда да бъде променян из основи (6).

Тези твърдения не само допринасят за оневиняването на капитализма за сериозните поражения, които наблюдаваме днес, като го оправдават от теоретична гледна точка, но подхранват също и повсеместен цинизъм по отношение на политиката, защото не изискват от капитализма никаква значима морална амбиция. Обосновката на тези съждения се основава на съществена грешка, която проличава ясно при Конт-Спонвил и се допуска от всички поддръжници на капитализма, а именно причисляването на икономиката към науката и техниката, които действително са неутрални от морална гледна точка. Забравя се онова, което изначално ги разделя.

Науката и техниката (към които очевидно те прибавят и икономиката) са само *средства* и единствено социалната им *употреба* може да бъде съдена. Така, сама по себе си, всяка нова техника за производство, която увеличава производителността на труда, не причинява по своята същност безработица и следователно не е лоша. Точно обратното, тя позволява да се намали работното време, а следователно и страданието на хората. Произвежда се същото количество, но за по-малко часове със същия брой работници. Също така, благодарение на нея се създава възможност работниците да бъдат по-добре платени поради повишената производителност. Тоест, оценката ѝ зависи от това как ще бъде използвана.

А важна поука от учението на Карл Маркс (която официалните икономически теории бяха забравили до избухването на настоящата криза) е, че икономиката е съставена от *практики*, чрез които определени хора (капиталистите) се държат по определен начин с други хора (служителите и работниците като цяло). Експлоатират ги, налагат им нечовешки темпове на работа, уволняват ги с претекста за повишаване на конкурентоспособността или ги противопоставят едни на други чрез културата на резултатността или чрез нови правила за управление, за които вече ни е известно какви страдания могат да причиняват, налагайки непосилни изисквания за труд (7).

Всичко това не се дължи на техниката или на науката, а на социалната практика, която организира труда. Тя е въведена като такава заради меркантилни цели (печалбата) и следователно, по дефиниция, може да бъде морално съдена: човешка или нечовешка, морална или неморална практика. Маркс ясно го е осъзнавал, заявявайки, че *политическата икономия не е технология* (8).

В по-широк план (тъй като в случая на карта е заложено могъществото на политиката) трябва да бъде отхвърлен самият вид реалност, приписвана обикновено на икономиката, т.е. една обективна и абсолютна реалност, обявена за независима от хората (докато именно те я правят) и подчинена на неумолими закони, аналогични с природните, които, разбира се, не могат да бъдат съдени. Никой не критикува закона за свободното падане на телата... дори и в някои случаи да причинява болка! Това интелектуално отклонение си има име: икономизъм. Според него икономическата дейност е не само първостепенна ценност, подчиняваща всички останали, но и е съставена от процеси, за които политиката в основни линии не носи отговорност.

Все пак трябва да бъде ясно, че макар да съществуват закони на капиталистическата икономика, те са изцяло вътрешни на системата за производство, управлявана от частната собственост. Те могат да бъдат изменени и дори принципно отменени, ако сменим системата. Ето защо на тях трябва да се гледа като на правила за функциониране на определен тип икономика (и с нея историята не свършва). Тези правила организират една специфична форма на отношения между хората в практиката и самите те имат статут на практика. Те бяха наложени (и на световно ниво) и могат да бъдат променяни. Тоест, въпросните „икономически закони“ попадат направо в юрисдикцията на морала, подобно на всичко, което има отношение към практиката.

Ето защо и самата „икономическа наука“ не би могла да бъде чиста наука и да не подлежи на морална оценка. Подобно на социалните науки като цяло и поради същността на обекта ѝ на изследване – хората също са замесени – „икономическата наука“ поне вътрешно зависи от етични ценности. Тя изследва човешката дейност и ориентира анализа си на реалностите в определена насока, която може да бъде одобрявана или не.

Американският икономист Албърт Ото Хиршман също вижда тази връзка, като набляга на често неосъзнатата преплетеност на икономическата наука и морала. Той отбелязва, че *моралността (...) има своето място в центъра на труда ни, при условие че изследователите в областта на социалната наука не са изгубили собствения си морал* (9). По този начин той формулира пожеланието моралните тревоги да бъдат ясно и напълно съзнателно включени в социалната наука, с което се присъединява към позицията на Маркс, който твърди в *Ръкописите* си от 1844 г., че икономиката е *наистина морална наука, най-моралната от всички науки* (10).

Остава само да разберем кой е този морал, който изисква от нас да се занимаваме с икономиката, без да я смятаме за реалност, пред която политиката трябва просто да се преклони. Първо, трябва да се скъса с определен морален подход, затворен в сферата на междуличностните отношения, който се интересува единствено от индивидуалните добродетели и недостатъци. Нужно е – точно обратното – да приемем, че моралът, разграничен методологически от етиката и засягащ следователно отношенията с Другия (11), трябва да се отнася за всички тях, включително за *социалните отношения* в тяхната цялост. Тоест, трябва да обхваща политическия живот (в тесен смисъл – институциите), социалния живот (в тесен смисъл – социалните права) и икономическия живот.

Но въпреки че моралът навлиза в първите две области (като се започне от Декларацията за правата на човека и гражданина от 1789 г. и се стигне до тази от 1948 г.), някои хора искат той да спре на прага на икономиката. Именно тази забрана трябва да бъде вдигната и трябва да се води една морална политика, която да бъде и морална икономика, тоест политика, която осъществява моралните ценности и в областта на икономиката.

Но за какви ценности и за каква политика всъщност става въпрос? Отговорът може да се извлече от формулировката на Имануел Кант, която се придържа към общия морален смисъл – критерия за универсалното, който налага Другия да бъде уважаван, да не бъде превръщан в инструмент и да се пропагандира самостоятелността му. Освободен от всякакъв метафизичен или религиозен фон, този критерий изисква да се освободим от политическото подчинение (постигнато отчасти чрез демократичните институции), от социалното потисничество (частично постигнато чрез извоюваните от работническото движение права през XIX в.), както и от икономическата експлоатация, където остава още много да се постигне. Единствено по този начин, чрез политиката, ще защитим и ще задълбочим моралните постижения в другите области.

Всъщност морализирането на капитализма в буквалния смисъл на думата се оказва напълно невъзможно, тъй като капитализмът сам по себе си е неморален. Той обслужва интересите на едно имотно малцинство, като манипулира голямата маса трудещи се и отрича независимостта им. В действителност искането да бъде морализиран води до искането да бъде премахнат, независимо колко трудна ще се окаже подобна задача.

---

*Философ. Наскоро публикува *L'Ambition morale de la politique. Changer l'homme?* (Моралната амбиция на политиката. Да променим човека?), L'Harmattan, coll. „Raison mondialisée“, Paris, 2010.

(1) Вж. по-специално Friedrich Hayek, *Droit, législation et liberté* (Право, законодателство и свобода), Presses universitaires de France (PUF), три тома, Paris, 1980-1983.

(2) Вж. *пак там*, т. 2, стр. 94.

(3) Запитан за последиците от либерализма за хората, единственото, което Хайек успява да каже за потенциалните жертви, е: *Ами, толкова по-зле!*

(4) Вж. *Le Capitalisme est-it moral?*, Albin Michel, Paris, 2004, преиздаден в 2009.

(5) Вж. *пак там*, второ издание, стр. 78.

(6) Вж. *пак там*, стр. 238-239.

(7) Вж. статиите на Christophe Dejours et Jean-Pierre Durand dans *Actuel Marx* (Актуалният Маркс) n°39, „Nouvelles aliénations“ (Нови отчуждения), Paris, май 2006.

(8) Вж. Karl Marx, *Contribution à la critique de l'économie politique* (Към критиката на политическата икономия), Editions sociales, Paris, 1966, стр.151.

(9) Вж. Albert O. Hirschman, *L'Economie comme science morale et politique* (Икономиката като морална и политическа наука), Gallimard-Seuil, Paris, 1984, стр.109.

(10) При Маркс, след периода на младостта му, тази преплетеност или връзка не е теоретизирана. Това е пропуск в трудовете му.

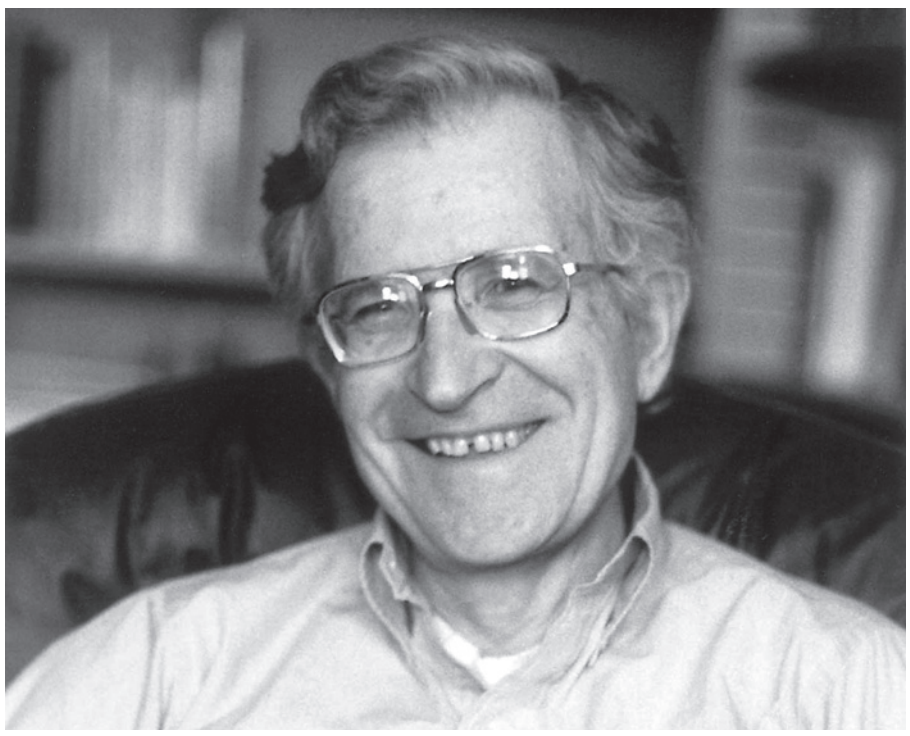
(11) В моя речник етиката засяга единствено живота на индивида и може да бъде представена като желателна мъдрост, която обаче е въпрос на избор.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

„Ако извадите пушка, те ще дойдат с танк“

Разговор с Ноам Чомски

По време на престоя си в Париж от 27 май до 1 юни 2010 г. американският лингвист и активист Ноам Чомски изнесе няколко лекции пред претъпкани зали в Театр дьо ла Мютюалите, по покана на „Монд дипломатик“ и Колеж дьо Франс. Неговите изказвания и дискусиите с публиката доведоха до ползотворен обмен на мнения по най-актуалните въпроси. Тук публикуваме откъси.

Ситуацията в Близкия изток изглежда се превръща в предизвикателство за рационалния политически анализ, отбелязва слушател. Какво рационално има в поведението на Израел спрямо окупираните територии, пита той. Какво рационално има в разширяването на колониите, включително в Източен Йерусалим? И следователно какво рационално има във фактическата подкрепа на американското правителство за окупация, която осъжда на думи и която вреди на отношенията му с арабския свят?

Подкрепата на Вашингтон за Израел е напълно рационална. Тя датира от 1967 г., когато САЩ поеха щафетата от Франция. По онова време в конфликт бяха две сили в арабския свят: мюсюлманският фундаментализъм, подкрепян от САЩ, и светският национализъм, считан за основен враг на западните сили. В общи линии Саудитска Арабия срещу Насър. Тогава Израел унищожи светския национализъм и подкрепи и насърчи мюсюлмански фундаментализъм, съюзник на САЩ. Вашингтон предостави военната си подкрепа на Израел и еврейската държава стана почти свещена, каквато не беше по-рано.

През 1970 г. му беше направен друг важен подарък. Йордания се съобрази с желанието на САЩ и Израел и смаза палестинската съпротива през т.нар. Черен септември. Сирия обяви, че може да се намеси, за да защити палестинците. САЩ все още бяха затънали в Югоизточна Азия. Ето защо се обърнаха към Израел и поискаха да мобилизира войските си, за да попречи на Сирия да се намеси на страната на палестинците. Сирия отстъпи. Хашемитското кралство, съюзник на САЩ, беше заздравено и Саудитска Арабия – също. Американската помощ за Израел се увеличи четирикратно. И всичко продължи по същия начин.

Американската стратегическа рамка, наречена „периферен съюз“, се обляга на арабски ръководители, диктатори, които контролират държавите и петрола си. Те трябва да бъдат защитавани от собственото им население. За да успее, Вашингтон използва „периферия от стражи“, за предпочитане не араби, тъй като са по-ефективни за убиване на араби. В началото периферията беше съставена от Иран (управляван по онова време от шаха), от Турция и Пакистан. В началото на 70-те години на XX в. Израел се присъедини и стана един от стражите. Никсън ги наричаше *патрулиращите ченгета*. Комисарите – местни, а седалището на полицията – във Вашингтон. Такава структура контролираше региона.

През 1979 г. шахът е свален; Иран е „загубен“. Ролята на Израел нарасна отново. По онова време еврейската държава вършеше услуги в различни части на света. Американският Конгрес не позволяваше на Вашингтон да оказва директна подкрепа на държавния тероризъм, властващ в Гватемала, в Южна Африка и на други места. Тогава САЩ се обърнаха към мрежа от приятелски държави, сред които Тайван, Израел, Обединеното кралство (вероятно и Франция), за да свършат мръсната работа, така да се каже.

В това отношение Израел е особено ефикасен. Еврейската държава, с индустриално, богато, високотехнологично общество, с квалифицирана работна ръка, привлича инвестициите на американските високотехнологични компании. Някои израелски военни индустрии установиха тесни връзки със САЩ и пренесоха там част от логистиката си; разузнаванията на двете държави си сътрудничат успешно от 50-те години. За американската военна индустрия Израел е златна мина. „Локхийд Мартин“ прибира част от милиардите долари, които САЩ харчат всяка година като помощ за Тел Авив. А когато същата компания продава най-новите модели военни самолети на Израел, Саудитска Арабия бърза да не остане по-назад: „И ние искаме такива“. Тогава „Локхийд Мартин“ й продава по-нискокачествено оборудване, с което тя не винаги умее да си служи, но купува в огромни количества. И накрая печалбата излиза двойна.

А какво могат да предложат палестинците на САЩ? Те са слаби, разединени, не притежават никакви ресурси и нямат почти никаква подкрепа в арабския свят. Правата са пропорционални на властта. Израел е силна държава и това му дава някои предимства, следователно има права. Палестинците са слаби, нямат съюзници, следователно нямат никакви права. Напълно рационална политика е да се подкрепят силните за постигане на собствените интереси. Може да се възрази, че оказаната на Израел подкрепа създава напрежение и става повод за протести в арабските държави, но това никога не е било смятано за проблем. Ние разчитаме на диктатурите за смазване на населението и за тази цел им предоставяме оръжие. Вие може да твърдите, че не е най-доброто решение, но не можете да кажете, че не е рационално. Освен това е в пълно съответствие с политиката, водена в Латинска Америка, Югоизточна Азия и други части на света. Понякога обаче нещата вървят зле. Империалистическите планове не са перфектни.

Днес е малко по-различно, но не заради Обама, а защото Израел зави много надясно. В страната задуха вятър на параноя, на краен национализъм, истерия и т.н., което допринася за банализирането на разрушителните и ирационалните действия. САЩ са разположили оръжия в региона - в Ирак, Афганистан. И те са в опасност заради ирационалните действия на Израел. Генерал Дейвид Петреъс току-що предупреди, че израелската непреклонност представлява риск за американските сили. Вече не може да се изключва възможността за обрат в американската политика. Американците са големи националисти и когато някой се опита да навреди на смелите ни войници, ние сме склонни бързо да се отърве от него. Израел играе твърде опасна игра.

Запитан за ползата от насилието в политическите борби, Чомски отговаря, като анализира мотивите, обосноваващи този вид действия.

Да забравим за момент принципите и да се съсредоточим върху тактиката. Трябва да се избере тактика, която дава шанс за успех, иначе е само жестикулиране. Ако търсите тактика, за да постигнете желания резултат, не трябва да се съгласявате битката да се води на терена, който предпочита врагът ви. Държавната власт обаче обожава насилието, държи монопола над него. Няма значение колко насилие използват протестиращите, държавата ще приложи още повече. Ето защо от 60-те години на XX в., когато говорех на студентите за политическата активност, аз ги съветвах да не носят каски на манифестациите. Да, полицията е жестока, но ако най-демонстративно си сложите каска, тя ще се ожесточи още повече. Ако дойдете с пушка, те ще дойдат с танк, ако дойдете с танк, те ще дойдат с B52. Тази битка със сигурност ще я загубите. Всеки път, когато взимате тактическо решение, трябва да се запитате следното: „На кого се опитвам да помогна?“ Искате да имате спокойна съвест? Или се опитвате да помогнете на хората, да направите нещо за тях?

Отговорът ще ви изправи пред определен тактически избор. Да предположим, че става въпрос за бойкотирането на университета в Хайфа (1). С подобни действия правите услуга на екстремистите. Те веднага ще кажат, и то с право, че сте пълен лицемер: *Защо не бойкотирате Сорбоната, Харвард или Оксфорд? Държавите им са отговорни за още по-страшни зверства! Защо бойкотирате университета в Хайфа?* Правите услуга на екстремистите, които могат да дискредитират идеологическото съдържание на бойкота. Това може и да успокоява съвестта на онези, които го използват, но в крайна сметка подобна услуга вреди на палестинците.

По време на войната във Виетнам бях изненадан, че виетнамците не одобряват действия като тези на членовете на „Weathermen“ (2).Това бяха симпатични млади хора, възхищавах им се, чувствах ги близки. Противопоставяха се на войната като излизаха на улицата и чупеха витрини. Виетнамците бяха напълно против подобни прояви. Те искаха да оцелеят, подиграваха се на американските студенти, които се забавляваха по този начин. Твърде бързо осъзнаха, че чупенето на витрини подкрепя каузата на онези, които искаха война. Именно това се случи. Тактика, която привилегирова чистата съвест на тези, които я прилагат, вреди на жертвите. Виетнамците се възхищаваха на мълчаливите протести на жените, прекланящи се пред гробовете. Според тях именно това трябваше да правим. И днес е същото: ако искате да помогнете на палестинците, помислете за последиците от избраната от вас тактика.

Относно слабата мобилизация на народните маси около левите програми, Чомски дава за пример крайното дясно течение „Чаено парти“ (Tea Party) (3) в САЩ.

Съществува тенденция да се осмива движението „Чаено парти“. И наистина много неща около него са смешни. Но тези хора повдигат истински важни въпроси. Доникъде не води простото им иронизиране. Може би само на водачите им – можем да се подиграем на Сара Пейлин, например. Но хората, които движението привлича, са страдали през последните трийсет години. Невинаги разбират защо. Ако се заслушате в радиопрограмите, в които участват, в най-общи линии ще чуете следното: *Направих всичко, което трябваше. Аз съм бял работник, добър християнин. Служих на страната си в армията. Направих всичко, което се очакваше от мен. Но защо животът ми се разпада? Защо променят страната ми? Защо тълчат ценностите, които са ми скъпи? И защо съм без работа, докато банкерите тънат в долари?* Това са истински грижи. Може би са зле формулирани, но са оправдани. И няма никакъв смисъл да им се присмиваме. Това са хората, които левицата би трябвало да организира. Но не го прави.

Друг участник пита защо социалната област отсъства от днешните европейски икономически политики. Чомски прави един по-различен анализ на положението.

Ако погледнем фактите, европейската икономическа политика се подчинява на определен социален проект. Подобно на всички проекти приетият от Европа е замислен така, че да облагодетелства едни за сметка на други. Либералният икономист Мартин Уолф (4) отбелязва, че тази програма служи на банките и вреди на населението. От чисто икономическа гледна точка той все пак повдига някои въпроси. Знаем твърде малко за икономиката, но поне сме научили уроците на Кейнс: когато търсенето е слабо и частният сектор не инвестира, единственият начин да се стимулира растежът са държавните разходи. Трябва да се даде тласък на икономиката, дори временно да се отбележи дефицит, за да се даде отново работа на хората. Добре е за тях, добре е за икономиката и в крайна сметка благодарение на всичко това се намалява първоначалният дефицит. Очевидно има риск от инфлация.

Банкерите обаче не обичат инфлацията. Искат да я намалят възможно най-много. Дори когато е съвсем ниска, какъвто е случаят днес. Дори това да означава икономиката да бъде забавена и населението да страда. Всичко това представлява една социална програма. За държава като Гърция друго възможно решение е да откаже да плаща дълга си. Някои дори използват термина „омразен дълг“, за да покажат, че той не е легитимен, че не е натрупан от населението и че парите са взети от малка клика в полза на най-богатите – онези, които не плащат данъци. Съвсем логично те би трябвало да върнат дълга.

---

(1) По време на дискусиите с публиката е засегнат въпросът за възможната полза от протести срещу политиката на Израел в окупираните територии чрез бойкотирането на университета в Хайфа, обвинен, че дискриминира палестинските студенти.

(2) Студентска организация за една „нова левица“, основана през 1969 г. по повод войната във Виетнам.

(3) TEA е съкращение на *taxed enough already* (вече предостатъчно обложен).

(4) Автор на уводни статии за *Файненшъл Таймс*, Лондон.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

В интернет
Ще намерите записите на изказванията на Ноам Чомски на сайта Chomsky.fr и сайта на *Le Monde diplomatique* (www.monde-diplomatique.fr/19240).

Изследване на

Когато екологичните технологии

В началото на юни Американският съвет за иновации в енергетиката – „инкубатор на идеи“, създаден от Бил Гейтс и шефа на „Дженеръл Електрик“ Джеф Имелт, поиска от президента Барак Обама да утрои разходите за изследвания на чистите енергии. Целта е най-вече да не се изостава от Китай. Ала „зелените“ технологии невинаги произвеждат очаквания ефект за околната среда...

Седрик Госар*

ДОСТАВЧИКЪТ на вода ви предлага да възприемете екологично поведение, като се съгласите да получавате електронна фактура. Така ще се икономисва хартия, изтъква той. По този начин фирмата ще намали разходите си и ще ви предложи по-изгодни тарифи. Ето как екологията ще стане съюзник на икономиката за благото на всички! Но всъщност… по-ниската цена няма ли да ви подтикне да поливате градинката си, или да се къпете по-често през седмицата? Екологично ли е подобно поведение? Икономистите наричат този парадокс „ефект на засиленото потребление“. Малко е да се каже, че това помрачава перспективите на „зелената“ икономика.

Във Франция тридесет и пет милиона стари електромери ще бъдат подменени с „интелигентни“. В Лион, една от зоните, където се тества тази операция, доставчиците на електрическа енергия ще монтират на клиентите си (с тяхно съгласие) кутии, които ще позволят да се контролира от разстояние консумацията на електроенергия на секундата с надеждата, че новият начин на контрол ще доведе до намаляване на сметката (1). Икономиите за доставчика – отпада нуждата от техници, които да проверяват данните на електромерите – трябва да доведат до намаляване на цените. И тъй като цената на енергията е ниска, се слага край на семейните конфликти около радиатора в хола, защото по-зиморничавите са повишили термостата.

*Лектор в Телеком – Школа по мениджмънт в Еври.

Но за какво ще бъдат използвани така направените икономии? Непубликувани проучвания на изследователските служби на „Електрисите дьо Франс“ (ЕДФ) показват, че когато тарифите се понижават, домакинствата със скромни възможности проявяват склонност да повишават температурата в жилищата си. По-заможните семейства не остават назад и се впускат във френетично купуване на нови модерни уреди. Когато едно благо или услуга поевтинее се проявява тенденцията да се потребяват по-големи количества, без човек да си задава въпроси. И когато има добра температура в жилището, финансовият излишък се изразходва за друго (плазмен телевизор, пътуване със самолет, „интелигентен“ телефон и т. н.), при което равносметката за глобалното затопляне ще бъде още по-неблагоприятна за околната среда. В крайна сметка екологичните ползи от технологиите се свиват като шагренова кожа – а в някои случаи дори стават отрицателни – като последица от нагаждането на личностното поведение. Тази особеност е в прицела на официалните комуникационни кампании за „устойчивото развитие“, които превъзнасят фигурата на „отговорния потребител“.

В това трудно начало на XXI век индустриалци и правителства виждат в технологиите чудодейния катализатор, способен да предизвика нов цикъл на растеж, да създава работни места, да премахва дефицитите, да намалява неравенствата и, разбира се, да възстановява екосистемите. Каквито и да са обмисляните стратегии за подобряване на качеството на живот и използване на „услугите на природата“ – енергия, суровини, рециклиране на отпадъците и др. (2), новите технологии играят решаваща роля. Информатиката по-специално щяла да предложи решаващи средства за „справяне с климатичните предизвикателства“ чрез намаляване на потреблението на енергия (3).

Благодарение на информационните и комуникационни екотехнологии (на френски *eco TIC*, на английски *green IT)*, както и на постоянното намаляване на цените на продукцията на електрониката, „отговорните производители“ пускат на пазара „зелени“ телефони и компютри, в които има елементи от рециклирана пластмаса, бамбук и др. Някои отиват още по-далеч, като финансират цехове, работещи по европейските норми, за да преработват отпадъци от продукти на електронната индустрия в страните, които ги внасят относително легално (4). Сред разпространителите е обичайна практика да се изкупуват стари апарати за рециклиране, с цел да се насърчи покупката на нови. Така всеки може да има телефон във всеки джоб, телевизор във всяка стая, преносим компютър на всяко коляно и дори „музика на всички етажи“ (*Le Monde Magazine*, 30 април 2010). Но най-екстравагантното нещо са виртуалните погребения, които пресата хвали заради „екологичния им аспект“. Било очевидно, че те *позволяват да се избегне прахосването на природни ресурси* (*Le Monde*, 17 април 2010) – в този случай поне ефектът на засиленото потребление е съвсем незначителен. В останалите случаи обаче, ако бъде отчетено, чудото на „технологиите“ би се превърнало в химера.

Икономистите различават три вида ефект на засиленото потребление. Първият, наречен „пряк“, е най-интуитивен – когато се намали разходът на енергия за дадена услуга, цената ѝ пада, така направената икономия позволява услугата да се използва повече. Класически пример за това е собственикът на автомобил, който сменя старата си кола с нова, по-добър модел, защото харчи по-малко гориво и може да кара по-често, на по-голямо разстояние (5). Друг типичен пример е отоплението.

Парадоксални последствия

ВЪВ Франция жилищният и непроизводственият сектор на икономиката са на първо място по потребление на електрическа енергия (43% от цялото производство, изпреварвайки транспорта и индустрията); две трети от това потребление се падат на отоплението. Парадокс: от една страна, благодарение на усилията за усвояване на енергията, на спазването на правилата за отопление и др. средният разход за отопление на един квадратен метър през периода 1973 – 2005 г. е намалял от 365 kWh на 215 kWh. От друга страна, потреблението на енергия за отопление се е увеличило с 20% след 1970 г. Възниква въпросът дали част от икономиите не са ли били погълнати по силата на ефекта на засиленото потребление? Всичко води до това заключение. Между 1986 и 2003 г., въпреки политиката за енергийни икономии, средната температура във френските домове се е повишила от 19° на 21° (всеки градус в повече увеличава разхода на енергия с 10%). За много хора подобряването на домашния уют означава повишаване на температурата в дома и съответно свръхпотребление, като това се отнася дори за домоуправителите, които понякога скъпернически стискат термостата за колективното отопление. Според Агенцията за околна среда и усвояване на енергията температурата в обитаван апартамент не трябва да надхвърля 19 градуса. Над тази температура усещането за комфорт може да има вредно отражение върху здравето (кожни обриви, изпотяване, хипервентилация).

Същото положение се наблюдава в САЩ. Според годишния доклад за 2010 г. на Американската агенция по енергетика потреблението на енергия и емисиите на CO_2, съотнесени към един долар от брутния вътрешен продукт, са намалели с над 80% след 1980 г. Това обаче не е попречило общото потребление на енергия и емисиите на CO_2 в страната да се увеличат съответно с 25% и с 165% за същия период (6). По този начин ползите от публична кампания, целяща хората да бъдат подтикнати да изразходват умерено енергия, са сведени до нула.

(1) Във връзка със същестуващия европейски опит вж. Mari Martiskainen, Josie Ellis, „The role of smart meters in encouraging behavioural change – Prospects for the UK“ (Ролята на умните измервателни уреди за насърчаване на поведенчески промени – перспективи за Обединеното кралство), Sussex Energy Group, 2009.

(2) „Croissance verte“ („Зелен растеж“), Patricia Crifo, доклад пред Икономическия съвет за устойчиво развитие, Париж, 2009; „capitalisme immaterial“ (нематериален капитализъм), Maurice Lévy, Jean-Pierre Jouyet, *L'Economie de l'immatériel. La croissance de demain* (Нематериалната икономика. Растежът на утрешния ден), La Documentation française, Paris, 2006; „découplage absolu“ („пълно премахване на връзките“), Tim Jackson, *Prospérité sans croissance. La transition vers une économie durable* (Просперитет без растеж. Преходът към устойчива икономика), De Boeck, Bruxelles, 2010).

(3) По въпроса за прилагането на комуникационните технологии за устойчиво развитие вж. Gilles Berhault, *Développement durable 2.0* (Устойчиво развитие 2.0), Editions de l'Aube, La Tour-d'Aigues, 2010.

(4) За да се заобиколят ограниченията на закона върху международния транспорт на опасни отпадъци (конвенцията от Базел), бракуваните материали от електрониката понякога са представяни като оказионни материали. Вж. „De l'exportation des maux écologiques à l'ère du numérique“ (За износа на екологичните злини в дигиталната ера), *Mouvements*, № 60, Paris, октомври – декември 2009.

(5) Steve Sorrell, „Jevons' Paradox revisited“ (Припомняне на парадокса на Джевънс), Energy Policy, том 37, № 4, април 2009.

(6) US Energy Information Administration (EIA), „Annual energy outlook, 2010“ (Годишен енергиен преглед, 2010); US EIA, „Carbon dioxide (CO2) emissions“ (Емисии на въглероден диоксид, CO_2), www.eia.doe.gov

СТО ЧАСА С ФИДЕЛ

Изд. „Монд дипломатик“

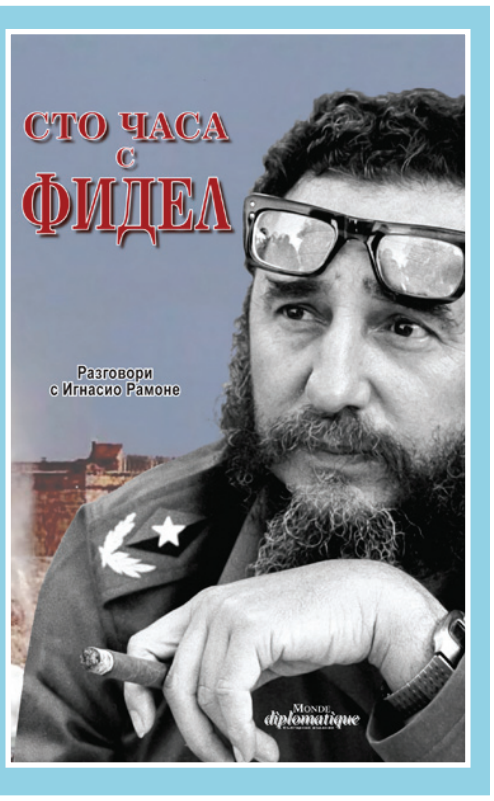
С., 2010, 784 стр., 25 лв.

„Сто часа с Фидел“ – истинската биография на Фидел Кастро, излезе и на български език. Този труд е плод на многочасови интервюта с кубинския лидер, направени между 2003 и 2005 г. от световно известния интелектуалец и журналист Игнасио Рамоне – тогава директор на парижкия месечник *Le Monde diplomatique*, а сега – на испанското издание на вестника.

Рамоне е социолог и теоретик на културата, автор на много статии и трудове за социалното общуване и международната политика. В настоящата книга той успява да открие ключа към Кубинската революция чрез човешката и политическата биография на Фидел Кастро.

Какво е детството му? Къде и как става бунтовник? Какви са били връзките му с Че Гевара? Бил ли е светът на ръба на атомна война по време на кризата с ракетите през 1962 г.? Колко пъти са се опитвали да го убият? Какво се случва в Куба след разпадането на социалистическата система? Неотменим ли е кубинският социализъм? Какво ще стане след Фидел Кастро?

Спомените и разсъжденията на Фидел са уникално свидетелство за ключови събития от най-новата история на света.

В книгите

POWER HUNGRY. The Myths of „Green“ Energy and the Real Fuels of the Future (Митовете за „зелената“ енергия и истинските горива на бъдещето). Robert Bryce

Public Affairs, New York, 2010, 416 стр., 27,95 долара.

Историята на любовта ни към възобновяемите енергии е толкова силна, че забравяме най-простата логика и най-елементарния здрав разум. Като приема тази констатация за отправна точка, Робърт Брайс решава да противопостави факти и цифри на „зеления рефрен“. Той прави това с освежаващ хумор, на който не може да попречи никакъв интелектуален конформизъм. Усилията, които всеки човек ще положи, „за да спаси планетата“? Брайс не вярва в това: *Личната ми енергийна политика: „да“ на климатика и студената бира*. Енергия от ветрогенератори? Научаваме, че тя *не намалява нуждите от традиционните централи*. Етанолът? В крайна сметка става дума за *газова централа, щедро субсидирана от държавата*. Енергийната независимост на Дания (хвалена от Томас Фридман, автор на уводни статии в *Ню Йорк Таймс*)? Нищо повече от мит, защото страната зависи от въглищата, които внася. Никой не е длъжен да споделя всички заключения на автора, според когото например *държавата трябва да бъде накарана да напусне енергийния сектор*. Но това не прави по-малко смущаващи въпросите, които той поставя. Както когато констатира, че въпреки всички опасности, които крие ядрената енергетика, липсата на истинско алтернативно решение подсказва, че *противопоставянето на ядрената енергия означава в крайна сметка подкрепа за прекъсванията на тока*.

Р.Л.

„ЕФЕКТА НА ЗАСИЛЕНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ“

насърчават консумацията

Някои политици са обвинявани пряко за появата на ефекта на засиленото потребление. Такъв е случаят с нормативите за енергийна функционалност, които насърчават внедряването на технологични нововъведения (7). И наистина, нарочно се измерват по-високи температури в по-нови, а не в по-стари жилища. Благодарение на способите за подобряване на изолацията и на вентилацията вече не е проблем в стаите на едно жилище да се поддържа по-висока температура. Така политиката, насочена към намаляване на потреблението на енергия, предизвика обратен ефект.

Използвани бяха различни средства за измерване на ефекта на засиленото потребление. Например гъвкавост на цената: ако потреблението в киловатчаса нарасне с 2% в резултат на намаляване на цените за изразходвана енергия, ефектът на засиленото потребление скача с 20% (8). В сферата на транспорта се наблюдава увеличаване на потреблението на гориво в резултат на по-голямата ефективност на автомобилите. В този случай технологичните нововъведения намаляват цената за изминат километър, което подтиква да се правят по-големи преходи и води до увеличаване на общата консумация на гориво (между 20% и 30% за САЩ според едно проучване).

В Обединеното кралство пък се установи, че като последица от водената политика на икономии на енергия през периода между 2000 и 2010 г. ефектът на засиленото потребление възлиза на близо 30% (9). Оттогава преимуществата на енергийната ефективност в резултат на тази политика не се смятат за рентабилни, ако надхвърлят споменатите 30%.

Вторият вид ефект на засиленото потребление е непряк. Противно на предходния случай, потребителят смята, че е достигнал задоволително ниво на потребление на услугата, чиято цена е намаляла. Но той ще похарчи за други цели икономисаните пари, което води до увеличаване на стокооборота. Едно домакинство, например, ще вложи икономисаните пари в изолация на прозорците, в покупката на конзола за електронна игра или на нов телевизор. Дали това е някаква парадоксална повеля да се проявява „отговорно от екологична гледна точка“ поведение и в същото време да се купува вещ, която е последен каприз на модата? В едно и също съобщение се иска съгласието на клиента да получава сметките си по интернет от грижа за околната среда и в същото време му се напомня с колко точки разполага, за да смени „безплатно“ мобилния си телефон!

Да се пилее по-малко, за да се купува повече

Удобството днес минава през свръхснабдяване със замърсяващи и енергоемки електрически уреди. Електрическите уреди, които не са предназначени за отопление, съставляват 29% от потреблението на енергия. Поради влиянието на ефекта на засиленото потребление, направените икономии от енергия за отопление се прехвърлят като разход на енергия от черна техника (Hi-Fi техника, телевизори...), който от 18 kWh на жилище през 1973 г. скача двайсет и пет години по-късно на 321 kWh (10).

Разпространението на електронни уреди предизвиква трети вид ефект на засиленото потребление, който е в състояние да предизвика дори промяна на структурата на човешкото общество. Когато се увеличава ефективността, с която се експлоатира един ресурс, цената му намалява, което пък насърчава социално-икономическата активност. Тази активност привлича финансови капитали и конкурентоспособни сътрудници, като засилва техните позиции и ги прави доминиращи в конкуренцията. В резултат цялата икономика се ориентира към този евтин ресурс.

Петролът е отлична илюстрация на тази връзка, като се има предвид влиянието на потреблението и производството му върху механизираните, индустриализираните, градските и моторизираните общества. Нашата знаменателна способност да пренасяме и съхраняваме електронна информация е на път да промени дълбоко обществото. Както в случая с автомобилите (*вж. каретo*), за отделната личност може да стане трудно да се освободи от зависимостта от „цивилизацията на течните горива“, на която в буквалния смисъл сме роби (*вж. статията на Хадиджа Шарифе на стр. 1*).

Тези явления не са от днес, но е все така трудно да бъдат осъзнати, тъй като те ни задължават при всяка използвана техника да си даваме сметка за съвкупността от структурни последици, които масираното й използване може да предизвика.

През 1865 г. в произведение, озаглавено *По въпроса за въглищата*, английският икономист Уилям Стенли Джевънс споделя своите опасения относно вероятността този жизнено важен източник на енергия за могъществото на неговата страна да се изчерпи към края на XX век. Запасите от въглища няма да свършат толкова бързо, колкото той е предвиждал, но теоретичният аргумент на „парадокса на Джевънс“ остава в сила: колкото по-ефикасно се използват въглищата, толкова по-големи количества се изразходват.

И наистина, ако е нужно по-малко количество въглища за производството на един тон чугун, печалбите на металургичната индустрия нарастват, а това насърчава индустриалците да инвестират, за да увеличат производствения си обем и да намалят себестойността. По този начин предизвикват по-голямо потребление на въглища и получават по-големи печалби. Това води до увеличаване на дивидентите и – теоретично – на заплатите, както и на чистото потребление от страна на работниците и акционерите. Всяко намаляване на цената на енергията пълни „резервоара на неудовлетворените желания“ и изисква няколко часа извънреден труд за сметка на почивката, за да се удовлетворят новите желания (11). Потреблението на по-ефективно използвания източник намалява... но само за да скочи още повече. Днес информационните технологии са също толкова нужни във всички сектори на икономическа дейност, колкото и горивата. Подобно на автомобила, информационните технологии променят обществата, насърчават по-бързи нововъведения и увеличават икономиите в системата (12). Благодарение на тях повече производители са способни да правят нововъведения... но така се ускорява и амортизацията на благата и услугите. Вместо да се удължава животът на уредите, жизненият цикъл на тези продукти се скъсява, което увеличава нуждите от суровини, за да бъдат произвеждани.

Има и други причини за появата на ефекта на засиленото потребление: човек потребява блага или услуги, защото това му създава удобство или му носи по-добри резултати, но и защото така печели време (13). Това обстоятелство може да окаже силно влияние, ако намери широко отражение сред обществото. Например бързите транспортни средства ще са предпочитани, както и индивидуалните пътувания пред колективните – така опашките по летищата и задръстванията по пътищата нарастват...

Интернет потребителите също са жертва на това явление. Много бързият достъп до документи, които преди време е трябвало да бъдат поръчани по пощата или да се отиде до библиотеката, сега поражда изобилие на информация, което принуждава потребителя да изразходва повече от предвиденото време, за да си свърши работата, докато прочете документите на екрана. Както подсказва Хартмут Роза (14) всичко става така, сякаш динамиката изисква ... повече време.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

Незамърсяващи автомобили?

Във Франция между 1975 и 2008 г. разходът на гориво от автомобили е намалял от 8,6 на 5,4 литра на сто километра, или с 37%. Прилагането на все повече технологични нововъведения, като електронното впръскване на гориво, позволи двигателите да оползотворяват много по-ефективно петролните горива. Ала ако решим да отчетем влиянието върху околната среда, а не само резултатността от работата на един двигател, картината от зелена става черна.

С подобряването на удобствата и на сигурността на автомобилите френските домакинства увеличиха разходите за тях. След 1970 г. делът на автомобила в семейния бюджет почти се удвои по стойност и по обем и започна да се мери с разходите за прехрана (14% от семейния бюджет през 2001 г.). И тъй като е нужен много по-малко бензин, автомобилният парк се удвои. Сега той наброява над двайсет и осем милиона автомобила. В крайна сметка нарастването на броя на автомобилите, свързано с технологичните усъвършенствания, които ги правят по-привлекателни, увеличава изминатите километри с 23,6% между 1990 и 2006 г. и разхода на гориво с 2,5%, както и емисиите на газове с парников ефект с 10% (1).

Така въпреки по-голямата ефективност на двигателите всяка година във Франция се изразходват двеста и седемдесет хиляди литра течни горива повече. И като се осланя на технологиите, потребителят се надява да потребява по-малко гориво особено при тези растящи цени. Но икономиите, направени благодарение на инвестициите в „почисти“ двигатели, се поглъщат от увеличаващия се брой автомобили по пътищата. Автомобилната цивилизация благоприятства разпростирането на градовете, както и появата на големи търговски центрове. Това поражда структурни въздействия: колата променя обществото ни, с разпространението й се засилват индивидуалистичното поведение и консуматорството.

Друга (погрешна) надежда: информационните мрежи да облекчат движението. Ограничаването на уличните задръствания при един постоянен трафик означава по-малко разпиляно време и гориво. Но усъвършенстването на инфраструктурата води до повече автомобили по пътищата, увеличава се глобалният разход на бензин... и отново се възпроизвеждат задръстванията. В заключение автомобилите са една от редките сфери, в която емисиите на CO_2 почти никога не са намалявали от средата на XX век.

С. Г.

(1) „Потреблението на енергия и замърсяващите емисии, свързани с пътуванията“, сайт на френското Министерство на екологията, енергетиката, устойчивото развитие и моретата, „Наблюдение и статистика на околната среда“.

(7) Credoc, *Consommation et modes de vie* (Потребление и начин на живот), № 227, март 2010.

(8) Вж. Fabrice Flipo, Cédric Gossart, „Infrastructure numérique et environnement. L'impossible domestication de l'effet rebond“ (Дигитална инфраструктура и околна среда. Невъзможно опитомяване на ефекта на засиленото потребление), Terminal, № 103-104, Paris, 2009.

(9) Terry Barker, Paul Ekins, Tim Foxon, „The macro-economic rebound effect and the UK economy“ (Макроикономическият ефект на засиленото потребление и икономиката на Обединеното кралство), Energy Policy, том 35, № 10, октомври 2007.

(10) Livre blanc sur les energies (Бяла книга за енергийните източници), 7 ноември 2003. Вж. също *Insee Première*, № 1121, Paris, януари 2007 г.

(11) Blake Alcott, „Jevons' paradox“ (Парадоксът на Джевънс), Ecological Economics, том 54, № 1, юли 2005.

(12) Michel Gensollen, „A quoi ressemblera le monde numérique en 2030?“ (На какво ще прилича дигиталният свят през 2030 г.?), Annales des Mines- Réalités industrielles, Paris, май 2009.

(13) Horace Herring et Robin Roy, „Technological innovation, energy efficient design and the rebound effect“ (Технологичното нововъведение, ефективният енергиен замисъл и ефектът на засиленото потребление), Technovation, том 27, брой 4, април 2007 г.

(14) Hartmut Rosa, *Accélération. Une critique sociale du temps* (Ускорение. Социална критика на времето), La Découverte, Paris, 2010.

Екологични щети и „удобни флагове“

Как „Бритиш петролиум“ си играе със закона

(От стр. 1)

Не е нужно да се отиде на място, за да се получи „удобен флаг“ в регистъра на Маршаловите острови и да се създаде там *дружество, ограничено партньорство, дружество с ограничена отговорност или чуждестранно морско предприятие*. Достатъчно е само да се обменят няколко писма, факса или имейла. Както се убедихме лично...

Няколко дни след експлозията на „Дийпуотър хорайзън“, под претекст че действаме от името на клиент, *желаещ да избегне законовите пречки в страната си*, ние се свързахме с услугите на IRI. Първият имейл ни осведомява, че създаването на фирма на Маршаловите острови отнема само един ден и струва общо 650 долара. *Плюс 450 долара годишно за подновяване*, уточнява събеседникът ни. Уставът на дружеството ни ще бъде публикуван единствено *ако клиентът изрично го поиска* и можем веднага да се възползваме от законодателството на островите: никакви данъци и несравнима търговска секретност.

Искаме да се регистрира един кораб на Маршаловите острови. Кораб с размерите на платформата на „Бритиш петролиум“. В отговор на имейла ни IRI ни предлага *таблица за плащане* на стойност 15 000 долара, към които е добре да се прибави и малка сума – 15 цента на тон (2) – годишна такса. Като истински търговец, събеседникът ни на драго сърце ни дава *50% намаление,* ако *си направим и регистрация на флота от 10 (или повече) кораба на по-малко от 15 години*. Офертата е съблазнителна: позволява да избегнем облагането с данъци върху дейността и печалбата ни, трудовото право (3) и всякакви такси, свързани с околната среда. „Трансоушън“, най-голямата компания подизпълнител за петролни сондажи в света, добре си е направила сметката: 29 от 83-те кораба, описани на сайта ѝ, са регистрирани на Маршаловите острови, а останалите плават най-вече под либерийски или панамски флаг.

Но какво ще стане, питаме ние с безпокойство, *ако например се случи инцидент или ако властите започнат да разследват самоличността ни?* Събеседникът ни мигом ни успокоява: *Ако властите решат да контролират регистъра или юрисдикцията ни, за да разпространят допълнителни сведения относно*

акционерите, директорите на дружеството и т.н., имайте предвид, че ние самите не разполагаме с тази информация, тъй като цялата организация на сделката и ръководенето ѝ са извършени пряко от адвокатите и директорите му. Освен, разбира се, ако имената на директорите и акционерите не са били публикувани на Маршаловите острови...което ***не е*** *задължително* (4), *тоест ние няма да сме в състояние да разкрием тези данни*. И ето, вече сме успокоени...

Дружествата като IRI са преки наследници на външната политика на САЩ. Тази традиция започва след края на Втората световна война. Тогава става ясно, че тъй като търсенето е поголямо от предлагането, черното злато ще се превърне в много важен геополитически ресурс. С подкрепата на „Стандард ойл“ (5) и на Едуард Р. Стетиниус, бивш държавен секретар на президента Рузвелт, през 1948 г. Либерия създава първия „отворен морски регистър“. Той е ръководен от Ню Йорк от фирмата „Стетиниус асошиейтс Либерия инк.“ Според историка Родни Карлисъл, либерийският морски кодекс тогава бил *прочетен, поправен и одобрен от „Стандард ойл“* (6).

До началото на 90-те години на XX век IRI, наследник на „Стетиниус инк.“, след серия от сливания и покупки на банки и предприятия е тази, която прави от Либерия убежище за...петролните компании. Но по време на гражданската война, разкъсваща страната, президентът Чарлз Тейлър се полакомява за дружеството. Това поставя началото на края на тази връзка, донасяла до 70% от легалните приходи на правителството му в разгара на войната. Тогава IRI се обръща към Маршаловите острови (бивше японско владение, от 1947 г. под американска опека и независими от 1986 г. [7]), за да развива там нова програма за регистрация на кораби. Компанията интензивно пренасочва клиентите си и в рамките на 15 години извежда републиката на предни позиции сред законовите и фискални убежища *(вж. списъка по-долу)*.

Летопис на „саморегулацията“

ЗНАЧИТЕЛЕН ПРОЦЕНТ от петролните танкери на планетата и днес са с либерийска регистрация. Вече не ги ръководи IRI, а Международният либерийски регистър за кораби и предприятия, чиито офиси също са разположени в градчето Виена в околностите на Вашингтон... на 13 километра от Рестън. *Над 3100 кораба с вместимост над 96 милиона тона бруто, или 10% от световната флота,* са регистрирани в Либерия, поздравява се дружеството (8).

Много хора биха се учудили, ако разберат, че морските регистри на Либерия и Маршаловите острови всъщност се намират на няколко километра от Вашингтон, отбелязва Джон Кристенсен, бивш висш служител на остров Джърси (британски данъчен рай), който след това е основал международната асоциация „Tax Justice Network“. Той обаче не вижда нищо парадоксално в това: *Всъщност тези два регистъра бяха създадени от американски интереси, за да се заобиколят законите, предназначени да закрилят американските граждани, освен от всичко друго и от щети, каквито в момента се нанасят в Мексиканския залив*.

Да се върнем на преговорите ни с IRI. В един момент представителят ѝ решава да хвърли сянка върху иначе безоблачната картинка, която описва: *Ако подвижна офшорна платформа, плаваща под чужд флаг, действа в териториалните води на друга страна, собственикът трябва да приеме всичките искания на тази страна и едва след това ще получи разрешение за дейност.* В такъв случай регистрирането на платформи на Маршаловите острови няма да постави собствениците им извън обхвата на американското законодателство. Но това може би просто не ги притеснява особено.

По време на публичното разследване на експлозията на „Дийпуотър хорайзън“ американците бяха шокирани от разкритието, че *няма никакъв контрол* върху петролните платформи. Дори по-зле, от изслушването на Майк Сосиър, регионален директор на Службата за управление на залежите (9), те научиха, че изпълнителите и собствениците *сами си издават сертификати и сами установяват критерии за това, което им се струва подходящо* (10). Капитанът на бреговата охрана Хънг Нгайън се опита да обобщи: правилата са *създавани според критериите на индустрията, измислени са и са прилагани от индустрията без контрол от правителството по време на строителството и поддръжката. Така ли е?* Сосиър нямаше избор освен да кимне в знак на съгласие.

Няколко години по-рано, друго разследване бе установило, че Службата за управление на залежите е освободила „Бритиш петролиум“ от задължението да спазва наредбите за сигурност. По този повод Ърл Девани, бившият главен инспектор на Вътрешното министерство, беше нарекъл службата *безотговорна в етически план*. Нали получаваха редовно „подаръци“ от фирмите от енергийния сектор (11)?

Дори ако допуснем, че правилниците за сигурността в индустрията бъдат приложени, дали това би създало съществени проблеми за големите предприятия? Не е много сигурно. Създаването на критериите за контрол, най-вече на ключовите системи, като антивзривните, са поверени на... самите големи дружества, както и на професионалните организации като Американския институт за петрол (АИП), в който членуват представители на 400 предприятия от секторите за газ и петрол.

Барак Обама, най-облагодетелстван от фондовете, отпуснати от „Бритиш петролиум“ за кандидат-президентската кампания, наследи система, въведена от администрацията на предшественика му Джордж У. Буш и под (много дискретния) натиск на Групата за развитие на националната политика за енергията, ръководена от вицепрезидента Ричард Чейни.

Тази група, създадена седмица след встъпването на Буш в длъжност през януари 2001 г., за 8 седмици роди постановление номер 13211 за енергията. Работата на групата бе толкова бърза, че според Националния съвет за защита на националните ресурси, текстът следва *структурата* и *заключенията* на един документ на АИП (12). Впрочем, работните сесии са се ограничавали до частни срещи с големите шефове в петролния сектор, сред които и този на „Бритиш петролиум“ – Джон Браун (13).

През тези богати години „Бритиш петролиум“, регистрирала 294 филиала в държави, които предлагат запазване в тайна на дейността на групата, решава да увеличи производството си, като същевременно намалява рисковете, на които се излага, възлагайки на подизпълнители работата по сондажите и извличането на петрола. Така дружеството е дало „Дийпуотър хорайзън“ под наем на „Трансоушън“ за 1 милион долара на ден, до 2013 г. Оттогава, под ръководството на Тони Хейуърд, бивш директор на отдела за проспектиране и производство, дейността му се разширява енергично в офшорните петролни полета.

На 20 април т. г., работите по пускане на платформата били почти завършени, с изключение на един кладенец, който трябвало да бъде запушен. Предвид дневните разходи по платформата, ръководителите на „Бритиш петролиум“ решили да прескочат процедурите за сигурност на „Трансоушън“. И макар да са били наясно, че с антивзривната система е имало проблеми, целта им била само една: да пробиват и пробиват на всяка цена – *Drill, baby, drill*, какъвто беше лозунгът на злополучната кандидатката за вицепрезидент Сара Пейлин.

Може да минат няколко века, преди да се възстанови екосистемата в Мексиканския залив. Директорът за връзки с обществеността на „Трансоушън“ не успя да отговори на въпросите ни, защото имал *проблеми със зъбите*. А заявлението на директора на „Бритиш петролиум“ от 1 май трудно ще бъде забравено: *Последствията от бедствието върху околната среда най-вероятно ще бъдат минимални*.

---

(2) Единица мярка за определяне на вместимостта на корабите: един тон се равнява на 2,83 м^3.

(3) Вж. Франсоа Рюфен, „Индустриално корабокрушение на търговския флот“,*Монд дипломатик*, ноември 2005.

(4) Подчертаването е на събеседника ни.

(5) Standard Oil ще стане Mobil Oil Corp., а след това Exxon.

(6) Вж. Andrew Leonard, „The gulf oil spill spreads to the South Pacific“, Salon.com, 13 май 2010; и Rodney Carlisle, „The „American century“ implemented: Stettinius and the Liberian flag of convenience“, The Business History Review, vol. 54, no 2, Boston, 1980.

(7) Атолът му Куаджалейн приютява военна база, а в рамките на споразумение за свободно асоцииране архипелагът се ползва от американска военна защита, както и от значителна финансова помощ (около 1 милиард долара от 1990 г.).

(8) www.liscr.com

(9) Отговоряща в Министерството на вътрешните работи за контрола на експлоатацията на минералните ресурси и за събирането на съответните данъци.

(10) David Hammer, „Kenner hearing : Some coast guard oil rig safety regulations outdated“, The Times-Picayune, La Nouvelle-Orléans, 12 май 2010.

(11) Charlie Savage, „Sex, drug use and graft cited in Interior Department“, *The New York Times*, 10 септември 2008.

(12) NRDC, „The Cheney energy task force“, комюнике от 27 март 2002 г.

(13) По това време лорд Браун ръководи „Бритиш петролиум“. Днес консервативната британска коалиция го има предвид за водач на комитета на *мъдреците* (чиито членове са най-вече директори и собственици) и функциите му ще включват одобряване на бюджетите на отделните министерства в Обединеното кралство.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

Юрисдикции, които държат в тайна дейността си

Основни „удобни флагове“

(по вместимост на регистрираните кораби в хиляди тонове)

Страна	Общо	От тях петролни
Панама	183503	36945
Либерия	82389	32010
Бахамските острови	46543	16983
Маршаловите острови	42637	19978
Малта	31633	10862
Кипър	20109	4944
Бермудите	9592	1312
Антигуа и Барбуда	9537	16
Остров Ман	8965	5137
Сейнт Винсент и Гренадини	5203	210

Източник: UNCTAD, Review of Maritime Transport, 2009.

Протести разтърсват Тайланд

„Червени“ срещу „жълти“, класови сблъсъци в Банкок

(От стр.1)

да модернизират институциите и икономиката и да намалят вмешателството на Запада. В началото на XX в. тези усилия доведоха до „революцията“ от 1932 г. срещу стария режим, която сложи край на абсолютната монархия. Но революцията не удържа обещанието си да скъса със социалното разслоение в едно общество, подчинено на един йерархичен почти аристократичен ред.

Бизнесмен и говорител на бедните

НА ПРЪВ ПОГЛЕД настоящата политическа борба противопоставя „червените ризи“ (поддръжници на бившия министър-председател Таксин Шинаватра, който по време на втория си мандат беше отстранен от поста с държавен преврат през септември 2006 г. и сега живее в изгнание) и „жълтите ризи“ (най-силното и най-радикално формирование в тайландските влиятелни кръгове). В едно общество, все още силно белязано от аристократичните ценности, „червените ризи“, произхождащи главно от бедните селски райони в северната и североизточната част на страната, бяха описани с презрение като *биволи*, слабо образовани селяни, манипулирани от Таксин и неговите агенти. Твърде повърхностен прочит на кризата.

Представянето на свалените от власт министър-председател като чудотворец едновременно надценява реалната му значимост и подценява символичното му значение. Макар да е вярно, че частично е финансирал движението, то съществува най-вече от даренията, събирани от семействата и социалните мрежи в северната част и в работническите квартали в Банкок. Освен това, докато движението се разрастваше в търговското сърце на столицата, обединяването около личността на Таксин отстъпи място на искания за социално равенство и участие в политическия живот.

Символичната тежест на бившия министър-председател се дължи на факта, че по време на управлението си *той се превърна, несъмнено без да го е искал, в лидер на мощно движение, изплувало от дълбините на обществото*, твърди изследователката Пасук Понгпайчит (4). Когато през 2001 г. беше избран с голямо мнозинство, той се „претвори“ в народен водач, борещ се срещу стария елит, привързан към властта и привилегиите си. По време на управлението му бяха лансирани програми за микрофинансиране по селата, за субсидиране на местните малки занаятчийски предприятия и план за здравно осигуряване, благодарение на който бедните получиха достъп до медицинска помощ.

За първи път необлагодетелстваните слоеве от населението имаха министър-председател, който изглежда бе загрижен за хала им и разполагаше със средства да осъществи промяната (5). Това обяснява защо Таксин е популярен и днес въпреки обвиненията в шуробаджанащина и корупция и въпреки авторитарните му действия (приписват му три хиляди убийства без присъда на предполагаеми търговци на наркотици. Той носи също отговорността за жестоки репресии в мюсюлманския Юг – което с право беше заклеймено от асоциациите за защита на човешките права).

Бившият министър-председател предизвика гнева на близките до кралското семейство кръгове, тъй като проектите му за развитие на селските райони застрашаваха половинвековни кралски привилегии. Беше обвинен в престъпление срещу владетеля (подсъдно действие) и беше заподозрян, че има скрити републикански намерения – обвинения, които непрекъснато бяха повтаряни по време на последните събития. Участниците в преврата, които го свалиха през 2006 г., заявиха, че действията им са в защита на монархията. А генерал Прем Тинсулананда, бивш министър-председател и председател на личния кралски съвет, ги подкрепял активно.

Държавният преврат обаче не постигна основните си цели. Изборите през 2007 г. отново дадоха властта на партията на Таксин, вече с друго име. Тя спечели с огромно мнозинство в северната и североизточната част на страната и в бедните предградия на Банкок. Конституционният съд се възползва от парламентарните маневри вследствие на манифестациите на „жълтите ризи“, анулира изборните резултати и през декември 2008 г. качи на власт Абхисит. Той беше подкрепен от коалиция на елитите, съставена от роялисти и членове на средната и висшата класа на Банкок. „Жълтите“ настояваха за конституционни промени, позволяващи назначаване с декрет на голяма част от депутатите и установяване на правителство от технократи.

Тази политическа борба отразява дълбокото разслоение между областите и социалните класи в едно общество със строга йерархия. Армията, която потуши протестите на „червените ризи“, на драго сърце толерира демонстрациите на „жълтите“, които парализираха страната в продължение на дълги месеци. Дворецът прикрито ги насърчаваше. Класовото противопоставяне навлезе във всекидневието.

Разклатената кралска власт

КЛАСОВИТЕ борби никога не са били далеч от всекидневния живот. Доказателство за това са движенията на безимотните селяни през 70-те години на XX в., които се бореха за преразпределение на обработваемите земи и признаване на основните им права. Днес класовото противопоставяне е съвсем ясно. Въпреки че икономическите промени бяха от полза за всички или почти всички (населението, живеещо с по-малко от 2 долара на ден, е намаляло от 57% в началото на 60-те години на 11,5% днес), те породиха и значителни неравенства (6). С коефициент на Джини от 42,5 Тайланд е една от страните в Източна Азия с най-големи неравенства – преди Китай (41,5) и непосредствено след Филипините (44). Според Централната банка 20-те процента най-богати тайландци притежават 69% от богатствата, а 20-те процента най-бедни – само 1% (7).

Тайландското икономическо „чудо“, както в много други страни в региона, се основаваше на два фактора. Първо, мобилната евтина работна ръка от селските райони в заводите и услугите в градските зони. Второ, селското население, произвеждащо евтина храна за градското. В същото време селото изигра ролята на своеобразна социална мрежа, стопявайки безработицата в градовете в моментите на икономическа депресия. По време на кризата през 1997–1998 г. благодарение на този механизъм не се стигна до предричания социален взрив. Икономическият модел засили неравенствата между регионите и пространствената сегментация на страната. Жителите на голям Банкок имат средно осем пъти по-големи доходи на глава от населението в сравнение с хората в североизточната част на страната и пет пъти повече от Северен Тайланд (8).

И в други държави в региона се наблюдават подобни неравенства, но никога досега не е имало такова нарастване, което несъмнено се дължи на преплитането на социалния конфликт и политическата конфигурация в Тайланд. Таксин оглави нова политическа група, черпеща електорат извън Банкок. Той продължава да бъде герой за бедните, тъй като се превърна в техен говорител и им даде чувството, че могат да решават съдбата си. Избирането му през 2001 г. и преизбирането му четири години по-късно сякаш показаха, че социалният прогрес може да се осъществи и чрез урните. Живеещите в лишения се осмелиха да таят надежда, че един ден ще могат да си позволят изложените в търговските центрове стоки, вместо само да чистят улиците, да мият чиниите на богатите или да се скитат в богатите квартали, за да се скрият от жегата и влагата... Впрочем последното действие на протестиращите беше да унищожат консуматорския символ на Банкок „Сентръл уърлд“, най-големия търговски център в столицата.

От социологическа гледна точка борбите за демократизация през 1973 и 1992 г. отразяват противопоставянето в рамките на самите елити. Бързо развиващите се средни класи настояват за нарастване на политическата им роля. Системата се нагоди, за да ги приобщи. Това подтикна и други социални групи да повярват, че стремежите им могат да се осъществят по демократичен път или поне чрез мирно гражданско неподчинение. За разлика обаче от други азиатски демокрации, по-рано и по-дълбоко модернизирани, като Япония, Южна Корея или Тайван, чието развитие бе съпътствано от относителна социална справедливост, тайландската система не можеше или не искаше да отговори на стремежите на народните класи.

След 1992 г. демократизацията беше по-скоро формална, отколкото същностна. Три ключови институции управляват страната, прикрити зад демократичната фасада: гражданската и военната бюрокрация, *сангхата* (будисткото духовенство) и патерналистки настроеният монарх, който най-демонстративно се поставя над всички останали (9). Монархията, разгърнала се като мрежа на влияние и мощно покровителство, беше – и си остава – главната структура на системата, която обаче се разпада.

Няколко дати

1932 г. Конституционната монархия е установена с държавен преврат.

1939 г. Сиам е прекръстен на Тайланд.

1965 г. Тайланд се превръща в американска военна база по време на войната във Виетнам.

1973 г. Установен е парламентарен режим, който ще бъде премахнат от военната хунта през 1976 г. До 1992 г. управляват последователно различни генерали.

2001 г. Таксин Шинаватра става министър-председател, след като партията му печели изборите.

2006 г. Нов държавен преврат. След изборите през 2007 г. Таксин е заменен от благосклонно настроено към него правителство.

2008 г. „Жълтите ризи“ окупират двете международни летища на Банкок. Управляващата партия е свалена. Абхисит Веджаджива става министър-председател.

2010 г. След като окупират част от центъра на града в продължение на няколко седмици, „червените ризи“ са обсадени от силите на реда. Убити са 88 души.

Дългото управление на крал Бумибол е към края си и съществуват съмнения относно единството на династията и способността ѝ в бъдеще да управлява, дори непряко. В драмата, която се разигра в Банкок, се оказа, че монархията не е в състояние или не желае да бъде постигнато помирение. Портретите на краля рядко можеха да бъдат видени на демонстрациите. Дори още по-зле, на местно ниво ролята и бъдещето на монархията бяха поставени под въпрос от интелектуалците, които търсят изход. Армията и полицията пък се разединиха по време на кризата.

В Банкок отново е спокойно. Водачите на протестното движение се предадоха или избягаха. Последните демонстранти, които се бяха скрили в един будистки храм, бяха върнати по селата си на север на разноски на правителството. Абхисит оттегли предложението си за провеждане на предсрочни избори, но се произнася за помирение. Привидно правителството и армията управляват с помощта на бюрокрацията. Но социалното недоволство продължава да тлее и може да избухне отново. Но тогава то ще отнесе монархията.

---

(4) Интервю на Pasuk Phongpaichit, *цит. съч.*

(5) Вж. Pasuk Phongpaichit, Chris Baker, *Thaksin* (Таксин), Silkworm Books, Chiang Mai, 2009 (второ издание).

(6) Данни на Азиатската банка за развитие. Вж. Zhuang Juzhong (sous la dir. de), *Poverty, Inequality and Inclusive Growth in Asia* (Бедност, неравенство и цялостен растеж в Азия), Anthem Press, London, 2010, p.3.

(7) Статистики, цитирани в *Банкок Пост*, 22 март 2010.

(8) *Пак там.*

(9) Maurizio Peleggi, *Thailand: The Worldly Kingdom* (Тайланд: светското кралство), Reaktion Books, London, 2007.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иманова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Неолиберализъм на всяка цена

Игнасио Рамоне

СВЕДИ ГЛАВА, горди варварино, обожавай изгореното и изгори обожаваното от теб, заповядва епископ Реми на варварина Хлодвиг, когато е трябвало да се покръсти, за да стане крал на Франция. Изглежда точно това са изискали държавните глави на Еврогрупата от социалдемократа Хосе Луис Родригес Сапатеро в Брюксел на миналия 7 май, когато се събраха Международният валутен фонд и финансовите пазари, за да го принудят да се откаже от всички „социални капризи“ и да се превърне незабавно в поклоник на неолибералната вяра.

Едва пет дни по-късно, с фанатизма на новопокръстените (и претенцията, че *вътрешно е покрусен*) министър-председателят, който през 2004 г. декларира, че *ще управлява за най-слабите,* а през 2008 г. потвърди, че *ще управлява с мисълта за онези, които нямат всичко*, оповести един съвсем непопулярен план. Пет милиона пенсионери, три милиона държавни служители, стотици хиляди стари хора, нуждаещи се от помощ, и половин милион бъдещи бащи ще пострадат от бруталните орязвания на бюджета.

В същото време и други ръководители на социалдемократически правителства в Гърция и Португалия бяха принудени да се унижат, да бият отбой и да се подчинят на неолибералните схващания, срещу които по принцип се бяха борили дотогава.

Невероятна промяна, защото преди по-малко от две години, след фалита на банката „Леман Брадърс“ в САЩ, привържениците на неолиберализма бяха повалени и се намираха в защитна позиция. Те се отказваха от схващанията си. „Кризата на века“ показваше провала на идеологията им за дерегламентация, както и необходимостта отново да се прибегне към държавата, за да се спаси икономиката и да се запази обществото от разпадане.

Правителствата, дори десните, поемаха функцията си на главни действащи лица в икономическата сфера, национализираха финансови институти и стратегически предприятия, инжектираха масово пари в банковата система, пускаха в действие планове за стимулиране на икономиката… Управляващите и икономистите приветстваха тези решения, отговарящи на уроците, извлечени от кризата през 1929 г., която показа как политиката на дефлация, ограничения в бюджета и на заемите доведе до Голямата депресия.

Затова през есента на 2008 г. всички оповестиха завръщането на Кейнс. САЩ приеха план за спасяването на банките за 700 милиарда долара, последван от втори план за 800 милиарда. Двадесет и седемте страни от Европейския съюз се споразумяха за 400 милиарда евро. А правителството на Хосе Луис Сапатеро, след като констатира, че *за три последователни години има излишъци в бюджета, които позволяват известен дефицит, без риск за доверието в публичните финанси*, оповести амбициозен План за стимулиране на икономиката и заетостта за 93 милиарда евро.

Освен това на редица срещи на Г-20 ръководителите на най-силните държави решиха да приключат с финансовите райски места, да контролират високорисковите фондове (*hedge funds*) и да санкционират злоупотребите на спекулантите, които причиниха кризата. Жозе Мануел Дурау Барозу, председател на Европейската комисия, заяви: *Няма да толерираме никога вече спекулантите да се надигнат отново и да ни върнат в това положение*.

И въпреки това се върнахме на същото положение. Пазарите и спекулантите отново държат тигана откъм дръжката. А политическата власт е на колене. Какво се случи? Тежестта на държавния дълг, поета от държавите, за да спасят банките (1), послужи като претекст за коренна промяна на положението. Без никакъв срам, пазарите и финансовите спекуланти, с подкрепата на оценъчните агенции (напълно дискредитирани преди едва няколко месеца) атакуват пряко задлъжнелите държави от Европейския съюз, като ги обвиняват, че живеят над възможностите си. На прицел е еврото. *Wall Street Journal* (2) разкри, че група от главните администратори на високорисковите фондове се събрали на 8 февруари в един хотел в Манхатън и решили да се съюзят, за да намалят стойността на еврото до едно евро за долар. Тогава еврото струваше 1,37 долара, днес е 1,22 и продължава да пада…

Пазарите търсят реванш и изискват повече отвсякога, в името на *необходимите ограничения*, премахване на социалната сигурност и драстично намаление на обществения сектор. Най-неолибералните правителства използват ситуацията, за да искат по-голяма *европейска интеграция*, т.е. приемане на два несъществуващи елемента – икономическо правителство на Европейския съюз и обща данъчна политика. С подкрепата на МВФ, Германия наложи т.нар. планове за регулиране на всички членове на ЕС (Гърция, Португалия, Испания, Италия, Франция, Англия, Румъния, Унгария и т.н.), чиито правителства, изведнъж вманиачени за съкращения на обществените разходи, се подчиняват без да гъкнат, въпреки че това заплашва Европа да изпадне в дълбока депресия.

В същия дух Брюксел се кани да санкционира страните, които не спазват Пакта за стабилност (3). Берлин иска да отиде още по-далеч и да добави една политическа санкция – отнемане правото на гласуване в Европейския съвет. С една ясна цел – никое правителство не трябва да излиза от неолибералния коловоз.

В крайна сметка това е политическият резултат от държавния дълг, направен за спасяване на банките – няма място в ЕС за никакъв път към прогреса. Ще се съгласят ли гражданите на ЕС на подобно връщане назад? Може ли да се приеме, че вече не съществува никакво демократично, ляво решение за социален напредък?

(1) Според доклад на Европейската комисия фондовете, отредени за банките, са 3,3 билиона евро, т.е. 28% от брутния вътрешен продукт на Европейския съюз, *El País*, Мадрид, 20 юни 2010 г.

(2) *The Wall Steet Journal*, Ню Йорк, 26 февруари 2010. http://online.wsj.com/article/SB10001424052748703795004575087741848074392.html

(3) Прует през 1997, който ограничава обществения дефицит до 3% от брутния вътрешен продукт.

Le Monde diplomatique
испанско издание
Превод Венко Кънев

Търсете книгите на
LE MONDE diplomatique
българско издание

Медиите в Централна и Източна Европа след 1989
(на френски и на български език)
С.,2009,304 стр.,14 лв.

Атлас на околната среда
С., 2008, 96 стр.,12 лв.

Новите кучета пазачи
Серж Алими
С., 2008, 144 стр., 5 лв.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Поли Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 5 август 2010 г.

На фокус

С мръсните обувки - дотук! Чадърите - пред входа!

В дребни и уродливи варианти вкъщи, на работа и на улицата тоталитарният манталитет ни убива ден след ден

Йордан СЪЕВ

Тоталитаризмът у нас се възражда - в дребни и уродливи варианти. Да започнем от нещо съвсем елементарно, като например пушенето в заведенията. Необяснимо защо въпросът трябва да се решава чрез закон, при положение че всички заведения са частна собственост. Какъв е проблемът собственикът сам да определи дали в неговото заведение ще се пуши или не. Една табелка на входа решава казуса. А пушачите и непушачите ще избират и това е демократично. А ако нещата се уреждат със закон, валиден за всички, ощетени винаги ще има. Най-малко това ще са собствениците, които ще смятат, че им се пречи да упражняват бизнеса си по печеливш за тях начин. Ако следваме логиката за решаване на проблема с тютюнопушенето, след време дали така ще решаваме и въпроса дали в заведенията да се сервира алкохол. Освен непушачи има и много трезвеници. Някои от тях дори не понасят миризмата от алкохолните изпарения. Подобно е положението с вегетарианците. А какво пречи да се отворят заведения, в които да не се сервира алкохол, както и месни ястия? Все пак сме демократична държава, с пазарна икономика - всеки трябва да има право на избор и на стопанска инициатива. А трябва да се съобразяваме и с манталитета, защото

забраната води до „намиране на цаката"

т.е. търсене на начини за заобикалянето й. По време на сухия режим в САЩ са възникнали стотици заведения за нелегална продажба на алкохол, а мафията е реализирала огромни печалби от производство и доставка на уиски.

По света и у нас има крайни защитници на животните до такава степен, че обявяват за неморално носенето на кожени облекла и обувки. Други отричат ползването на постиженията на цивилизацията. Техни представители са квакерите, които се опитват да налагат своите възгледи на всички останали, а самите те образуват общества, в които живеят според разбиранията си. И навярно това е правилният начин - всеки, който не е съгласен с порядките в обществото, да си създаде условия, които му дават възможност да живее според своите разбирания.

Това обаче е невъзможно за хората в градските конгломерати. Съжителството на много хора на едно място е сложно, защото почти всеки има свои разбирания за порядките. Един иска да отглежда куче, друг се дразни от лая му. Един смята, че като изнесе саксии с цветя на стълбището му придава по-естетичен вид, а друг е на мнение, че те замърсяват общите жилищни части. Един избива стени, за да си универсиализира апартамента, а друг смята, че с това се нарушава конструкцията, а следователно и устойчивостта на сградата. Двама-трима от съседите не възразяват на покрива да се постави антена на мобилен оператор, защото така се осигуряват постъпления в общата сметка, а други трима-четирима са против, тъй като смятат, че тя е източник на вредни за здравето излъчвания.

Подобни разногласия се опитва да изглади Законът за управление на етажната собственост. Основният принцип в него е, че решенията се взимат с мнозинство. И именно това е големият проблем, защото мнозинството може да наложи неприемливи за някого задължения и да лиши от права малцинството. Представете си, че в блока ви живее инвалид, който се придвижва само с количка. Апартаментът му е на втория етаж, но не може да ползва асансьор, защото останалите на етажа са заявили, че не им е необходим и няма да плащат такса за него. Поради това вра-

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Къде ли е домоуправителят, за да контролира отблизо шумния съседски купон?

тата на асансьора на втория етаж е блокирана. Инвалидът има молба на стълбището да се поставят релси за количката му, но тя не се приема. Защото той е малцинство и спрямо него останалите упражняват своеобразен демократически централизъм - прикрита форма на тоталитаризъм в битовите взаимоотношения.

Такива порядки съществуват и в трудовите отношения. Работодателите също прилагат тоталитарни методи. За уреждане на отношенията между труда и капитала има закони, но прилагането им се обезсилва поради липсата на устойчива и дееспособна държавност. Затова у нас, за разлика от всички останали страни членки на ЕС, явлението "работиш, а не ти плащат", е доведено до степен на уродливост.

Само в България съществува тотален

произвол на фирмите за комунални услуги

От години се говори, че това трябва да става на основата на договори, но нищо съществено не е направено. При просрочено плащане доставчиците спират тока и водата, начисляват лихви и пращат съдия-изпълнител. Когато обаче спирането е по тяхна вина - санкции няма.

В повечето превозни средства на градския транспорт е поставена наредба за правилата за тяхното ползване. От горе до долу задължения на пътуващите, а нещо за техните права?

По времето на социализма имаше инстанции, които се занимаваха с жалби и оплаквания. Във всеки магазин, ресторант, хотел задължително се поддържаше книга за похвали и оплаквания. Вярно, бакалите, келнерите и администраторите се опитваха да я поставят на закътано място, но тя съществуваше. А проверяващите органи при наличие на оплаквания режеха от заплатите на персонала.

Тоталитаризмът на най-високо равнище е друга работа. Какво означава, когато партия или коалиция постигне преобладаващо мнозинство в НС или поне 51%. Тогава опозицията е лишена от реална възможност да противодейства на законодателни и правителствени решения. Парламентарният контрол е парлама и загуба на скъпо платено време. Някои от въпросите отлежават с месеци, а процедурата е стереотипна - въпрос, отговор, реплика, дуплика. Полза от говорилнята би могло да има, ако НС задължи министъра да реши проблема в определен срок, но такава практика няма. Много често задаваните въпроси преследват друга цел - да се даде възможност на даден министър и най-вече на премиера да покажат колко добре си вършат работата. При това положение дали изобщо има смисъл и полза от участието на опозицията в работата на НС? Тя дори и да гласува против, предложенията на кабинета се приемат. Направете аналогия с политическите борби в древния Рим. През V-IV в.пр.н.е. там се изостриля отношенията между нобилите и плебеите. Поради непрекъснатите войни на Рим с племена от Апенинския полуостров и нахлуващи в него, на плебеите било дадено правото да участват в армията. Скоро те станали преобладаваща част от нея. След това поискали и други права - най-вече равнопоставеност във властта. Тъй като това им било отказвано от нобилите, плебейската армия се оттеглила от Рим и го оставила без защита. Така се стигнало до споразумение плебеите да избират трибуни, които имат права и власт да решават въпроси от обществено значение.

Аналози има и в най-новата ни история. В началото на 90-те години, недоволни от решенията на мнозинството в НС депутати от опозицията се изнесоха на палаткови лагери. Тази форма на протест впоследствие използваха хора, неполучили заплатите си за работа в чужбина, както и други недоволни. Днес обаче не може да се протестира дори стоешком на по-малко от 500 метра от сградите на МС, НС и президентската администрация. Засега това не важи за министерствата, агенциите и кметствата, но може и за тях да се въведе. Какво им остава на хората? Да псуват властта на чаша ракия у дома или в кръчмите. Това засега са последните рубежи, все още свободни от регламентите на тоталитаризма.

Не се знае докога. Както е тръгнало, нищо чудно законотворците да сътворят закон, който да регулира поведението и на тези места. Кръчмарят ще казва по какви теми може да се говори на масата, а

домоуправителят - пръв моралист

привечер ще наобикаля апартаментите, за да напомня на обитателите им, че трябва да се държат благопристойно. На следващия етап те ще станат нещатни сътрудници на спецслужбите и ДАНС.

Домоуправителят на нашия вход отсега се е вживял в ролята си. Инсталирал е табло на първия етаж и всяка седмица на него поставя обявления - какво могат и какво не могат да правят обитателите. Преди месец обяви, че е забранено поставянето на саксии на стълбището. Преди три седмици се появи съобщение, че притежателите на кучета не могат да извеждат на разходка домашните си любимци с асансьора. Забрани - една от друга по-заплашителни. Всяка се придружава от обявени парични глоби за неспазването им. Така всяка привечер, когато се прибирам у дома, с тревога очаквам новата забрана на таблото. Изкачвайки се с асансьора до шестия етаж, с носталгия си спомням за тоталитарното соцвреме. Тогава всеки беше задължен да работи, а сега търси работа под дърво и камък. Тогава имаше почти пълна сигурност за имуществото, честта и живота, а сега тръпнем дали няма да ни откраднат на улицата или ще намерим жилището си разбито...

Докато размишлявам по тези и други въпроси, виждам, че на таблото на домоуправителя виси ново съобщение: всеки е длъжен да си изтрива старателно (и това е подчертано) обувките при влизането във входа, а нарушителите ще бъдат санкционирани с глоби според Закона за управление на етажната собственост, които варират от 50 до 150 лв. Най-вероятно следващата разпоредба ще бъде да подсушаваме чадърите, преди да ги внесем във входа.

Санирането на един жилищен блок се превръща в проблем, когато част от съкооператорите не го одобряват

Искам думата

iskamdumata@duma.bg

Читателят преди всичко

ЧЕТВЪРТЪК 15 ЮЛИ 2010

www.duma.bg

Празник

18 юли - Великият ден на Шумен

Димо ДИМОВ, о.з. полковник

18 юли е великият ден на града. Защо ли? След 3 март тази дата е всъщност първият ден на шуменската свобода!

Към този ден шуменци вървят цели пет века и той е осеян с трупове на млади българи, дръзнали да въстанат срещу тиранията на азиатската империя. Към този ден ни водят и последователите на Апостола на свободата Васил Левски - Върбан Юрданов, Панайот Волов, Нако Мутафов; дейците на българската просвета и култура Сава Доброплодни, Добри Войников, Васил Друмев; 119-те шуменски опълченци, четирима разузнавачи и другите участници в

Руско-турската освободителна война 1877-1878 г.

18 юли 1878 година! Този Ден първи на шуменската свобода има своите характерни измерения:

● Той идва със закъснение от близо пет месеца след 3 март. Съгласно тактическия ход на руското командване в началото на войната руската войска заобикаля Шуменската крепост, като блокира отвън намиращата се в нея 40-хилядна турска войска. Войната завършва. Турция е победена, но в нарушение на Санстефанския мирен договор турската власт, подкрепяна от Запада, не желае да изтегли войската си от Шуменската крепост. Между руския император и турския султан се завързва остър спор за Шумен, който продължава до и по време на Берлинския конгрес - 1878 г. Неговите решения безмилостно разкъсват българските земи и народ, но под натиска на Русия градът остава в границите на Княжество България. С което Шумен заема място в националната и международната политика.

● Въпреки берлинските решения турското командване упорито бави изтеглянето си от града. Едва след трудните мирни преговори между Русия и Турция е постигнато споразумение за неговото мирно освобождаване. В резултат на това на 6/18 юли 1878 г.

руската дивизия на генерал Сергей Д. Белокопитов

влиза тържествено в града, посрещната възторжено от неговите жители. Така Шумен получава свободата без преки бойни действия, без жертви и от двете страни, постижение с голяма стойност, още повече, че то осигурява освобождението и на Варна. По този повод военният министър на Русия генерал Милютин на 8 юли записва в своя дневник: "От това известие може да се радваме като

Подарената от генерал Белокопитов икона с образите на светите братя

Генерал Белокопитов

на важна победа, удържана без проливане на кръв. Камъкът падна от раменете ни. Сега има надежда турците скоро да напуснат и Варна..."

- По време на тържествения молебен в църквата "Вознесение Господне" в чест на освобождението на града генерал Белокопитов прави уникален подарък на църквата и на шуменци - икона с образите на светите братя Кирил и Методий, която да напомня за великия 18 юли 1878 г. Тази икона е най-значимият духовен паметник на освобождението на Шумен. При това икона с образите на двамата братя от войната са изписани още само върху Самарското знаме, признание и за ролята на България, и конкретно - на Шуменския край, за славянската писменост и култура. Признание, което трябва да защитаваме така, че Шумен и регионът със старопрестолнините Плиска и Велики Преслав за славянството да се превърнат като Мека за мюсюлманите, като Ерусалим за евреите.

● След Освобождението Временното руско управление в България наблюдава положението в страната. По време на една своя обиколка за инспекция на гарнизоните генерал Тотлебен посещава и Шумен. Оттук той изпраща до Александър II телеграма, в която между другото пише: "Местното население ни посрещна възторжено. Навсякъде са поставени портретът и гербът на Ваше Величество... По сведение на местните власти турците са по-голямата част от населението, но безприкословно изпълняват разпорежданията на нашите власти". Вълнуващи са и спомените на шуменския възрожденец Илия Р. Блъсков. В нашите молитви, пише той, участваха и освободителите ни - руските офицери и солдати, които тогава бяха помежду нас. Чувство на умиление, чувство на необикновена радост обземаха душата на благочестивия и до висша степен благодарен българин. Поглежда той към своите освободители - сън ли е, на яве ли е, не може да се начуди. Как? До вчера неговият живот е висял на конец; неговите деди и прадеди в кърви обляни, дигали са Богу ръце, споменували са руския цар, руския народ, очаквали са, поглеждали са за него и не са имали честта да го изчакат, а сега сам той - днес щастливий българин, лично е помежду храброто руско воинство".

● Както преди, така и след Освобождението Шумен е богат на етнически общности. Заедно с българското население дружно живеят арменци, евреи, руснаци, татари, турци, унгарци, цигани и всяка от тези общности дава своя принос за развитието на града, което заслужава по достойнство да се оцени. Този задружен живот е свидетелство, че празникът 18 юли е празник на всички, които живеят и се трудят в нашия общ град.

● Шуменските възрожденци са честити най-рано да възпеят Освобождението и на България, и на Шумен. Учителят Харалан Ангелов още през декември 1877 г. в чест на Освобождението на Плевен сътворява стихотворението-песен "Тотлебену". По-късно съставя и текста, и музиката на "Песен на шуменските войници", както и на "Завет", посветен на първата клетва на първите български войници в Шумен от декември 1878 г. И днес не слиза от репертоарите на хоровите състави неговата песен "Слушай, българске народе".

Слушай български народе!
Глас победен веч ни вика.
Време дойде, време дойде,
веч стига толкоз сън.

Виж, че ясно слънце грее,
и с зари живототворни
иска мрака да развее,
из Българско навън.
черно робство не гнети те.

Ти си веч народ свободен,
черно робство не гнети те.
Тържествувай, тържествувай
със светъл нов живот!

Бием тревога!

Междучасието - две цигари + една бира!

Методи ПЕЕВ

Какво ли не ни тревожи в днешния ден: кризата, престъпността, безработицата, ниските заплати и пенсии, заемите, околната среда и пр. В обстановка на несигурност, песимизъм, морален и политически разгул и празноговорене огромна част от хората мислят и действат единствено да оцелеят. Вниманието към подрастващите, колкото и да са ни скъпи, се свежда до обличането и изхранването им. Иначе не може да си обясним търпимостта, с която родители, учители и цялото ни общество се отнасят към

тютюнопушенето и нарастващия алкохолен глад

сред учениците, особено в средните училища. Картината, която наблюдаваме всеки ден, е поразяваща. Щом се чуе училищният звънец за междучасие, ученици и ученички се втурват към двора не за да глътнат въздух или да поиграят, а да запалят цигарите, други тичат да си купят бира или нещо "по-яко" от предвидливо разположените близки минимаркети и кръчми. И тъй като нямат право да пият и да пушат в училищните дворове, изпълват близките улички, скатават се на тумби около жилищните кооперации или в мръсните градинки. Често между тях се движат постоянно оглеждащи се батковци с черни якета и черни очила и търсят пласьори... Димят даже деца на 10-11-годишна възраст... Всеки ден наблюдавам тази картина около училище "Проф. Асен Златарев" в София. Спирам при момичетата и ги питам:

- Защо, бе, момичета, защо пушите? Погледнете се в огледалото, вижте колко сте хубави. Знаете ли как ще ви се отрази тютюнът? Само след няколко години ще погрознеете. Кожата ви ще потъмнее... Бог ви е определил да давате живот. Какъв живот ще давате?... Вътре всичко е чернилка!

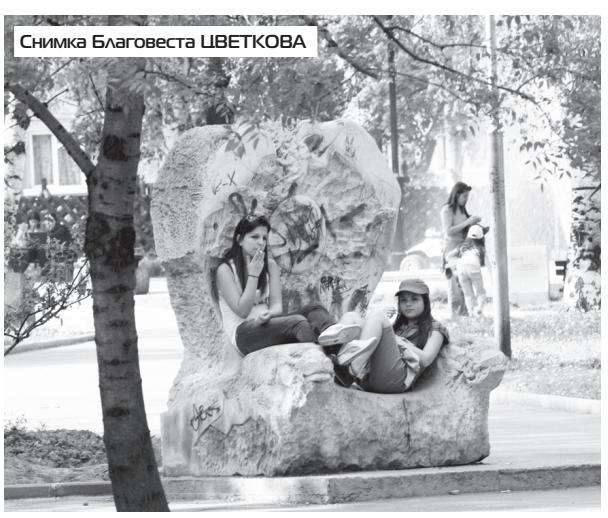
- Така е, чичо. Знаем това. Но целият ни живот е една чернилка... Всичко ни отвращава... Нервни сме! - казват някои. Други ме гледат иронично, а трети просто се изсмиват. През това време директорката и учителите седят в своите стаи и спазват правилника - да не се пуши в училището. И това е всичко! Е, може би от време на време се говори за вредата от тютюнопушенето, но ефект - никакъв!

Какво е това?

Мода, пристрастяване, безотговорност ли е поведението на децата? Безразличие и престъпление ли е поведението на директорите и учителите? Що за родителска грижа е да осигуряваш всеки ден порцион от 3-4 и повече лева за цигари на детето си, или е престъпление към него?

По цял свят и особено в страни, засегнати най-силно от рак, сърдечносъдови и други тежки заболявания, се организира широкомащабна възпитателна работа сред младото поколение срещу тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол, прилагат се строги закони. Гражданското общество организира акции против тези две злини. А ние, потънали в грижите за насъщния, в нестихващи политически интриги и сензации, допускаме пред очите ни да се рушат здравето, моралът, нравите и традициите, да се пренебрегват законни изисквания и забрани.

Къде е примерът и взискателността на родителите? Къде е авторитетът на учителите? Къде е и просветното министерство? Защо мълчат правоохранителните органи? А журналистическата ни гилдия? Защо пълним всеки ден изданията си, а телевизията - програмите си, с всякакви врели-некипели, а не станем трибуна за настъпателна борба против тютюнопушенето и алкохолизма сред младите. Примерът с Българската Коледа е показателен в това отношение! Би било полезно и достойно гилдията ни да стане инициатор на подобна широкомащабна кампания!

Позната картинка

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Позиция

www.duma.bg

Професорите ще си доработват като чистачи

Преподавателите и учените са единствените българи, които подлежат на задължително пенсиониране на 65 години и с намалена пенсия

Велиана ХРИСТОВА

От всички работещи в България и от представителите на всички професии единствено професорите и доцентите подлежат на принудително пенсиониране при навършване на 65 години. Според замислените промени в Кодекса на труда и в осигурителния кодекс всички останали вече ще се пенсионират само ако сами пожелаят това. Поради пенсионната реформа, която ще стартира от средата на 2011 г., работодателите няма да имат право да освободят когото и да било на основание, че е навършил възраст за пенсиониране. Единствено за хабилитираните лица във висшето образование и в науката обаче остават "таванът" от 65 години и правото на работодателя да ги освободи от работа, веднага след като прескочат тази възрастова летва.

Същността на пенсионната реформа променя начина за пенсиониране на българите. В центъра на пенсионната система вече ще бъде не възрастта,

а задължителният трудов стаж

който засега се увеличава с 3 години. Мъжете ще придобиват право на пълна пенсия при натрупването на 40 години трудов стаж, жените - при 37 години. Ако пожелаят, може да останат на работа и след това, като всяка проработена година допълнително ще им носи 3% увеличение на пенсията. Това се отнася за всички българи, но не и за тези, които имат най-високата квалификация, които обучават бъдещите специалисти на страната и създават научните продукти, осигуряващи според стратегията на Европейски съюз бъдещото развитие на всяка страна.

Много е интересно, че до този момент никой не забелязва абсурда на това положение. Когато до средата на 90-те години бяха приети новите закони за БАН и за висшето образование, пенсионната възраст за мъжете бе 60 г., за жените - 55. Тогава в двата закона бе записано разпореждането, че хабилитираните лица може да заемат щатна длъжност до 65 г., академиците - до 70. Но тези разпоредби бяха в полза на професорите, доцентите и академиците,

те бяха защитни, а не ограничаващи

Целта бе носителите на най-високите звания в научната интелигенция да бъдат защитени от евентуално пенсиониране, когато навършат установената пенсионна възраст за останалите работещи. При това - и тогава пенсионирането според българските закони бе право на човека, не задължение. Но пък работодателите можеха да се освободят от човек, навършил пенсионната възраст.

В момента цитираната разпоредба, защитаваща хабилитираните лица, тихомълком

се превръща в своя антипод и става дискриминационна

спрямо елита в областта на знанието. Всъщност трансформацията на тези законови текстове в репресия започна, откакто пенсионната възраст за всички работещи в България започна да расте. За хабилитираните лица в БАН и във вузовете прагът 65 години се смекчава с допускането научните и факултетните съвети да разрешават всяка година на навършилите тази възраст да работят още общо до 3 години. Колкото и унижаващо да е това, то се практикува масово. Ръководна длъжност обаче в това време "прокажените" не могат вече да заемат. Така "излетяха" от постовете си не един и не двама шефове на държавни вузове, на факултети, на катедри, които далеч не бяха изчерпали капацитета си да бъдат прекрасни ръководители. Кой има полза от това е ясно. В момента и в БАН е предприета истинска чистка на навършилите 65 години хабилитирани лица и ръководители. Дори се стига до абсурда в Общото събрание да се обсъжда дали те да не бъдат лишени и от правото да участват в научни съвети, както и от правото да заемат ръководна длъжност 4 години, преди да навършат 65 г. И това се случва в момент, когато за всички останали работещи българи пенсионната възраст вече се доближава до 65 г.

Колаж Симона СИМЕОНОВА

Излиза, че хората, чиято работа е да мислят и да работят с ума си, са най-излишни за обществото (според научните изследвания в света обаче такива хора остават жизнеспособни най-дълго). Проблемът обаче реално е по-дълбок. Защото в немалко случаи може да доведе до реално ощетяване на професорите и доцентите в техните трудови отношения. Това са хората, обучавали се най-дълго и започнали работа по-късно от представителите на други професии. Затова напълно възможно е реално да се случи хипотезата немалко от тях до навършване на 65 години да не изпълнят нормата за 40 г. трудов стаж, съответно - 37 за жените. Следователно, ако бъдат изхвърлени от работа на прага по години, от 2011 г. такива професори и доценти няма да могат да получават пълна пенсия. Нещо повече - те единствени в България ще са лишени от възможността да увеличат пенсията си с по 3 на сто за всяка година работа в повече. И в двата случая изходът е един - те да си доработят с някакво друго занимание, докато "напълнят" необходимия трудов стаж. И понеже най-близко до сърцето им са университетите и институтите, в които работят цял живот, може би най-добре ще е да станат примерно чистачи в тези храмове на знанието в края на трудовата си дейност. А докато метат аудиториите и лабораториите, пътьом биха могли да дават консултации на място на студентите и на младите специалисти и докторанти. Другото е да отидат в частните вузове, където не държат сметка за възрастта на преподавателите... А техниците в лабораториите например, могат да си седят на щат, колкото си искат.

Но има и още нещо. Всички статистики поне от 10 години насам показват, че младите хора, които постъпват на работа като преподаватели и учени във вузовете и научните институти, всяка година са много помалко от тези, които се пенсионират. Особено в научните институти главната причина са

безобразно ниските заплати

понеже един постъпил на научна работа доктор със защитена дисертация не може с 320 лв. да издържа младо семейство. Така постепенно, но неумолимо намалява броят на преподавателите и на учените в България.

Какъв може да бъде резултатът от всичко това, разгледано в съвкупност? Ударът, който законовите и другите нормативни текстове нанасят по висшето образование и науката, е очевиден и непреодолим. Случайно ли става това, случайно ли и този път никой във властта не забелязва какво се случва с кадрите в областта на знанието? Всеки път човек се мъчи да си обясни подобни натрапени "отгоре" нелепости и парадокси със случайността, с недоглеждане, с некомпетентност. Ала не може да бъде вече 20 години всички властващи да са все еднакво тъпи и все нещо недогледали, пропуснали, недоразбрали. Та май вече наистина трябва да повярваме в тезата, че в България целенасочено се изпълнява план за убиване на всички възможности за съществуването на образовано, просветено и учено общество. Въпросът е кой точно иска страната ни да се превърне в заден двор на Европа, откъдето да бъдат доставяни само нискоквалифицирани бачкатори и проститутки за обществото на знанието в другите държави?

Брюкселски безсъници

Шистови съмнения

Георги ГОТЕВ

Американският посланик Джеймс Уорлик посъветва българските власти да дадат на "Шеврон" да проучва и евентуално в бъдеще да добива шистов газ в Добруджа. Потенциалът на страната на добив на шистов газ е 25 милиарда кубически метра, каза той.

Това количество не е особено голямо, но действително би намалило зависимостта ни от руски газ за десетина години, ако производството се окаже възможно и ако България реши да го развие.

Аз лично не съм от тези, които се дразнят, че посланикът на САЩ много говори. Намирам за положително, че той поставя публично един въпрос, който наистина се нуждае от широко обсъждане. В противен случай нашите власти могат да вземат решенията без изобщо да разберем. А развитието на шистов газ е свързано със значителни екологически рискове, за които може би някой път ще пиша отделно. Но и ползите от подобно производство, осъществено досега единствено в САЩ, заслужава да бъдат обсъдени.

По стечение на обстоятелствата от известно време присъствам на всички конференции в Брюксел, свързани с бъдещето на шистовия газ в Европа. В САЩ добивът на шистов газ напълно промени енергийния баланс на страната - вече не е необходим внос, което освободи количества за други пазари и доведе до падане цената на природния газ. Затова интересът към "шейл гас", както се казва на английски, е огромен.

Само фирми от САЩ владеят технологията за добиване на шистов газ, която се извършва чрез хоризонтални сонди на голяма дълбочина, разпръскващи химикали, прибавени с големи количества вода в процес, наречен "фракинг" и наподобяващ малко земетресение.

Имах възможност да разговарям лично с шефа на Ексон Мобил за Европа Ричард Герант, когото запитах дали е възможно успехът на развитието на шистовия газ в САЩ да бъде повторен в Европа. Впрочем Ексон Мобил са лидери в този бранш.

Герант ми обясни, че колкото и да изглежда примамлива и дори геополитическа идеята страни като Полша и Украйна да развият такова производство и да намалят значително зависимостта от руски газ, въпросът не може да бъде решен за кратко време. Смята се, че Полша и Украйна имат голям потенциал за добив на шистов газ, защото той обикновено присъства там, където има мащабен въгледобив. Други европейски страни, за които се смята, че имат потенциал да развиват производства на шистов газ, са Германия, Франция, Унгария, Австрия, Швеция и Великобритания. България досега не беше спрягана.

Проблемът, продължи Герант, е, че геологията навсякъде е различна и за всеки отделен залеж е необходим химикал, различен от тези, които се ползват на други места. Да се създаде подходящ химикал за различните находища в САЩ е отнемало средно по осем години, обясни той. Така че чудото не може да стане за дни.

Другият проблем е, че за разлика от традиционните начини за добив на природен газ, шистовят газ се нуждае от огромно количество кладенци. В САЩ даже строят железопътни линии, по които придвижват и местят кладенците. Затова добивът на шистов газ струва много скъпо.

Отделен проблем е собствеността на земята. Успехът на развитието на шистовия газ в САЩ се дължи на това, че в Тексас собствениците на земя са по правило сговорчиви, но опитай се да развиеш такова производство в района на Ню Йорк, където настроенията и грижата за околната среда са съвсем други...

Експертите обръщат внимание и на това, че Европа е по-гъсто населена от САЩ, което затруднява развитието на подобна индустрия.

Ева Залевска, директор в полското министерство на околната среда, сравни модата да се говори за развитие на шистовия газ с треска за злато. От 2007 г. Полша е дала 58 концесии за развитие на шистов газ на гиганти от САЩ като Ексон Мобил и КонокоФилипс, каза тя. Картата, която тя показа на местата, където се очаква да бъде намерен шистов газ, представлява огромна част от територията на Полша, от цялото й Балтийско крайбрежие по диагонал надолу до югоизточната част на страната. Предполагаемите залежи на Полша са от 1.4 до три трилиона кубически метра. На този фон посочените от Уорлик потенциални залежи в България наистина изглеждат скромни.

Казвам потенциални, защото до този момент никъде в Европа няма доказани залежи на шистов газ. Първата оценка в Полша се очаква след 4-5 години, а евентуалното начало на производство там - след 10-15 години.

Ханс Ван дер Ло, представител на Роял Дъч Шел също застъпи тезата, че залежите на неконвенционален газ в Европа тепърва трябва да бъдат доказани. Възможно е много фирми да загубят пари, вместо да спечелят, предупреди той.

А аз си спомних за чичо ми Борис Готев, който беше главен минен инженер в "Марица изток" и пръв в България още преди тридесет години правеше проучвания за добив на нефт от нефтошисти. Лека му пръст. Въпреки неговия ентусиазъм, това остана само мечта.

Култура

очаквайте

Ирина Флорин подари на феновете си още два летни ремикса

Поклон пред Георги Джагаров

Надя Попова получи наградата на името на големия български творец в деня, когато той щеше да навърши 85 години

Надежда УШЕВА

Поетесата Надя Попова е тазгодишният носител на Националната литературна награда "Георги Джагаров", която бе връчена вчера на официална церемония в галерия-книжарница "София прес".

Престижното отличие на името на големия поет, публицист и драматург се присъжда за шести път. Когато го учредихме, имахме предвид естетическия критерий, т.е. доказан във времето поет, да е с магично слово, с въздействие върху аудиторията, със сериозни послания. Надя Попова е безспорно такъв творец, каза за ДУМА поетесата Елка Няголова, която заедно с Николай Петев, шеф на Съюза на българските писатели, и Воймир Асенов излъчва новия лауреат. Това е приз за цялостното творческо присъствие на автора в съвременната ни литература. Той обичаше истински родината си. Останал е Джагаровият алгоритъм на българското отечество. Това е дума, поднесена съкровено от Георги Джагаров, която рядко, все по-рядко се появява в нашата поезия, коментира Няголова.

За мен е чест да бъда удостоена с награда на името на Георги Джагаров, каза отличената Надя Попова, която е работила като журналистка в БНР. Той носеше в себе си драматично раздвоение, както всеки истински и стойностен поет. През 70-те г. на миналия век, когато стоеше начело на писателския съюз, живеех и учех в Москва, след връщането си го гледах отдалеч. До този момент и приятели, и недоброжелатели свързваха имената ни по силата на общия лицей, който бяхме завършили през различни години - Московския литературен институт "Максим Горки", разказа Попова. Отсега нататък ще усещам върху себе си погледа му изпод гъстите вежди внимателен и взискателен.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Надя Попова получава наградата от поетесата Елка Няголова

И макар в реалния живот да не сме разменили и две думи, понякога ще си разговарям с него мълчаливо и доверително, добави лауреатката. За нея Георги Джагаров е по рождение и призвание бунтар. Тя е запомнила самотната му фигура, без обичайната тълпа от почитатели наоколо. Всъщност големият поет винаги е сам и приживе, и когато го излеят в бронз или изсекат от гранит. Тъжно е да виждаш съвременниците си, превърнати в паметници, но, както казваше Михаил Булгаков, ръкописите не изгарят, написаното слово остава. Джагаров е безпогрешно разпознаваем със своята образност, въпреки привидната пестеливост на изразните средства, смята тя.

Струва ми се, че СБП винаги е давал пример на другите творчески съюзи и си е заслужил мястото като най-влиятелната и мъдра творческа организация в България, каза Георги Йорданов. Не е ли достойно, когато се навършват 85 години от рождението на такъв голям творец като Георги Джагаров, България да чуе думи за него. Не е ли достойно в средствата за масова информация да се чуят или прочетат негови стихове, мисли от неговата белетристика, спомени за неговата драматургия. Образи, които той сътвори на сцената и в киното, остават безсмъртни, посочи в словото си Йорданов. По думите му той е мъжествена личност в българската духовност, която дава пример. Някой ще каже, че той беше буен, друг, че е луд, но какво каза Иван Вазов - "Лудите да са живи, те ще спасят България", допълни бившият министър на културата и просветата.

Надя Попова благодари на всички, които са дошли, за да почетат паметта на видния български поет, който на този ден щеше да навърши 85 години. Нека всички се почувстваме като хора, които в себе си, в душата си слагат по едно цвете на гроба на Георги Джагаров, който беше голяма личност, не само значим творец, подчерта Попова. По думите ѝ стихотворенията му са заредени с енергия - мъжка и българска, те не са патетика. Те са нещо много истинско, което извира от огромния талант на Джагаров. Тя ги определи като "мъжки стихотворения" и прочете едно от тях - "Разкаяние", изразявайки своя поклон към поета.

Програмата продължи младият актьор Тодор Димитров, който следва в НАТФИЗ. Той прочете избрани стихове на Георги Джагаров и получи заслужено бурните ръкопляскания на присъстващите в залата, много от които известни поети и писатели, културни дейци.

Танци и песни от 10 държави на фестивала „София 2010"

Танци и песни от десет държави ще гледаме в продължение на пет дни на Международния фолклорен фестивал "София 2010", съобщи БТА. На пет сцени, разположени на различни места в столицата, ще може да се види програмата на феста, която започва от днес с традиционното шествие на участниците от пл. "Св. Неделя" до НДК от 18.30 ч., съобщи директорката на Международния фолклорен фестивал Ружа Пенева. В 19.30 ч. на сцената пред НДК ще бъдат показани фолклорни костюми, а в 20.30 ч. започва тържественият концерт. И тази година има внушително чуждестранно участие от три континента и девет държави - Алжир, Грузия, Сърбия, Казахстан, Турция, Литва, Черна гора, Гърция и Украйна.

Новост е, че освен традиционната фестивална сцена пред НДК, тази година програма ще има и на Лятната естрада в Борисовата градина, до плажа на Панчаревското езеро, в парка "Заимов" и на естрадата в парка "Ротонда" в град Банкя. Във втория ден на фестивала - 16 юли, на сцената пред НДК концертът започва от 19.30 ч., а на Лятната естрада - от 17 ч. На 17 юли ще има училище за танци до Лятната естрада в Борисовата градина от 11 ч., а във вечерните часове ще има програма пред НДК. По същото време започва и концертът в парка в Банкя, който ще бъде предшестван от представяне на традиционни костюми от страните-участнички. На 18 юли, в 10.30 ч. при НДК ще започне надсвирването и надигравето, а час и половина по-късно пъстроцветното шествие от различни костюми ще мине по моста от НДК до хотел "Хемус". Вечерта са предвидени три концерта - пред НДК, до Панчаревското езеро и в парка "Заимов". Закриването е на 19 юли с гала концерт на всички участници в 20.30 ч. пред НДК.

Снимка АРХИВ НА АНСАМБЪЛА

Ансамбъл "Зорница" е сред българските участници

Българи на фестивали в Охрид и Авиньон

Пенка КАЛИНКОВА

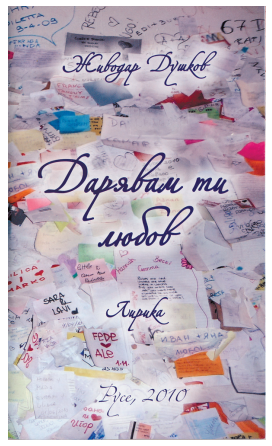
Навлязохме в сезона на летните театрални фестивали по света. Международният фестивал "Охридско лято" бе открит на Античния театър с участието и програма на Руския национален оркестър под диригентството на Михаил Плетньов и солист Симон Трпчески (пиано) от Македония. Предхождащото 50-годишния юбилей издание е много богато на театрални представления, концерти и изложби. Още в края на тази седмица ще се състои премиерата на "Хамлет" в сценичното решение на Деян Пройковски, възпитаник на Красимир Спасов в НАТФИЗ, в изпълнение на актьори от Драмския театър в Скопие. Българският театър, който миналата година бе представен с "Бурята" от Шекспир - спектакъл на Пазарджишкия театър, в 49-ото "Охридско лято" ще покаже "Чайка" от Чехов, постановка на Крикор Азарян в театър "Българска армия". Представлението в Охрид е планирано за 25 юли. Аркадина е Бойка Велкова, Тригорин - Иван Ласкин, Трепльов - Иван Радоев, ролята на Нина Заречная този път ще изиграе Лидия Инджова. Но преди това на 20 юли театър "Вера Комисаржевска" от Санкт Петербург ще покаже в преддверието на храма "Света София" спектакъла на Александър Морфов "Сън в лятна нощ". И още едно българско име четем в програмата - Боньо Лунгов е поставил "Безкрайни сънища" в Скопския театър за деца и юноши и представлението ще бъде изиграно на 3 август. "Охридско лято" продължава до 20 август. От 7 до 30 юли в Авиньон от 22.30 ч. всеки ден на сцената на театър "Шен ноар" се играе при голям успех "Казанова" - авторският спектакъл на Диана Добрева. На същата сцена в по-ранните часове (от 15.30 ч.) се представят "Агата" от Маргьорит Дюрас, постановка на Даниел Месгиш с участието на сина му Уилям Месгиш, а от 18 ч. - постановката на директора на театъра Жерар Желаф "Ернесто Че Гевара. Последната нощ" от Хосе Пабло Файнман.

кратки

Изложба на Никола Танев в НХГ

Фотос на една от откраднатите картини на Никола Танев, която бе намерена преди десетина дни от експертите на НХГ, ще бъде представен на откриването днес в 18 ч. на юбилейната изложба на именития живописец в Националната художествена галерия. След приключването на полицейското разследване картината ще бъде върната отново в колекцията на галерията, научи ДУМА от София Минева.

Излезе лирика на Живодар Душков

"Дарявам ти любов" е заглавието на новата стихосбирка на Живодар Душков, отпечатана от "Авангард принт" - Русе, която излезе на книжния пазар. В нея са събрани лирични стихове на известния писател и журналист, като част от тях са преведени и на руски, английски, френски, немски и испански език от самия автор, както и от Ирина Трушина, Иван Габровски, Живодара Гюлева, Румяна Иванова, Максим Парашкевов, Ивайло Георгиев, Надежда Друмева, Веселина Ашминова, Сергей Бартенев. Любовта - окриляща, извисяваща, осмисляща, изпълваща живота ни, когато "Обичам те!" бе музика могъща", и любовта - изричаща "думи, от които боли,/ а след тях/ Любовта/ все умира..." - огненото кълбо от чувства и действия, което се търкаля и набъбва до пръсване между тези два израза на най-вълнуващото чувство на света, е събрано в страниците на тази книжка. Още корицата ни помамва да се потопим във вселената на лиричните емоции - илюстрирана със снимка на любовни послания от цял свят, оставени в къщата на Жулиета във Верона. Живодар Душков е роден на 16 март 1947 г. в с. Надарево, Търговищко, но повече от 25 години живее във Велико Търново, във ВТУ "Св. св. Кирил и Методий" е завършил история и българска филология. В продължение на почти 5 десетилетия публикува във вестници и списания, издава романи, стихосбирки, 20 научни книги и т.н. Носител е на много награди от конкурси, член е на СБЖ и на Съюза на учените.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Регионалният етнографски музей в Пловдив представя в историческия музей в Каварна изложбата "Знаци на времето" - колекция от старинни лампи и часовници

Партийната лидерка Санзиана Буруян

Румънка основа партия на красивите

Румънска моделка, представяща дамско бельо, е основала политическа партия на красивите, съобщи агенция "Крос". Според думите на 23-годишната Санзиана Буруян "красивата" партия ще помогне за подобряването на имиджа на Румъния и ще привлече в страната много туристи. За да стане това, основателката на партията предлага да бъде въведен закон, според който право да работят като екскурзоводи да имат само красавици в бикини. Но основите на политическата програма на новата партия засягат не толкова туризма, колкото начина на живот и поведението на румънците. Буруян предлага да бъдат глобявани румънци с наднормено тегло - например с 12 евро за всеки излишен килограм. Освен това моделката смята да събира глоби и от неверни съпрузи - изневярата ще струва 120 евро. И още - в програмата на "красивата" партия се казва, че в Румъния трябва да бъдат забранени вицовете за глупавите блондинки, а разказването им да се наказва със затвор.

Астор получи звезда на славата

Когато ми казаха какво са решили, помислих, че някой се шегува с мен, заяви прочутият маг

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Петя КАРАВАСИЛЕВА

Магът Астор подписа деветнадесетата златна звезда от българската Famous алея на славата с неговото име вчера в компанията на почитатели, приятели и колеги от областта на изкуството. Деветчленното жури без колебание отдаде тази чест на все още единствения европеец, носител на "Златен Оскар" за магическо изкуство. Според водещия събитието Бедо Манукям, без името на мага българската Алея на славата никога не би била пълна.

За да получи една от най-големите награди в живота си, Антраник Арабаджиян се появи артистично пред кино "Арена Младост" в класическа сива ретрокола "Варшава" под звуците на известната песен "Wonderful world" на Луис Армстронг. "Астор може би има най-истинската професия, защото само той може да покаже, че животът всъщност е една илюзия", каза скулпторът Ставри Калинов, един от членовете на Famous журито, когато връчи на фокусника специална статуетка с малка златна звезда. Факирът развълнувано сподели, че е получавал много награди на фестивалите, в които е участвал, но усещането е по-хубаво, когато му се отдава неочаквано признание като това, за което много благодари. "Няма с какво да сравня това чудо. На магьосника магии му правят", пошегува се Астор след официалната церемония. Той показа и няколко магически трика, като предварително предупреди публиката: "Колкото повече гледате, толкова по-малко ще виждате."

Следващата цел на Астор е Балканският фестивал в Солун през октомври, където е сигурен, че представителите от новото поколение български магове ще се справят блестящо. "Ние се учехме от Мити, Мистер Сенко, сега от нас се учат, което е много хубаво", завърши илюзионистът. Организаторите от "The Famous Grouse" - шотландско уиски, доказаха, че идеята да съберат имената на велики личности на едно място не е поредното чудо за три дни. От началото през 2005 г. до днес вече двадесет изключителни личности поставиха златните си подписи. Сред тях са Христо Стойчков, Георги Калоянчев, Стоянка Мутафова, Лили Иванова, сестрите Малееви, Георги Иванов, Веселин Топалов.

Вицът

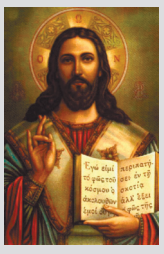
Ония, които смятат, че парите могат всичко, в действителност могат всичко заради парите...

ЧРД

АЛЕКСАНДЪР ДЕЛЧЕВ, шахматист
АНАТОЛИ НАНКОВ, футболист
БИНКА ЖЕЛЯЗКОВА, режисьорка
БОГДАНА КОСТУРКОВА, театроведка
О.з. ген. БРИГО АСПАРУХОВ, разузнавач и политик, бивш директор на НСС
Проф. ВЛАДИМИР ТОПЕНЧАРОВ, математик, член на НС на БСП
ГИНКА СТАНЧЕВА, актриса
ГРЕТА ГАНЧЕВА, актриса и певица
ИВАН ДИМИТРОВ, бивш областен управител на Перник
КРАСИМИР МИРЕВ, член на НС на БСП
МИХАИЛ КОСТОВ, учредител на клуба "Приятели на Дума" в Пазарджик
ПЕТЪР МИХТАРСКИ, футболист
ХРИСТО АЛЕКСИЕВ, художник
ЮЛИЯН ВЕРГОВ, актьор

Църковен календар

15

Св. мчци Кирик и Юлита. Св. равноап. велик княз Владимир

Хю Джакман се снима за първи път в реклама

Снимка V+O COMMUNICATION

Тригодишното си партньорство с холивудската звезда Хю Джакман обяви една от водещите в световен мащаб марки студен чай, научи ДУМА от Марина Деливлаева. Така Lipton Ice Tea се превърна в първия световен бранд, с който филмовата легенда се обвърза. Обичаният от публиката по цял свят Хю Джакман, известен с ролите си в касовите холивудски продукции "X-Men", "X-Men Началото: Върколак" и "Австралия", е новото лице на чаения продукт. За да популяризира партньорството, Хю Джакман снима първата в кариерата си телевизионна реклама, излъчвана в световния ефир от март 2010 г. В родния тв ефир рекламата ще се излъчва през целия юли. В нея усмихнатият актьор ни прави съпричастни към удоволствието от освежителната напитка от натурални чаени листа след тежък снимачен ден.

Как булевард „България" стана Булевард на рока

Дана РУСЕВА

Томи Лий, барабанист на "Мотли крю" и бивш съпруг на филмовата звезда Памела Андерсън, най-вероятно ще бъде изобразен на последния от 15-те блока по т.нар. Булевард на рока - бул. "България" в Каварна, съобщи кметът на града Цонко Цонев. Идеята да се рисуват портрети на гостували в Каварна рок музиканти, която продължава вече пета година, е променила изцяло централната пътна артерия на града, смята кметът. Още повече че преди изображенията първо се прави изолация на блоковете, които са стари, и така се променя и уютът вътре в семейството - добавя кметът. Но има и нови кооперации, така че място за рисуване има, докато ни идват на гости легенди - казва още той.

Вече е завършен портретът на Таря Турунен, финландката, която, както ДУМА писа, ще открие тазгодишното издание на "Каварна рок фест" на 23 юли, в което ще участват 13 групи. Нейното изображение е било изпратено на мениджърите ѝ и те са го одобрили, похвали се Цонев. Автор на портретите е художник от Варна, който се справя отлично с поставената му задача - смята градоначалникът. Лентата на предпоследния, 14-и блок ще бъде прерязана на 23 юли - преди започването на феста, в присъствието на красивата рокаджийка.

За първи път музиканти пристигат предварително, за да почиват в Каварна и после да се включат във феста и това е немската група "Аксепт", която ще забие последната, трета вечер, като трима от музикантите дори водят съпругите си. Има идея да бъде избрана и Мис Каварна рок, но това зависи от факта дали ще има желаещи девойки да се включат в конкурса. Хотелската база ще бъде пълна, постоянно валят заявки за търговски обекти - каза още кметът. Част от гостите ще кацат на летището в Букурещ, така че ще бъдат организирани и микробуси за пристигането им до Каварна - обясни Цонев.

12 филма се състезават в „Любовта е лудост"

В конкурсната програма на международния кинофестивал "Любовта е лудост" тази година са включени 12 заглавия, съобщи директорът на Фестивалния и конгресен център във Варна Илия Раев. По думите му в 18-ото издание на форума ще участват повече от 20 страни от Европа, Америка и Азия. Очаква се гостите на фестивала, който започва в края на следващия месец, да надхвърлят 200. В официалната програма на проявата ще бъдат представени някои от новите български филми. Предвижда се в рамките на фестивала да има панорами "Чехов в руското кино" и "Цената на мира" - посветена на 65-годишнината от победата над хитлерофашизма. В момента се водят преговори с правителството на Москва да бъде представена панорама и с най-новите руски филми. В рамките на форума ще има кръгла маса за българското кино. Председателят на журито ще е чужденец, най-вероятно от Словения, но името му не бе съобщено. Раев каза още, че съществува възможност следващата година кинофестивалът да стане категория "А" и "В". По думите му това означава, че форумът "Любовта е лудост" "ще бъде увеличен по обем и съдържание", съобщи БТА.

Справочник

„Зебра” АД реализира успешно проект по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Заводът за каучукови изделия обучи 66 служители и така гарантира запазването на техните работни места.

“По-добри знания и умения за повече иновации в Зебра” АД е проектът, завършен от предприятието за производство на каучукови изделия “Зебра” АД с безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”. Проектът е реализиран в партньорство с Центъра за професионално обучение към Българска асоциация “Каучукова промишленост”. Общата стойност на проекта е 69 402 лева, а сумата, отпусната за безвъзмездно финансиране от страна на Европейския социален фонд и държавния бюджет, е в размер на 55 521 лева. Квалификационната програма стартира през януари 2009 г. след подписване на договор с Агенцията по заетостта и завърши през юни 2010 г. Връчването на 73-те удостоверения за придобита квалификационна степен на успешно завършилите се извърши на 13.07.2010 г. на специална церемония в офиса на компанията. ЗЕБРА АД се ангажира да запази работните места на всички обучени по програмата служители за период от 18 месеца след приключване на обучението.

Кина в София

Cinema City
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София, бул. “Александър Стамболийски” 101

Cineplex
тел.: 02 964 30 07
адрес: бул. “Арсенал-ски”

Mtel IMAX
тел.: 02 929 29 29
адрес: МОЛ София, бул. “Александър Стамболийски” 101

Арена Запад
тел.: 02 812 77 00
адрес: жк “Илинден”, бул. “Тодор Александров” 64, до метростанция “Вардар”

Арена Младост
тел.: 02 817 97 00
адрес: кв. “Младост 4”, Бизнес парк (до “Технополис”)

Влайкова
тел.: 02 944 39 23
адрес: ул. “Иван Асен II”

Дом на киното
тел.: 02 980 78 38
адрес: ул. “Екзарх Йосиф” 37

Евро-български културен център
тел.: 02 980 41 61 (кино); 02 988 00 84
адрес: бул. “Александър Стамболийски” 17

“Одеон” Филмотечно кино
тел.: 02 989 24 69
адрес: София, бул. “Патриарх Евтимий” 1

Люмиер
адрес: София, пл. “България” 1, Национален дворец на културата

Аптеки в София

"Алтеа"
Адрес:
ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"Ана"
Адрес:
бул. “Витоша” 95,
Телефон: 953-41-57

"Арония 2001"
Адрес:
бул. "Пенчо Славейков" № 6
Тел.: 953-13-08
Приготвяне на лекарства

"Вели"
Адрес:
жк "Младост" 4, битов комбинат, до бл. 416 (до ресторант "Амигос"), Тел.: 975-48-67

"Медея-74"
Адрес:
жк “Бъкстон”, ул. "Ген. Суворов" 56 (базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"Панацея" - Катя Илиева
Адрес:
жк "Овча купел-1", бл. 507, вх. Д
Тел.: 957-47-01

"Студентска"
Адрес:
Студентски град, бл. 60, вх. В
Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"
Адрес:
ул."Костенски водопад", бл. 242,
Тел.: 958-25-68

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ “СЕНТ ТОМА”
Адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер,
Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА “СЕНТ ТОМА - КО”
адрес: бул. “Цар Борис III” № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

Билкови аптеки

Пловдив - Весела 99 - 032 67 71 80

Варна - ЕТ Лафазанова - 052 63 24 42

Стара Загора - ЕТ Бояна - 042 86 31 90

Бургас - ЕТ Везни - 056 21 809

Плевен - ЕТ Св. Казаков - 064 80 31 40

Ямбол - ЕТ “Съни” - 046 66 36 54

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

МБАЛ “Н. И. Пирогов”
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;
02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39, 02/ 962 04 41

Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86

КАТ - Автопроизшествия
Телефон: 165; 02/ 982 49 01;
02/ 982 49 02

МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77

Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237

Пожарна безопасност
Телефон: 160

Пътна помощ СБА
Телефон: 02/ 91 146;
02/ 680 533; 02/ 772 217; 02/ 255 344 мобилен: 146

Ветеринарни аптеки

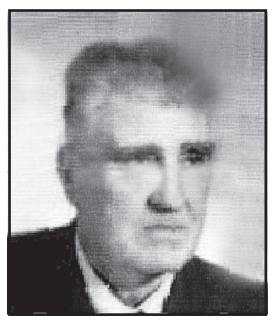
София - “Вейкс Фарма България” - 02 958 61 76
Варна - ЕТ “Деметра” - 052 60 36 95
Варна - ЕТ “Вега” - 052 60 19 10
Русе - ЕТ “Алекс 98” - 082 82 27 11
Русе - “Ветимпекс” ЕООД - 082 45 51 29

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 15.07.2010 и 21.07.2010 г. се навършват 10 години от смъртта на

ДИМИТРИЧКА ИВАНОВА ВЕЛЧЕВА
77 години

ДРАГУН СТЕФАНОВ ВЕЛЧЕВ
86 години

от Велинград

Обичта ни към вас е вечна и истинска,
каквато вие дарявахте приживе
Дълбок поклон пред светлата ви памет!

От близките

Губивреме

КОЛА, ТЕГЛЕНА ОТ КОНЕ

ИМЕНАТА НА ПРЕЗИДЕНТ НА БИВШИЯ СССР

ЗАЩИТНО СРЕДСТВО СРЕЩУ КАЛЯНЕ НА КОЛА

СМЕТКА, РАВНОСМЕТКА /ОСТ./

ЗАХАРНО ИЗДЕЛИЕ

ПРИТОК НА Р. КАМА

СЕЛО В СВИЩОВСКО

МАЛКИ ПЪПКИ /МН.Ч./

АМЕРИКАНСКО-АВСТРАЛИЙСКИ ДЕТСКИ СЕРИАЛ

ПЪРВА ЧАСТНА БАНКА /СЪКР./

ГРЪЦКА ИНФ. АГЕНЦИЯ

АВТОМОБИЛ С РЕМАРКЕ

ЕДНОКЛЕТЪЧНИ СПОРИ

ПОМЕЩЕНИЯ

БИВШ НОВИНАР ОТ БНТ

ЕСТЕСТВЕНА НИШКА

ПРОСТ НЕНАСИТЕН ВЪГЛЕВОДОРОД

БЪЛГАРСКА КОМПАНИЯ ЗА МОТОРНИ МАСЛА

ДРЕВНОСЛАВЯНСКО НАЗВАНИЕ НА ГЪЛЪБ

ГЛЕДАЧКИ В ДЕТСКО ЗАВЕДЕНИЕ

ШВЕЙЦАРСКИ ЧАСОВНИЦИ

ИЗКАРВАНЕ НА ПАРИ С РАБОТА

ОРГАН ЗА ЛЕТЕНЕ

ГЛАВИ ЗЕЛЕ

ИРЛАНДСКИ ХИРУРГ

ХИМИЧЕН ЕЛЕМЕНТ-ГАЗ

САМОСТОЯТЕЛНИ ИЗПЪЛНИТЕЛКИ

МАЛКО ЗЕМНОВОДНО ЖИВОТНО

БЪЛГАРСКИ СЕКСОЛОГ

УКРАИНСКА ФИРМА ЗА МЕБЕЛИ

ВАКУУМНА ПОМПА ЗА АВТОМОБИЛ /СЪКР./

ОПЕРЕТА ОТ К. ЛИСТОВ

МЕЖДУНАР. АСОЦИАЦИЯ ПО ВУЛКАНОЛОГИЯ

ТУРСКО СПИСАНИЕ

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

ВУЛКАН В ЧИЛИ И БОЛИВИЯ

ХИДРАВЛИЧНА НОЖОВКА /СЪКР./

РИБАТА КАЛЕНИК

ИМЕНАТА НА НАШ ПОЕТ-"ПОДВИГЪТ"

ХОЛАНДСКИ СТАРИНЕН КОРАБ

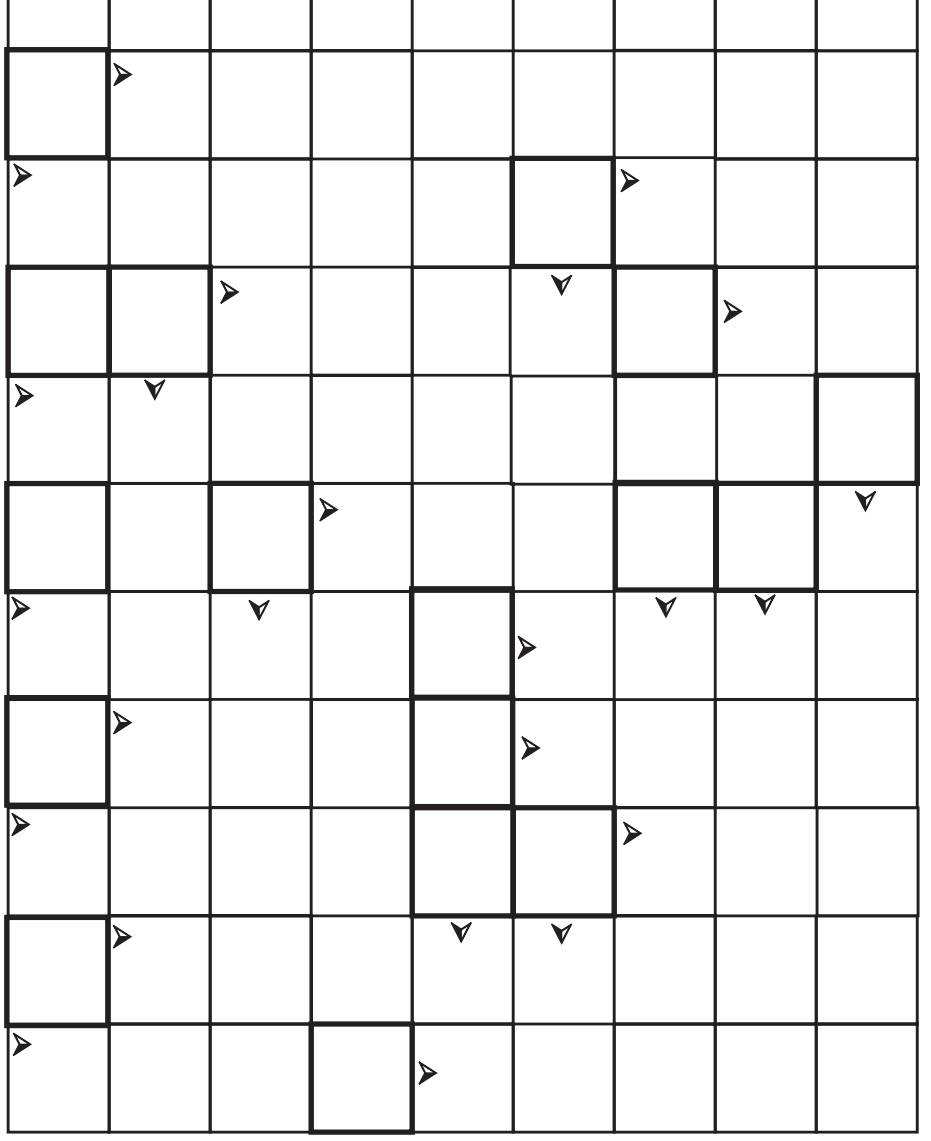
ВИК НА ТУРИСТИ

БОДИГАРДОВЕ

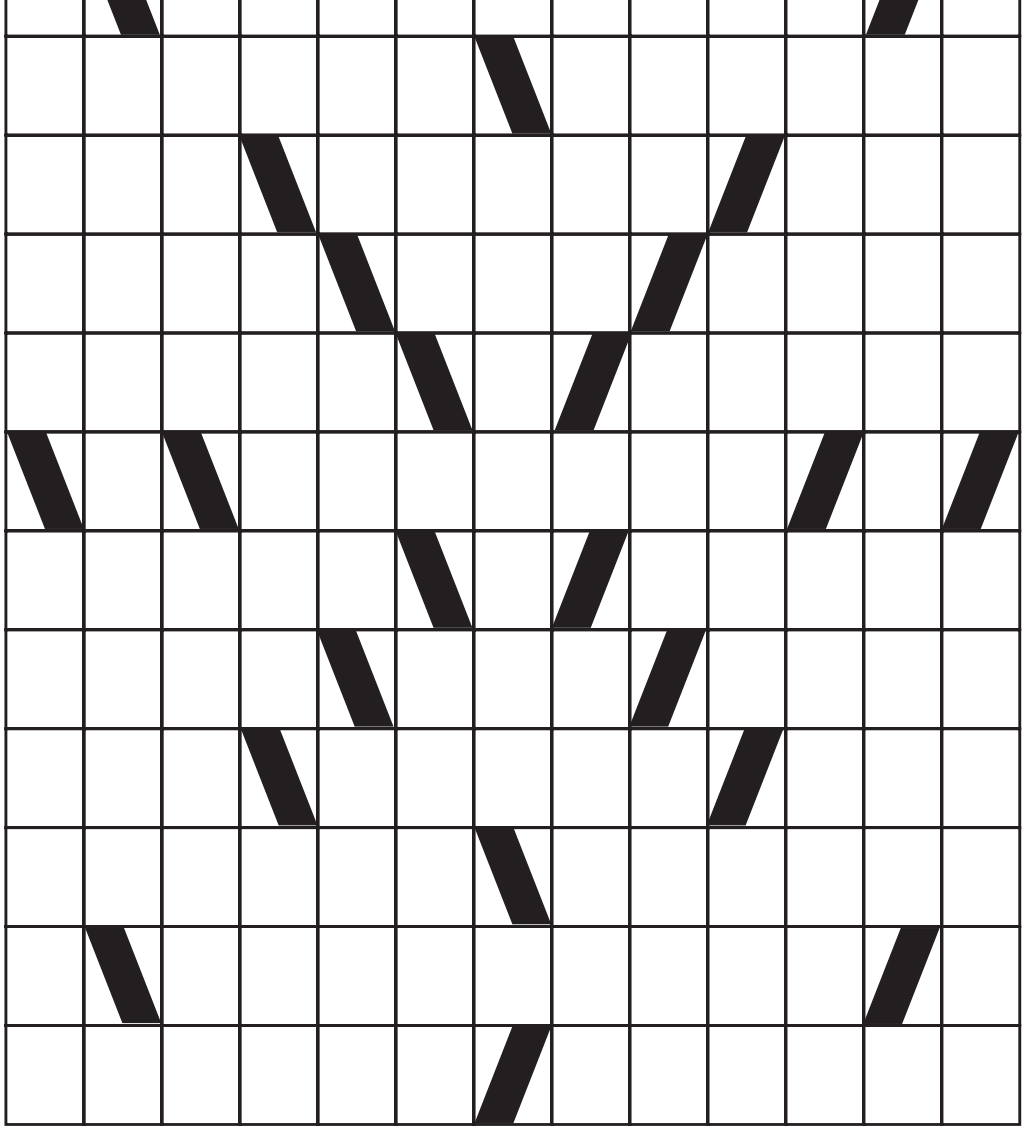
БЪЛГАРСКА ФИРМА ЗА ПЕЧКИ

РЕЧНИК: Ацетилен, Индиания, "ИНСА", Каар, Капралов, Олка, "ОСВА", "Тисо".

ХАОС

ЦИФРОСЛОВИЦА

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

ВОДОРАВНО: "Колорадо" - Аспарухов /Георги/ - Кенанов /Мирослав/ - Аверина /Татяна/ - Патки - Летци - Иванов /Георги/ - "Уно" - Чаира - Ивона - Стартер - "Мсида" - Ари - Дарак - Инати - "Ант" - БТР - Чорап - Ининг-Раб - Лонок - Антова /Марина/ - Рабаб - Галоп - Аероби - Карас - Сират - Лотар - Ботаник - "Памид" - Вре /Кристофър/ - Живак - Бутик - Ову /Джордж/ - Гол - Коноп - Клерк /Франсоа/ - Зар - Валат - "Америка" - Минев /Красимир/ - Палоп /Андрес /- Адивар /Халиде/ - Чеиз - Наваб - Оверн - Станков /Ангел/ - Тарок - Атаи - Ендер /Корнелия/ - Рахит - АСК - Уши - Аилук - "Дунав" - Аме - "Интер" - "Малаван" - Инари - Аерон - Матова /Нонка/ - Смени - "Никон" - Ников /Димитър/ - Академ - Инери - Траве - Итербий - Рамки - "Лас".

ОТВЕСНО: Нокаут - Траколози - Тишански /Иван/ - "Летна" - Рабат - "Ланча" - Имамат - "Конкорд" - Бараж - Реене - Ереде /Алберто/ - Раи /Соуза/ - "ТАЧ" - "Баник" - Викна - Инер - "МАН" - "Ферол" - Сивов /Петър/ - Зодии - ИМБ - Дол /Томас/ - Рарог - Канап - Велна - "Ловеч" - Канас - Колан - Рутений - "Там" - Полип - Палат - Керин /Виктория/ - Нарциси - Кораб - Товар - Рокер - "Ирини" - Памук - Парад - "Нора" - "Спа" - Адана - Титла - "Бохум" - "Ним" - Ави - Атина - "Диема" - Кинам /Йоан/ - Треви - "Интел" - Кредо - Таланти - "Урава" - Горов /Панайот/ - Крива - Ватир - "Ахинора" - Вотро /Мишел/ - Ивета - Вокал - Ононин - Абаев /Иля/ - Караславова /Розина/ - Вава /Марсело/ - "ТА" - "ИР" - Ударник - Навес.

СТОЯН СТОЯНОВ

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
Влиянието на планетите днес е такова, че ще ви е нужно повече упорство в работата, за да се справите с възникващите затруднения. А такива със сигурност ще се появят.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Служебните и личните ангажименти ще ви създават повече напрежение от обикновено и това не е само при вас. Запазете добрия тон и не влизайте в ненужни спорове.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Ще срещнете разбиране и ще ви се отдава да убеждавате някого в предложенията си. Придобивките ще ви носят удовлетворение предвид трудностите по изпълнение на задачите си.

22 май - 21 юни

РАК
Имайте нагласа за компромиси. Гъвкавата ви мисъл носи предимства, използвайте я и не залитайте в крайности. В живота има по-важни неща от парите.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Използвайки професионалните си познания и опит, ще се справите бързо с решаване на служебен въпрос. Подобряване на бюджета ще направи деня ви по-слънчев и спокоен.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Ако съумеете да се възползвате от възможностите на деня, ще постигнете напредък. Изразителни успехи ще имате в сферата на интелектуалните и развлекателните занимания.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Смело ще работите за ускоряване на нещата, които зависят от вас в интерес на работата, бизнеса и живота ви. Времето може да провокира у вас здравословни неразположения.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Динамично ще преминете през днешния ден и ако успеете да овладеете енергията си, ще постигнете чудеса. Ще се благоприятства всяко начало, имащо хуманна насоченост.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Ще се преборите с егото си, ако покажете и се стремите към повече толерантност в отношенията си с околните. По-добре е да замълчите и да направите компромис.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Ще подобрите формата си, ако се погрижите за отдиха си. Заради повишената си чувствителност избягвайте дразнителите и по-често търсете компанията на хората, които обичате.

22 декември - 20 януари

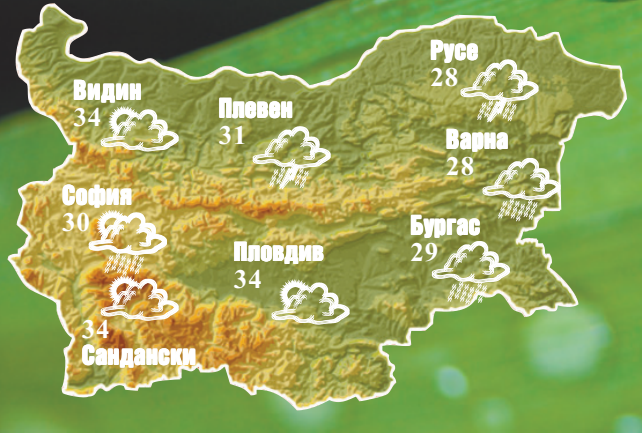
ВОДОЛЕЙ
По-малко се вълнувайте и не се оставяйте да бъдете въвлечени в съмнителни начинания. Всичко това се отразява на здравето ви, но с отрицателен знак. Мислете позитивно.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Работа, бизнес, пътувания, финанси. Това са част от нещата, които ще ви вълнуват днес. Нищо няма да се случва случайно, за всичко сте се погрижили и подготвили.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

Днес над страната ще преобладава слънчево време. Около и след пладне ще се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места ще превали краткотраен дъжд, придружен от гръмотевици и временно усилване на вятъра. На изолирани места в Северна и Източна България, както и в планинските райони, са възможни и локални интензивни валежи. По долното течение на река Струма през целия ден ще е слънчево и горещо. Преобладаващите максимални температури ще бъдат между 28° и 33°, в югозападните райони до 36°-37°, в района на София 29°-30°. Атмосферното налягане ще се задържи близко до средното за юли. Над планините денят ще започне със слънчево време, но около и след пладне ще се развие купесто-дъждовна облачност и на много места ще превали краткотраен дъжд, придружен от гръмотевични бури. Максимална температура на височина 1200 м - около 21°, на 2000 м около 15°. Над Черноморието преди обяд ще преобладава слънчево време, но в следобедните часове ще се развие купесто-дъждовна облачност и на много места по крайбрежието ще превали и прегърми. Максимални температури на въздуха 28°-29°. Температурата на морската вода е 25°-26°.

Изгледи за

16 максимални **28°/33°**

17 максимални **30°/34°**

В петък ще има слънчеви часове, но на места в Северна България и планинските райони ще превали краткотраен дъжд и ще прегърми. Ще се усили вятърът от североизток. Максимални температури между 28 и 33°. През почивните дни времето ще е слънчево и горещо. Температурите ще се повишат с 2-3 градуса. В събота по Черноморието все още ще духа до умерен североизточен вятър.

1 БНТ

06.45 Денят започва - сутрешен блок
09.30 Здраве/п/
10.15 Дързост и красота - 2537 еп.
11.00 Жените с Марта Вачкова /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно
13.00 Сен Тропе - /217 епизод/
13.55 Най-доброто от... „Златният Орфей“ /1 част/
15.10 Шарените чорапи на село Баничан /п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Малката вълшебница - тв филм на „Евровизия“/п/
16.35 Тайните на седемте морета
17.00 Синдром - док. филм за болестта на Алцхаймер
17.35 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.00 По света и у нас
18.40 БНТ такси
18.50 Рецептата на Ути
19.00 Спешно отделение - тв филм /4 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!. Приключенията на бубо-лечките
20.00 По света и у нас
20.55 Годината на кометата - /САЩ, 1992г./
22.30 По света и у нас
23.00 Фантоми - тв филм /7 епизод/
23.55 Международен проект „Jazz Ex Tempore“/п/
00.25 Сен Тропе - тв филм /217 епизод/п/

bTV

05.30 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 6
07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу с водещи Ива и Боги
11.00 „Вятър от долината“ - сериал, еп. 134
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Непокорно сърце“ - сериал, еп. 82
14.30 „Гибелна красота“ - сериал, еп. 89
15.20 „Вярна на себе си“ - сериал, еп. 10
17.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 7
18.30 „Господари на ефира“ /п./
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Цената на живота“ - сериал, еп. 5
21.00 „Двама завинаги“ - сериал, еп. 26
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „SMS“ - сериал, еп. 162, 163
01.00 „Непокорно сърце“ /п./ - сериал, еп. 82
02.00 „Комиците“ /п./
02.50 bTV Новините /п./
03.20 „Денят е прекрасен“ /п./
04.10 „Бранди и господин Уискърс“ - детски сериал
04.40 „Дъг“ - детски сериал

NOVA TELEVISION

06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Къщата на парите“ - забавно предаване на НТВ
12.45 „Сделка или не“ - телевизионна игра
13.30 „1001 нощ“ - сериен филм
15.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Пламъкът на сърцето“ - сериен филм
18.00 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Незабравима“ - сериен филм, 2 сезон
21.00 „Д-р Хаус“ - сериен филм, 6 сезон
22.00 „От местопрестъплението. Маями“ - сериен филм, 8 сезон
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 „24“ - сериен филм, 8 сезон
00.30 „Рокфелер плаза 30“ - сериен филм, 2 сезон
01.00 „Островът на съкровищата“ - тв игра

TV 7

07.00 „Сутрин с ТВ 7“ - сутрешен блок
09.30 „Какво ви забърка Лео“ - кулинарно шоу
10.00 „7-мо авеню“ - ток шоу
11.30 „Стъпка по стъпка“, сезон 1, еп. 22, сериал, комедия, САЩ, 1991, с Патрик Дъфи, Сюзън Сомърс
12.00 „На инат“ - сатирично ток шоу - повторение
12.30 Новини
13.00 „Диви сърца“ - сезон 3, еп. 8
14.00 „8 прости правила“ - сезон 2, еп. 13
14.30 „Разкажи ми приказка“ - 1 част, минисериал, драма, Италия, 2004
16.30 „Споделено с Камелия“ - ток шоу
17.30 „Случаите на Поаро“ - сезон 3, еп. 4
18.30 Новини
19.20 „На инат“ - сатирично ток шоу
19.30 „Нашенци“ - скеч шоу
20.00 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - сезон 5, еп. 2
21.00 „Военни престъпления. Лос Анжелис“ - сезон 1, еп. 2
22.00 „На инат“ - сатирично ток шоу
22.30 Новини
23.00 „Психотерапия“ - сезон 2, еп. 4 и 5
00.00 „Споделено с Камелия“ - ток шоу - повторение

БНТ 1

07.00 Новини
07.05 „Добро утро“
10.00 Новини
10.15 „Добро утро“
11.00 „Малахов+“
12.00 „Модна присъда“
13.00 Новини
13.20 „Контролна покупка“
13.40 „Участъкът“
14.30 „Детективи“
15.00 Още новини
15.25 „Да разбереш. Да простиш“
16.00 Новини
16.20 „Искам да знам“
16.45 „Вкусно“
17.20 Сериал: ДГодежен пръстен“
18.05 „Федералният съдия“
19.00 Новини
19.30 „Следата“
20.10 „Хайде да се оженим!“
21.00 „Нека говорят“
22.00 Време
22.30 Сериал: „Голямото нефтено находище“
23.25 „Човекът и законът“
00.25 Седмица на Франция по Първи: „Пиер Ришар. Късметлията-карък“
01.15 Игрален филм: „Небесни лястовички“
02.25 „Гении и злодеи“
02.55 „Храна за щастие“
03.35 „Модна присъда“
04.30 „Детективи“
05.00 Сериал: „Годежен пръстен“
06.00 Новини
06.05 Сериал: „Голямото нефтено находище“

ОХОТА И РЫБАЛКА

09.50 „Спортен риболов на Андаманските острови“
10.45 „Диалози за риболова. Народен проект“
11.00 „Планетата на рибаря“
11.15 „Диалози за риболова“
11.45 „Особености на руския лов“
12.20 „Лов без граници“
13.35 „Моторни лодки“
14.05 „Ловен минимум“
14.10 „Лов на ревящи елени“
15.05 „Големият лов“
15.35 „Риболов в открито море“
16.00 „Ножът“
16.15 „Диалози за риболова“
16.40 „Гордон в засада“
17.10 „Първичен инстинкт“
17.25 „Подводните репортажи на Гай Харви“
17.50 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
18.10 „На куката“
18.25 „Личен опит“
19.00 „Дивечовъдство“
19.30 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
19.55 „На куката“
20.10 „Светът на подводния лов“
20.25 „За кучетата“
20.55 „Диалози за риболова. Народен проект“
21.10 „Ловни оръжия“
21.40 „Ножът“
21.55 „Риболов в открито море“
22.20 „Ловни раздумки“
22.35 „Диалози за риболова“

PRO BG

07.00 Костенурките нинджа - с2, еп12,13
08.00 Брегова охрана - с1, еп21
09.00 Законът на улицата - с2, еп13
10.00 Антракт
11.00 „Затура. Космическо приключение“ - фентъзи с Джош Хътчърсън, Джона Бобо, Тим Робинс
13.00 Проблеми с татко - еп9
13.30 Телестар
14.00 Ловци на митове - с5, еп10
15.00 Светкавицата - еп9
15.50 Телестар
16.05 Полицейска академия - еп12
17.00 Жени-шпиони - с1, еп9
17.55 Приключенията на Бриско Каунти - младши - еп2
18.45 Новините
19.45 „Дюма“ - приключенски с КЕМБЪЛ СКОТ
21.45 Брегова охрана - с1, еп22
22.45 Код. Криминално - тв предаване
23.15 В неизвестност - с1, еп1
00.05 Новините
01.00 Антракт
02.00 Жени-шпиони - с1, еп9
03.00 Ловци на митове - с5, еп10
04.00 Полицейска академия - еп12
05.00 Антракт

СКАТ

07.00 Ранни вести /на живо/
10.00 НОВИНИ
10.15 Китка народни песни
10.30 Директно с Теодор Ангелов /на живо/
12.00 НОВИНИ
12.15 Фолклорни ритми
12.30 „Здравословно“ с Христо Деянов/п/
13.15 „Дискусионно студио /повторение/
14.15 Пумпал - скечове с Любо Фърков
14.20 Фолклорни ритми
14.30 „Биберон“ - предаване в помощ на младите майки /повторение/
15.00 „Облаче ле бяло“ - предаване за българите в чужбина /повторение/
16.00 „Паралакс“ - публицистично предаване / повторение/
17.00 Новини
17.25 „Всички на мегдана“-поздравителен концерт/ на живо/
18.15 „Здравословно“ с Христо Деянов/ на живо/
19.00 Новини - централна информационна емисия на ТВ „СКАТ“. /пряко от Бургас/
19.30 „Дискусионно студио“ /на живо/
20.30 „Чшае шукарие“ с водещ Найден Рангелов /на живо/
21.30 Новини. Прогноза за времето/повторение/
22.00 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците /повторение/
22.30 „Афера“ /повторение/
00.00 Новини. Прогноза за времето. Спорт/повторение/
00.30 „Дискусионно студио“/повторение/
01.30 „Здравословно“ с Христо Деянов/п/

Валутни курсове

EUR	1.9558
USD	1.5397
GBP	2.3443
CHF	1.4565

Оръжие

„Сухой" и „МиГ" против продажбата на двигатели за Китай

Руските самолетостроителни компании РСК "МиГ" и ОКБ "Сухой" са против сключването на нов договор с Китай за доставка на двигатели РД-93, които се използват на китайските изтребители FC-1 и техните експортни варианти. Както пише "Комерсант", ръководителят на руските компании Михаил Погосян заявил, че FC-1 се явява пряк конкурент на МиГ-29.

В писма до Федералната служба по военнотехническо сътрудничество (ФСВТС) и "Рособоронекспорт", Погосян отбелязва, че повторният експорт трябва да бъде съгласуван с производителите на финалната продукция, "за да не може реекспортът да им нанася щети". По данни на "Комерсант", Погосян е срещу сделката с Китай, защото последният има намерение да доставя FC-1 в Египет. На този пазар иска да излезе РСК "МиГ" с МиГ-29.

През април т.г. зам.-генералният директор на "Рособоронекспорт" Александър Михеев посети Египет, където проведе разговори за възможна доставка на 32 изтребителя МиГ-29 за ВВС на страната. Паралелно с това египетските власти започнаха преговори с Китай за закупуване на FC-1. Освен това Египет започна да обсъжда с Пакистан възможността за съвместно производство на изтребители JF-17 Thunder - версия на FC-1 предназначена за Пакистан. Както отбелязва вестникът, FC-1 (JF-17) съществено отстъпва по характеристики на руския МиГ-29, но струва много по-евтино - десет милиона срещу 35 милиона долара. Контрактът за доставка на Китай на сто двигателя РД-93 за сумата от 238 милиона долара бе сключен през 2005 г. Изпълнител по договора е Московското машиностроително предприятие, носещо името на Чернишев. Освен това с Китай е било сключено рамково съглашение за доставка на 500 руски двигатели. При това китайската страна е обявила, че е готова да придобие 1000 модернизирани силови установки с увеличена тяга. Общата стойност на контракта се оценява на 3,75 милиарда долара.

Следва да се отбележи, че Китай често прибягва до купуване на двигатели за своите изтребители от Русия. Например през януари 2009 г. страната закупи 122 двигателя АЛ-31ФН за своя изтребител J-10. Стойността на сделката бе половин милиард долара. Интересите на Русия и Китай не за пръв път се сблъскват на световния пазар. През 2008 г. ВВС на Индонезия обявиха намерението си да придобият руски учебни самолети Як-130 и китайски FTC-2000. През 2009 г. МиГ-29 спечели търга на Мианма пред китайските FC-1 и J-10.

Снимка DEFENCE.PK

Китайски изтребител FC-1

„Антонов" ще вземе участие в търга за самолети-цистерни за ВВС на САЩ

Украинският авиационен научно-технически комплекс, носещ името на Антонов, ще вземе участие в търга за доставка на самолети-цистерни от новото поколение КС-Х, провеждан от ВВС на САЩ, съобщава Defense News. Компанията съучаства в конкурса в консорциум, който ще оглави американската US Aerospace. По данни на информационната агенция, американо-украинският консорциум има намерение да предложи на търга изведнъж три цистерни. В началото на търга компаниите ще представят на американските военни цистерни, създадени на базата на транспортните Ан-124-100 "Руслан" и Ан-122. По-късно ВВС на САЩ ще могат да видят също цистерни на базата на новия самолет Ан-112. Последният ще бъде разработен специално за КС-Х и ще стане единственият участник в конкурса, изцяло създаден от нула. US Aerospace и "Антонов" са уведомили вече Пентагона за намерението си да участват в търга на ВВС. В копие от съглашението между американската и украинската компания е указано, че работите по създаването на самолетите-цистерни ще се провеждат в Украина, а окончателното сглобяване - в САЩ. През март т.г. бе съобщено, че заявка за участие в КС-Х ще подаде руската Обединена авиостроителна корпорация. За това тогава обяви някой си американски адвокат Джон Къркленд, представяйки се за представител на корпорацията в САЩ. По-късно ОАК опровергна информацията за свое участие в КС-Х. Кирклeнд твърдеше, че ОАК ще представи на конкурса на ВВС модифицирания самолет Ил-96 (модификация на Ил-98). Любопитно е, че през март в много агенции се оказаха копия от документи и съглашения между ОАК и американската компания World Aviation Maintenance Company с подписите не само на представители на руската корпорация, но и на високопоставени чиновници. Имената на някои подписани бяха посочени невярно. Освен това от ОАК обявиха, че регистрационните номера на документите съответстват на други документи, изпратени на други компании. Търгът на ВВС на САЩ за създаване на самолет-цистерна стартира през есента на 2009 г., а изискванията към самолетите Пентагонът обнародва през февруари т.г. С победителя в търга ще бъде сключен договор за строителство на 179 летящи танкера. Сумата по сделката е 35 милиарда долара.

Снимка WIKIPEDIA.ORG

Ан-124

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Снимка SCALE-ROTORS.COM

Bell AH-1W SuperCobra

Турция ще купи от САЩ бойните Bell AH-1W SuperCobra

Турция има намерение да придобие от САЩ два бойни вертолета Bell AH-1W SuperCobra. Това, както съобщава Defense News, е заявил министърът на отбраната на Турция Веджди Гонул. По думите му, Конгресът на САЩ е одобрил продажбата на използвани вертолети и машините ще бъдат предадени на ВВС на Турция през 2011 г. "Ние настояваме на по-бърза доставка. Най-добре през настоящата година", е отбелязал Ганул. Преговорите за закупуване на американските вертолети започнаха през януари 2009 г. Сложността се заключаваше в това, че Турция се надяваше да придобие вертолети АН-1 от модификация W, чието производство вече е закрито. В момента Bell пускат такива машини от версия Z, а също се занимават с модернизацията на американски вертолети, приети на въоръжение до тази модификация. Министерството на отбраната на Турция бе известено за невъзможността от възобновяване на производството на АН-1W и властите на страната обявиха готовността да придобият използвани такива машини от Морската пехота на САЩ. Но от администрацията на Белия дом отказаха, като поясниха, че АН-1W на Морската пехота изцяло са задействани в Афганистан и Ирак. Вместо АН-1W на Турция са били предложени използвани AH-64D Apache Longbow. В момента в състава на ВВС на Турция се числят 28 леки бойни вертолета Bell AH-1 Cobra, като шест из тях са версия W. Всички тези вертолети действат на югоизток в страната за борба с бунтовници. По-рано стана известно, че турските военни искат да вземат използвани бойни вертолети от италианската армия. В близко време се планира да се придобият девет използвани вертолета AgustaWestland 129 Mangusta. Преди доставката те ще бъдат модернизирани. Освен това Турция планира да наложи производството на вертолети AgustaWestland T129 на своя територия.

Полският S-70iTM извърши първия си полет

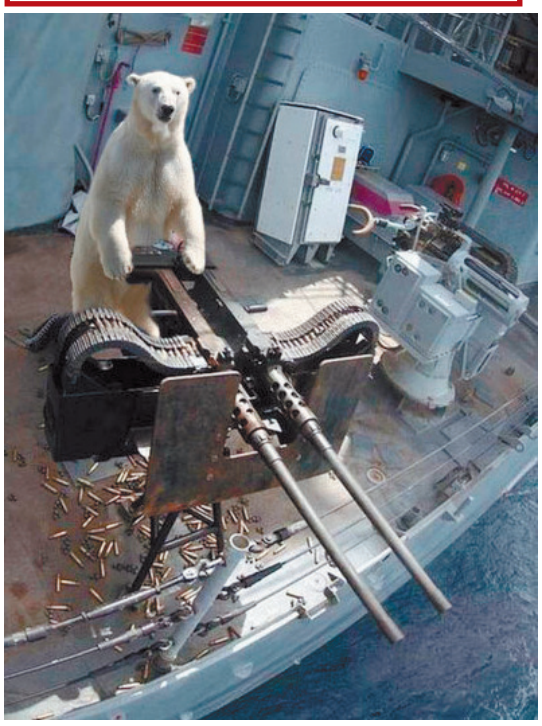
Снимка PAIZ.GOV.PL

S-70iTM

Вертолетът Sikorsky S-70iTM Black Hawk, международна версия с бордови номер 0001, сглобен в завода на PZL Mielec в Полша, е извършил първия си полет. Както съобщава DefPro, полетът се е състоял в центъра за летателни изпитания на Sikorsky във Флорида, където вертолетът е бил доставен от Полша през май т.г. По данни на компанията полетът е преминал успешно. По-рано S-70iTM премина наземни изпитания в центъра на Sikorsky. Сглобяването му започна през август 2009 г. и завърши през февруари т.г.. Той стана първия вертолет от семейството, сглобен в Европа. S-70iTM се планира да излезе на световния пазар, където ще бъде конкуренция на вертолетите с товароподемност от 6 до 8 тона. Той може да превозва товари с маса до десет тона, като е базиран на военнотранспортния вертолет UH-60 Black Hawk. Развива скорост до 295 километра в час и извършва полети на разстояние до 2,2 хиляди километра. На Black Hawk могат да бъдат монтирани две картечници с калибър 7,62 милиметра или такива с калибър 5,56 милиметра. На пилоните могат да бъдат подкачени пускови установки за 70-милиметрови неуправляеми или управляеми ракети.

Обективът се шегува

В люта битка срещу сомалийските пирати...

Русия подарява на Палестина 50 бронетранспортьора

В близките дни Русия безвъзмездно ще предаде на Палестина 50 бронетранспортьора, които ще бъдат използвани от силите за безопасност на тази страна, съобщава РИА „Новости", като цитира официалния представител на Министерството на външните работи на РФ Андрей Нестеренко. След доставката в Йордания бронетранспортьорите ще се използват от палестинските служби на западния бряг на река Йордан. За намерението си да помогне на Палестина Русия заяви още в началото на 2005 г. Тогава се планираше да бъдат предадени на палестинската страна два военнотранспортни вертолета Ми-17 и бронетранспортьори. В средата на февруари 2006 г. преговорите за предаването на техниката бяха преустановени, най-вече заради вмешателства от страна на Израел. През 2008 г. премиер-министърът на Израел Ехуд Олмерт и Сергей Лавров се договориха за доставката на Палестина на бронетранспортьори. Израелската страна даде своето съгласие, но постави условие да бъде свалено въоръжението. По-рано бе съобщено, че бронетехниката в съответствие със съглашението с Израел ще бъде предана на Палестина без оръжия. Тя бе получена от складовете на Министерството на отбраната на Русия, където се намираше в законсервиран вид.

Снимка POLBILDING.PL

Транспортиране на БТР-80

Шахмат

Битката за президент на ФИДЕ започва... в съда

След последния развой на кандидатпрезидентската кампания за нов ръководител на ФИДЕ подобни общи фотоси между двамата конкуренти Анатолий Карпов (вдясно) и Кирсан Илюмжинов (в средата) едва ли ще са често срещани)

По нетрадиционен начин стартира борбата за президентския пост във ФИДЕ, след като двамата претенденти - Кирсан Илюмжинов и Анатолий Карпов, започнаха да се съдят взаимно. Пръв към съда се обърна настоящият ръководител на Международната федерация, който на 15 юни внесе иск, с който обвинява екссветовния шампион в клевета и изявления, уронващи репутацията на оглавяваната от него организация. Илюмжинов поиска 2 милиона рубли от руския гросмайстор като компенсация за пострадалия му делови имидж, наранен, според думите му, от две изказвания на Карпов. В първото известният шахматист твърди, че зад екипа на ФИДЕ президентът "си е закрепил шлейф от корупция", а във второто - че "размислите" на Руската шахматна федерация кой от двамата претенденти да номинира (в крайна сметка тя издигна от свое име кандидатурата на Илюмжинов) могат да бъдат обяснени само "с достатъчно мръсни задкулисни игри".

В отговор американската адвокатска кантора White&Case, представляваща интересите на Карпов, обяви, че е подала иск в Международния спортен арбитраж в Лозана с настояване кандидатурата на Илюмжинов да бъде призната за нелегитимна. Юристите ще се опитат да докажат, че издигането на калмикския лидер за кандидат за нов президентски мандат във ФИДЕ е станало със сериозни нарушения в регламента. Официално той бе номиниран от три федерации - руската, аржентинската и мексиканската, като големият въпрос относно последните две шах централи е дали е изпълнено изискването, според което Илюмжинов трябва да е бил член на тези федерации в течение поне на година.

Илюмжинов и Карпов се изясняват чрез адвокати

Другият пункт, по който калмикският лидер ще бъде атакуван, е присъствието на Беатрис Маринело в екипа му. Според регламента на ФИДЕ в състава на всеки кандидат трябва да има жена. В случая г-жа Маринело, официално номинирана от федерациите на Чили и Бразилия, е посочена като кандидат за вицепрезидент. През последните 20 години обаче тя живее в САЩ, като има и местно поданство, а според адвокатите в White&Case това означава, че тя не може да е била член на двете латиноамерикански шахматни централи. В Америка номинирането на Маранело предизвика такъв интерес, че дори Ню Йорк таймс писа за случая. В интервю за вестника спорната кандидатка заяви, че "връзките й с Чили и Бразилия са посилни от тези на Карпов с Франция и Германия", визирайки двете федерации, които заедно с швейцарската издигнаха президентската кандидатура на екссветовния шампион.

Задача

Покрай президентските амбиции на Анатолий Карпов и съдебните баталии, в които е на път да затъне, сме готови едва ли не да забравим славното му минало на велик шампион. А руският гросмайстор си остава преди всичко легендарен шахматист. И въпреки че вече близо десетилетие не участва активно в турнири, той си остава все същият класен състезател, който улавя противниковите грешки още във въздуха и ги наказва незабавно. Това се случи и на Алексей Широв по време на Мемориал Керес през 2006 г., където ускорената контрола (15 минути на състезател за цялата партия + добавяне на 10 секунди след всеки ход) не попречи на Карпов да демонстрира отличното си комбинационно зрение.

КАРПОВ - ШИРОВ, ТАЛИН, 2006 Г.

Последният ход на черните бе Ka5 и той се оказва груба грешка. Безкомпромисното око на екссветовния шампион обаче не подминава такива пропуски и бързо ги наказва. Как именно?

Отговор:

**.Ob5 и черните се пре-
дават.**

„Човека-паяк" ще се превърне във Фишер на екрана

Лазурният поглед на Магуайър (вдясно) доста се различава от хипнотичното излъчване на младия Фишер, но холивудските гримьори са способни на всичко...

Американският актьор Тоби Магуайър, придобил световна известност с превъплъщението си в "човека паяк", ще се превъплъти в образа на легендарния Робърт Фишер в нов филм, посветен на шахматния гений. Наскоро навършилият 35 години холивудски талант ще бъде и продуцент на лентата с работно заглавие "Жертва на пешка". Сценарият е сътворен от Стивън Найт, създателя на оригиналната британска версия на "Кой иска да стане милионер?" Зад името на Найт стоят сценариите на филми като "Източни обещания", "Злокобен остров" (тазгодишния хит на Мартин Скорсезе с Леонардо ди Каприо в главната роля), третата част на хитовата поредица "Хрониките на Нарния", чиято премиера предстои през декември т.г. Признание за таланта на британеца бе и наемането му от "Колумбия пикчърс" да напише сценария за "Изгубеният символ" по бестселъра на Дан Браун.

Режисурата на "Жертва на пешка" е поверена на друг холивудски корифей - Дейвид Финчър, чиито два предишни проекта "Странният случай с Бенджамин Бътън" (донесъл на режисьора номинация за "Оскар") и "Зодиак" пожънаха огромни успехи. финчър е бил зад камерата и на култови ленти като "Седем" (1995), "Боен клуб" (1999), "Паник стая" (2002).

Според предварителната информация филмът за Фишер ще разказва за периода, когато американският гросмайстор печели световната титла, след като надиграва съветския си колега и световен шампион Борис Спаски през 1972 г. Този мач е един от най-колоритните в историята на борбата за световната корона. Той се провежда в разгара на "студената война" и западната преса го титулова като "мача на века". Двубоят трябвало да започне в Рейкявик на 2 юли 1972 г. Дълги били и преговорите за мястото на провеждане на събитието - Фишер настоявал да е Белград, а Спаски - Исландия. Тогавашният президент на ФИДЕ Макс Еве предложил компромисно решение - едната част от мача да се изиграе в Рейкявик, а другата - в Белград, но югославската столица оттеглила своята кандидатура, тъй като претендентът не гарантирал участието си в определения срок. Тържественото откриване се състояло на 1 юли в националния театър на исландската столица. Присъствали президентът на Исландия и съпругата му, посланикът на СССР, президентът на ФИДЕ, шампионът Спаски и 250 акредитирани журналисти, които се чудели къде е Фишер. Вместо да дойде обаче, американският гений изпратил телеграма с нови искания към организаторите, сред които били и забрана на тв камерите, както и искане 30% от сумата от продажба на билети да му бъде дадена на него. Няколко дни след официалното откриване ФИДЕ се опитвала да постигне компромис с двете страни, който изглеждал невъзможен. Фишер склонил да се появи в Рейкявик едва след личната молба на държавния секретар на САЩ по онова време - Хенри Кисинджър. На 4 юли американският гросмайстор най-сетне се появил в исландската столица. Слязъл от самолета заедно със своя секундант Ломбарди, адвоката си Маршал, първия си треньор Колинс и други членове на екипа, както и с щастливия си стол - онзи, на когото седял, когато спечелил срещу Петросян през 1972 г. Американецът искрено се извинил на Спаски за закъснението и на 11 юли 3000 зрители наблюдавали първата партия между корифеите. След много драми мачът завършил 12,5:8,5 в полза на Фишер, който е обявен за единадесетия световен шампион в историята на шахмата.

Тоби Магуайър прояви интерес към проекта през миналата година, когато отказа участие в продължението на хитовата поредица за човека-паяк. Това стана заради напускането на режисьора на досегашните три филма Сам Рейми, който има творчески разногласия с ръководството на киностудията "Колумбия пикчърс".

кратки

ДНЕС ЗАПОЧВА ТРАДИЦИОННИЯТ КРЪГОВ ТУРНИР *в Дортмунд, в който ще участват шестима от най-силните съвременни гросмайстори. До 25 юли те ще изиграят 10 кръга, в които ще се срещнат по два пъти помежду си. Двойките за днешния първи кръг са: Руслан Пономарьов (Украйна, 2734) - Петер Леко (Унгария, 2734); Владимир Крамник (Русия, 2790) - Ле Куанг Лием (Виетнам, 2681); Аркадий Найдич (Германия, 2684) - Шахрияр Мамедяров (Азербайджан, 2761).*

□ □ □

СЪС СТОПРОЦЕНТОВ РЕЗУЛТАТ 9 ТОЧКИ ОТ 9 ПАРТИИ *Габриела Антова стана европейска шампионка по ускорен шах в групата на момичетата до 8 години. Индивидуалните първенства за младежи и девойки от 8 до 18 години се проведоха в сръбския град Суботица при не особено голям интерес. От българската делегация добро представяне записаха и Сашо Андреев (трети до 16 г.) и Доника Шивачева (пета до 12 г.)*

Снимка РИНГ.БГ

□ □ □

СВЕТОВНИЯТ №1 МАГНУС КАРЛСЕН СТАРТИРА *с гръм и трясък модната си кариера, като стана рекламно лице на международната компания за младежка мода G-Star. Договорът е бил подписан още през февруари, но бе държан в дълбока тайна до миналата седмица, когато в Берлин бе представена официално есенно-зимната колекция на марката. В рекламната кампания 19-годишният шахматен вундеркинд партнира на холивудската звезда Лив Тайлър, която рекламира дамската линия на G-Star. Има голяма вероятност през септември норвежецът да участва в ревю на марката по време на седмицата на модата в Ню Йорк. "Мисля, че изглеждам супер!", коментира Карлсен, застанал пред огромен плакат със собствения му лик. Фотосесията е дело на световноизвестния фотограф и режисьор Антон Кърбайн.*

Световната известност на Карлсен вече работи за него

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Йовов под въпрос за Дъндолк

Бензукан, Мулдер, Христов и Щърков извън групата на Левски, променят движението заради мача

Мариан ВЛАДИМИРОВ

Най-опитният нападател на Левски Христо Йовов е под въпрос за мача срещу ирландския Дъндолк тази вече,. "Сините" стартират довечера в 21.45 ч. във II предварителен кръг на Лига Европа. Двубоят ще се предава обаче само от дигиталния канал ТВ+, който малцина фенове могат да гледат.

Бижутера от Своге е основен голмайстор на Левски през миналия сезон, но при новия наставник Ясен Петров е изтеглен в халфовата линия. Той бе включен в групата от 18 футболисти за мача, въпреки че страда от разтежение. Ако Йовов не издържи фитнес теста, в средата на терена с Владимир Гаджев ще действа друг младок - Лъчезар Балтанов. Преминалият през юношеските формации на Байерн М и през мъжете на Мюнхен 1860 футболист призова феновете на Левски да подкрепят отбора срещу Дъндолк, както и през останалата част от сезона в Лига Европа и първенството. "Предупреждавам ги, че Левски играе красив футбол. Видях го с очите си," заяви с чувство за хумор националът.

Старши треньорът на Левски Ясен Петров (вляво) заяви на пресконференция, че е изпитал сериозни трудности при избирането на играчите при определяне на групата за мача от II предварителен кръг на Лига Европа срещу ирландския Дъндолк. Най-опитният нападател Христо Йовов е под въпрос за мача, но призова феновете да подкрепят "сините" през сезона

Шакиб Бензукан, Дъстли Мулдер, Георги Христов и Калин Щърков отпаднаха от групата от 18 футболисти за двубоя. Официален дебют със синия екип се очаква да направят 3 от новите попълнения - Иво Иванов, Даниел Младенов и Гара Дембеле.

Дъстли Мулдер е изостанал с подготовката и тренира отделно от своите съотборници.

"Надявам се, че сме готови за мача с Дъндолк. Нито един противник не ме притеснява, когато сме концентрирани и подготвени. Положихме много труд за краткото време, в което бяхме заедно. Продължаваме работа, но тепърва започват истинските битки. От мач на мач трябва да показваме все по-добра игра. В Левски няма титуляри и резерви, а има 11 стартови футболисти и три жокера. Това е отворен процес и всеки има шанс да започне мач, дори да не е бил в групата за предната среща. Има лека предстартова треска, но това е нормално. Харесвам този адреналин и това, че срещнах затруднения при определяне на групата", заяви наставникът на "сините" Ясен Попов, който също ще изведе за първи път отбора в официален мач.

От КАТ забраняват престоя и паркирането на пътни превозни средства в участъка на ул. "Велека" от бул. "Владимир Вазов" до ул. "Тодорини кукли" в София. Само автобусите на градския транспорт ще имат достъп в участъка.

ГРУПАТА НА ЛЕВСКИ:

1. Георги Петков, 12. Божидар Митрев, 4. Стефан Станчев, 5. Иво Иванов, 7. Александър Александров, 8. Димитър Телкийски, 10. Христо Йовов, 11. Елин Топузаков, 14. Веселин Минев, 16. Мариян Огнянов, 17. Даниел Младенов, 20. Жоазиньо, 22. Дарко Тасевски, 29. Исмаил Иса, 30. Лъчезар Балтанов, 39. Гара Дембеле, 45. Владимир Гаджев, 55. Йордан Милиев.

21-ва квота за Сингапур

Общо 21 български спортисти ще представят страната ни на Първите младежки олимпийски игри в Сингапур през август. Потвърждение за участие чрез Българския олимпийски комитет получи Боянка Костова, сребърна медалистка от европейското първенство по вдигане на тежести в Минск, Беларус. Квотата изпрати Международната федерация по вдигане на тежести. В някога най-успешния български спорт страната ни ще има двама състезатели. Освен Боянка Костова за Сингапур ще пътува и Георги Шиков.

Успехи на Дачева и Евтимова

Петя Дачева спечели първо място на троен скок с 14,33 м на турнира в Лиеж, Белгия от календара на Европейската атлетическа асоциация. Андриана Бънова остана пета с 13,74 м. Пета финишира и Ивет Лалова в спринта на 100 м с 11,44 сек. Победи Глория Асумну (САЩ) с 11,18 сек.

Също на 100 м, но на турнир от веригата Гран при в Усти над Лабем, Чехия, Ива Евтимова завърши втора с 11,61 сек. Под дъжда победи Катерина Чехова (Чех) с 11,58 сек. В първата полуфинална серия Ефтимова финишира първа с 11,68 сек, а във втората Чехова за 11,69 сек.

Бившият капитан на Байер Леверкузен и на националния отбор на Германия Михаел Балак бе представен като нов играч на "аспиринте" от спортния директор Руди Фьолер (вляво), старши треньора Юп Хайнкес и бизнес мениджъра Волфганг Холцхаузер на стадион "БайАрена". Балак получи любимия си №13. Договорът му с Челси не беше подновен, а после пропусна и мондиала в ЮАР заради контузия

ДУМА www.duma.bg Издател: "ДУМА 2008" ЕООД

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg* **Таня Джаджева** *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*
Основател СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йованoвска** - 246; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Албърт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шинов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул "Цариградско шосе" 113а Нумератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение" ЕООД** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **PR:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе" 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен нумератор 97 05 + вътрешен номер E-mail: duma@duma.bg

за читатели 97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ЛИГА ЕВРОПА
ПО ТВ+
от 21.45 ч.
ЛЕВСКИ - ДЪНДОЛК
II предварителен кръг

кратки

Четвърта победа за Котоошу в Нагоя

Калоян Махлянов-Котоошу записа четвърта поредна победа на супертурнира по сумо "Нагоя башьо". Българинът, който е носител на второто в сумо йерархията звание "одзеки", избута от дохиото японеца Амнишики с хватката "йорикири". Амнишики е от малкото сумисти с положителен баланс срещу българина и има 11 победи и вече 8 загуби (2 поредни). Монголският "йокодзуна" Хакухо също постигна четвърта поредна победа, като се справи с руснака Аран.

Гришо стартира с успех в Трир

Водачът в схемата Григор Димитров се класира за II кръг на турнира от категория "фючърс" на клей в Трир, Германия (награден фонд $10 000). 19-годишният хасковлия спечели трудно със 7:5, 4:6, 6:2 срещу Филипо Леонарди (Италия, № 665 в света). Мачът продължи повече от 2 часа и премина през няколко обрата. Тришо си осигури 1 т. за световната ранглиста. На осминафиналите той играе със Адриан Сикора (Слвк, № 669).

Барселона взе кредит от 155 млн. евро

Барселона получи финансов заем в размер на с 155 млн. евро ($197 млн.) от група банки начело с Ла Кайша и Банко Сантандер. Преди седмица новият президент на клуба Сандро Росел разкри, че са били принудени на този ход за придобиване на свежи парични потоци, тъй като не успяват да плащат важни ангажименти като заплатите на играчите, треньорския щаб и служителите. След уреждането на кредита старши треньорът Хосеп Гуардиола подписа нов едногодишен договор с клуба.

Дани Кики вкарва за Локо Пд

Върнатият в Локо Пд Дани Кики откри резултата в контролата срещу Пирин 2002 (Разлог), играна в Банско. Георги Фикин (67) изравни, а защитникът Пламен Крачунов (85) донесе успех на тима, воден от легендата Христо Бонев-Зума. Неофициален дебют пък направиха брат му Стефан Крачунов и 23-годишният нигериец Франклин Айодале, който е на проби.

115 туристи в похода „По стъпките на Апостола"

Сто и петнадесет туристи, предимно млади хора, ще преминат Балкана тази година във възпоменателния туристически поход от Плевен до Карлово, наречен "По стъпките на Апостола". Това съобщи учителят Павлин Цонев, който е ръководител на проявата. За 16-и пореден път ученици, студенти, родители, лекари и учители потеглиха от паметника на Васил Левски в Плевен към родното място на Апостола. Участниците поздрави кметът на Плевен Найден Зеленогорски, сам участвал в похода преди години.

Йовов под въпрос за двубоя с Дъндолк

Стр. 31

Литекс надви Рудар

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Френският нападател на Литекс Уилфред Нифлор и капитанът Ивелин Попов (вляво) гледат как защитник на Рудар чисти топката в мача от II предварителен кръг на Шампионската лига. "Оранжевите" победиха с 1:0 с ранен гол на Попов

Само 4-ма българи почват в мача от II предварителен кръг на Шампионската лига

Първенецът на България Литекс нави само с 1:0 черногорския Рудар Плевля в първия мач от II предварителен кръг на Шампионската лига. Пред 6000 зрители на напълно обновения и лицензиран от УЕФА градски стадион "оранжевите" стартираха победно в най-престижния клубен турнир с гол на капитана Ивелин Попов (8). От минимален ъгъл юношата на столичния Септември засече с глава центриране от левия фланг на Петър Занев и прехвърли високия вратар на гостите Милош Раданович, за да прати топката в мрежата му.

Само още 3-ма българи започнаха мача - защитниците Петър Занев, Пламен Николов и Николай Бодуров. 4-ма бяха и бразилците: Родриго Галато, Дока, Том и Александро Сандриньо. Титуляри бяха и двама французи Александър Барт и Уилфред Нифлор, както и сърбинът с български паспорт Небойша Йеленкович. След почивката в игра влязоха други двама нашенци - Христо Янев и Момчил Цветанов, както и румънецът Флорин Брату. Черногорците пък довършиха мача с 10 души, след червен картон на Миюшко Божович. Пропуски на Нифлор, Попов и резервата Янев не позволиха на ловчанлии да си осигурят по-солиден аванс преди реванша на 21 юли в Подгорица.

АНГЕЛ ЧЕРВЕНКОВ, *треньор на Литекс:*
„Това, което предвидихме, че мачът ще бъде труден, се получи въпреки тоталното превъзходство на нашия отбор. Създадохме повече положения през първото полувреме, поне пет. Очаквам на реванша също да победим. Съперникът ни трябва да търси победата и ще се отвори

ИВЕЛИН ПОПОВ, *капитан:*
„Нямам никакъв проблем да започна да тренирам на пълни обороти до един-два дни. Отдавна не сме мачкали така някой в Европа. Сега, след този гол - шансовете са 110% за Литекс. Искам специално да поздравя публиката. Откакто съм в Ловеч, не е имало такава атмосфера."

Мнения след мача:

НЕБОЙША ВИГНЕВИЧ, *старши треньор на Рудар:*
„Литекс е много добър отбор .Гледал съм ги, Ивелин Попов е чудесен играч. Започнахме доста уплашени и Литекс можеше да ни вкара повече от един гол. Не си правя никакви илюзии - реваншът ще бъде много тежък за нас.

резултати

Шампионска лига
II кръг, първи срещи
ЛИТЕКС - Рудар (Черна гора) 1:0
1:0 Ив. Попов (8)
ЧК Миюшко Божович (Р, 85)
Интер Баку (Аз) - Лех Пол) 0:1
Металургс (Лат) - Спарта (Чех) 0:3
Левадия (Ест) - Дебрецен (Унг) 1:1
Бохемианс (Ирл) - ТНС (Уелс) 1:0
Динамо (Хърв) - Копер (Слвн) 5:1
Апоел ТА (Изр) - Железничар Бос) 5:0
АИК (Шв) - Жьонес Еш (Люкс) 1:0
Омония Ник(Кип) - Ренова (Мак) 3:0
Биркиркара (Мал) - Жилина (Слвк) 1:0
Залцбург (Ав) - Торсхавн (Ф. о-ви) 5:0

Загуба на Желев в дебюта за Интер Б

Бившият национален защитник Живко Желев дебютира със загуба за азербайджанския първенец Интер Баку в първия мач от II предварителен кръг на Шампионската лига. Азерите отстъпиха на полския първенец Лех Познан с 0:1. За тях 90 минути игра и халфът Петър Златинов. Завърналият се в Лех след 12-годишно отсъствие полски национал Артур Вихнярек (47) им донесе успех в дебютния си мач след центриране от левия фланг на Семир Стилич. Вратарят на азерите Гиорги Ломая е с основен принос за минималната им загуба. Националният страж на Азербайджан, тръгнал си с 6 гола на "Васил Левски" през октомври, спря удар на откъсналия се сам белорусин Сергей Кривец, подвизавал се за БАТЕ Борисов срещу Левски преди 2 години.

Мондиал 2010

Испания пак на върха, България - 43-а в света

Световният шампион по футбол Испания се върна на върха в месечната ранглиста на ФИФА и "Кока Кола". "Ла Фурия" е начело с 1883 т. На второ място с 1659 т. излезе финалистът на 19-ия мондиал Холандия, който се изкачи с 2 позиции. Досегашният лидер Бразилия се смъкна трети с 1536 т. Бронзовите медалисти Германия също отбелязват прогрес с 2 позиции и са 4-и с 1464 т. Въпреки катастрофалната загуба с 0:4 тъкмо от Германия и отпадането на 1/4 финал Аржентина отбелязва също прогрес с 2 места и вече е на 5-о място с 1289 т. Най-голям скок прави полуфиналистът Уругвай - от 16-о на 6-о място с 1152 т. Шампионът от Мондиал 2006 Италия изпада от топ 10 и вече е на 11-а позиция, а преди 2 месеца бе пети. Въпреки че не участва на Мондиала Египет влезе за първи път в Топ 10 и е на 9-о място с 1053 т.

България отбеляза нов спад в ранглистата на ФИФА, като слезе на 43-то място с 672 т., с 4 позиции по-долу от юни. Пред тима на Станимир Стоилов са отбори като Габон (34), Перу (38) и Румъния (42).

Топ 10 в света за юли:

1. (2) Испания 1883 точки
2. (4) Холандия 1659
3. (1) Бразилия 1536
4. (6) Германия 1464
5. (7) Аржентина 1289
6. (16) Уругвай 1152
7. (8) Англия 1125
8. (3) Португалия 1062
9. (12) Египет 1053
10 (18) Чили 988

ПУЙОЛ СЕ ОТКАЗА ОТ "ЛА ФУРИЯ", ТОРЕС СКЪСАЛ МУСКУЛ НА ФИНАЛА

Испанският бранител Карлес Пуйол прекрати кариерата си в националния отбор по футбол след спечелването на световната титла. Защитникът на Барселона е решил още през ноември, че последният мач на Испания в ЮАР ще бъде негов бенефис за "фуриите". 32-годишният Пуйол класира Испания на финал с гол срещу Германия за 1:0 на полуфинала, а после вдигна Световната купа след успеха също с 1:0 над Холандия. В последния мач резервата Фернандо Торес е скъсал бедрен мускул, съобщиха от испанската футболна федерация. Торес се е подложил на ядрено-магнитен резонанс в мадридска клиника. Нападателят се контузи, малко след като се появи в игра като резерва на финала.

ЕРИКСОН ОСТАВА НАЧЕЛО НА КАМЕРУН

Футболната федерация на Кот Д'Ивоар ще предложи нов договор на селекционера на националния тим Свен-Йоран Ериксон, въпреки провала на световното първенство в ЮАР, съобщи местната телевизия "СВТ". "Те са доволни от мен и предполагам, че мога да остана, ако искам. Ако това се случи, ще продължа договора си с 4 години, колкото остават до следващото световно първенство в Бразилия. Ще реша до седмица, защото през август имаме контроли, а през септември и октомври започват квалификациите за Купата на африканските нации", заяви шведът, водил преди това Англия и Мексико.

Снимки БГНЕС

Ариен Робен размахва националния флаг и поздравява хилядите фенове, които приветстват футболистите на Холандия по време на церемониално плаване с корабче по каналите на Амстердам. Селекционерът на световните вицешампиони Берт ван Марвайк и капитанът Джовани ван Бронкхорст получиха най-високия холандски орден "Насау Оранже", а "лалетата" бяха приети от кралица Беатрикс и от премиера Ян Петер Балкененде

150 000 ПОСРЕЩАТ УРУГВАЙЦИТЕ

Около 150 хиляди души посрещнаха националния отбор по футбол на Уругвай, който се прибра в родината си след изненадващото класиране на четвърто място в ЮАР. Хора от цялата страна се събраха в столицата Монтевидео, за да видят своите герои. "Това е страхотно", възкликна националният селекционер Оскар Табарес, когато видя "синьото" море, заляло града. След това той се качи на стъпалата на сградата на Народното събрание, където беше издигнат специален подиум за футболистите, техническия щаб и представители на федерацията. Диего Форлан, който беше избран за най-добър футболист на финалите, и селекционерът Табарес получиха мемориални плакети от президента на Уругвай Хосе Мухика.

Най-добрият футболист на Мондиал 2010 Диего Форлан получава почетен плакет от президента на Уругвай Хосе Мухика на церемония в Националното събрание в Монтевидео. Четвъртите в света от първенството в ЮАР бяха наградени с почетни медали от правителството на Уругвай за успеха